

BV20.0094

Datum vergadering : 8 juni 2020

Digitaal aanwezig via Teams:

Commissieleden:

Leefbaar 3B : Henk Meester, Jan Pieter Blonk, Georgine Zwinkels
VVD : Matthijs Machielse
CDA : Hans van der Stelt, Charles van Harn
WIJ Lansingerland : Jan Jumelet, Jan Alsemgeest
CU : Kees Willem Markus, Arjen Hofman
D66 : Michiel Muis, Ronald van der Stad
GroenLinks : Ivana Citterbartova, Menno Duk
PvdA : Petra Verhoef, Valmir Xhemaili

Wethouders : Simon Fortuyn, Jan-Willem van den Beukel en Kathy Arends

Aanwezig in de raadszaal:

Voorzitter : Nelleke Bouman
Commissiegriffier : Karin Koemans en Marijke Walhout (griffier)

Afwezig

VVD : Mauriel van As

1. Heropening en mededelingen voorzitter

De voorzitter, om 20.00 uur: Een heel hartelijk welkom op deze avond. Ook een heel hartelijk welkom aan de wethouders, mevrouw Arends, de heer Van den Beukel en de heer Fortuyn en uiteraard de dames van de griffie. We hebben vanavond een volle agenda, maar voor ik daarmee verder ga, ga ik eerst even kijken of een ieder aanwezig is voor deze vergadering. We hebben een afmelding gehad van de heer Van As.

De heer Alsemgeest, de heer Blonk, mevrouw Citterbartova, de heer Duk, de heer Van Harn, de heer Hofman, de heer Jumelet, de heer Meester, de heer Machielse, de heer Markus, de heer Muis, de heer Van der Stad, de heer Van der Stelt, mevrouw Verhoef, de heer Xhemaili, mevrouw Zwinkels: aanwezig.

Op 2 juni j.l. hebben we het eerste gedeelte van de vergadering gehad en bij deze is het tweede deel heropend. We hebben een heleboel reguliere punten en ik moet melden, dat er nog geen verslag is van 2 juni, maar dat volgt uiteraard. Het is alweer de derde digitale vergadering van de commissie ruimte, dus zo langzamerhand weten we met zijn allen hoe het gaat, maar nog even de spelregels. Spreken gaat via de voorzitter, dat is u wel bekend, met het bekende vraagtekentje. De microfoon zet u op mute en ik ga vermelden wie het woord krijgt. Het kan zijn, dat ik de ene keer begin met de grootste partij en een andere keer met de kleinste partij. En nog even voor jullie allemaal, bij de eerste ronde geen interruptie en ook bij de wethouders geen interruptie. Volgens mij heb ik het dan allemaal gehad. Ja, dat waren de mededelingen.

2. Insprekers

De voorzitter: We hebben een inspraakreactie gehad van de heer Van Lien van de Natuur- en Vogelwacht. Die hebben de leden van de commissie eind vorige week allemaal ontvangen. Gelet op de agenda is afgesproken dat wij niet het hele verhaal van de heer Van Lien naar voren brengen. Ik haal even kort aan waar het om gaat. De heer Van Lien vraagt aandacht voor een klimaatadaptieve wijk, waar natuurwaarden een zeer grote rol gaan spelen. Hij verwijst naar het moerasgebied, dat in het zuidoostelijke gedeelte van Wilderszijde ligt. En hij zou graag zien dat dit deel (...) wordt. De rest van de inspraak heeft u kunnen lezen en misschien neemt u dat mee bij het punt masterplan Wilderszijde, maar toch bij deze daar nog even aandacht voor.

3. Vaststelling verslag vorige vergadering

Geen opmerkingen

4. Vaststelling agenda en inventarisatie rondvragen

De voorzitter: Er is een forse agenda met een bespreekpunt en 3 punten voor de raad ter advisering. Met uw goedvinden wil ik punt 6c, vaststelling verordening woonruimtebemiddeling, naar voren halen. We hebben dat in de commissie van februari al behandeld en dit punt moet deze maand in de raad behandeld worden, opdat er voor 1 juli een reactie moet zijn. Ik verwacht er niet heel veel discussie over, maar met uw goedvinden zal ik dit punt graag naar 6a laten gaan. Als u het daarmee eens bent. De heer Blonk: Wat u voorstelt, is wat mij betreft prima, maar ik heb wat anders over het vaststellen van de agenda. Vanmiddag hebben wij bericht gekregen over de spreektijden. Ik wil voorstellen, dat bij agendapunt 6a, parkeerbesluit, dat daar de spreektijd 5 minuten is in de eerste termijn. Voor mezelf, ik red dat nooit in 3 minuten. En voor 6b heb ik veel minder tijd nodig, daar heb ik aan 3 minuten voldoende. Ik leg dus het voorstel neer bij 6a maximaal 5 minuten voor de eerste termijn. Ik heb u er vanmorgen over gesproken. De voorzitter: Jaja, toen heb ik gemeld dat ik me iets kan indenken bij 3 minuten, 4 minuten moet ook wel haalbaar zijn. Dus als u door kunt met 4 minuten dan hoop ik zeker op een stukje discipline van u allen, want er zijn forse punten deze avond, dan wil ik wel kijken naar 4 minuten. De heer Blonk: Ik vind het genereus van u. De voorzitter: We gaan het zien, maar ik zeg: discipline. Terug naar mijn voorstel om 6c naar voren te halen. Als niemand zich gemeld heeft die daar bezwaar tegen heeft, dan gaan we van 6c 6a maken. Niemand? Dan wordt 6c 6a, prima.

De heer Jumelet, WIJ: Het gaat mij niet zozeer om uw voorstel rond agendapunt 6c, het gaat even om het voorstel van de heer Blonk, die 4 minuten. Aangezien het toch wel een politiek punt zou kunnen zijn, parkeerbesluit Wilderszijde, geef ik u toch in overweging om het voorstel van de heer Blonk te hanteren. De voorzitter: Ik hoop dat we aan het eind van de avond alle stukken gehad hebben. De heer Jumelet: Dat hoop ik ook. De voorzitter: Ik houd even de tijd in de gaten. U weet, ik ben soepel, maar af en toe zeg ik: even kort. Maar we gaan het zien.

Inventarisatie rondvraag:

De voorzitter: We hebben 4 rondvragen gehad. Ik zeg altijd: heel kort. Een vraag van L3B over de zienswijze provincie, daar is in de vergadering van 2 juni door mevrouw Zwinkels iets over gezegd. Er is een vraag van de heer Jumelet over het rapport '30 is het nieuwe 50', van de fietsersbond. Vraag 3 is van de heer Alsemgeest en gaat over huisvesting arbeidsmigranten. De heer Duk zou iets willen vragen over de intentieverklaring (...).

5. Bespreekpunten:

5.a Planoptimalisatie Wilderszijde en de bouwlocaties Bleiswijk

De voorzitter: Hier hebben we een reactie van het college op gehad op 3 juni. U heeft de stukken hopelijk allemaal kunnen lezen. Er zijn nog technische vragen gesteld.

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ga mijn best doen om het in staccato te doen, maar ik heb natuurlijk wel tekst voorbereid, zoals dat gaat tijdens bespreekpunten. Dit bespreekpunt hangt natuurlijk nauw samen met agendapunt 6b Masterplan Wilderszijde, maar we willen het toch graag apart bespreken. Goed dat we het op de agenda hebben laten staan. Ik wilde nog even een wijziging doorgeven, maar het is goed dat het nu als eerste apart komt, want het gaat ook over andere nieuwe bouwlocaties, vooral de plannen die er zijn rond de dorpskern van Bleiswijk of Bleizo west en ook de driehoek Noordpolder. Het is ons te doen om: is het mogelijk om dichter te gaan bouwen? Wilderszijde is een wijk met een lage dichtheid qua bouwen in de huidige plannen. Als we niet meer woningen zouden bouwen per hectare, dan vinden wij dat een gemiste kans in een provincie waar de ruimte schaars is en er ook vraag is naar woningen in dit soort regio's. De provincie Zuid-Holland, en dat heeft u allemaal kunnen lezen, wil ook heel graag verdichten bestaande woningbouwlocaties. De centrale vraag die wij als PvdA-fractie hebben aan de andere fracties en ook aan het college is: zouden we in Lansingerland willen verdichten bij de woningbouw? Dus meer huizen bouwen dan er tot nu toe in de pijplijn zitten. Al eerder heeft de PvdA geopperd dat in de komende 10 jaar niet maar 6.500 geplande huizen worden gebouwd in Lansingerland, maar 7.500. Dit bespreekstuk moet u eigenlijk zien in die lijn. Er zijn allerlei voordelen aan planoptimalisatie. Daar zal ik nu niet verder op ingaan, dat staat in het stuk dat we hebben aangeleverd. Het college heeft inderdaad gereageerd. Het college zegt: op Wilderszijde kunnen op basis van milieuonderzoeken maximaal 3.000 woningen worden gebouwd. Helaas zijn die milieuonderzoeken, de uitkomsten daarvan, nog niet beschikbaar, dus we hebben eigenlijk geen idee waar ze precies op zijn gebaseerd en of ze rekening houden met toekomstige ontwikkelingen zoals verduurzaming van vliegen en allerlei andere zaken rondom duurzaamheid en de wegen die om die wijk heen worden gelegd. Met

minder uitstoot bijvoorbeeld ten gevolge. De 5 vragen die we hebben aan de verschillende fracties zijn: Vindt uw fractie dat de gemeente Lansingerland open zou moeten staan voor een hogere woningdichtheid op nieuwbouwlocaties? Vindt u dat we hierover ook al met de provincie al in gesprek moeten gaan? Dan gaan we dat specifiek vragen over Wilderszijde: vindt u dat daar meer zou moeten worden gebouwd dan de geplande 3.000? Ik wil daar nu, op dit moment, gezien de reactie van het college een nuance op aanbrengen. Het is voor onze fractie vooral belangrijk om heel dicht bij die 3.000 huizen uit te komen, want het verschil tussen 2.500 en 3.000 vinden wij eigenlijk heel groot. Dus de allerbelangrijkste vraag voor ons is: wilt u net als wij alles op alles zetten om zo dicht mogelijk bij die 3.000 te komen. Dezelfde vraag over verdichting hebben we voor Bleiswijk en andere nieuwbouwplannen. De vraag die we daarbij ook hebben, is: zou die verdichting voor met name betaalbare woningen moeten zijn? Bent u dat met ons eens? Dat is eigenlijk wat er nu voor ligt. Misschien moet je om te verdichten iets hoger gaan bouwen dan de 15 meter, die voor heel veel partijen belangrijk is. Je zou richting 20 of 25 meter moeten gaan, maar dat soort flats staan ook al in aanpalende wijken, dus voor ons is dat een heel reële optie. De heer Xhemaili en ik horen graag uw reacties. Dank u wel.

Mevrouw Citterbartova, GL: Wij scharen ons aan de kant van de PvdA wat betreft dit onderwerp. Wij vinden dat het belangrijk is om goed te kijken naar de mogelijkheden die de notitie van de provincie Zuid-Holland biedt. Ik heb de reactie van het college gelezen. Ik vind hem op heel veel punten nog iets te defensief en te weinig concreet. Wij vinden dat daar echt beter naar gekeken zou moeten worden. Wat betreft optimalisatie bij Wilderszijde zetten we natuurlijk altijd een kanttekening bij verdichting in de zin dat het niet ten koste moet gaan van de openbare groene ruimten, maar we vinden wel, dat ook bij andere nieuwbouwlocaties goed gekeken zal moeten worden, heel concreet, of er een aparte mogelijkheid is om meer verdicht te bouwen. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Ja, we zijn hier natuurlijk al lang over bezig, te proberen om meer woningen te realiseren in Wilderszijde. Wethouder Abee was natuurlijk al lange tijd in gesprek met provincie en ministerie over versnellen, maar ook over planoptimalisatie. Natuurlijk streven we naar 3.000 woningen, maar ik denk dat het ook geen doel op zich moet worden. Het gaat juist om de goede mix die je wil creëren en dat moet niet ten koste gaan van teveel woningen in een gebied te persen. Maar we zullen ingaan op de verschillende vragen. Vraag 1: ja, wij vinden dat Lansingerland open moet staan voor de mogelijkheid van planoptimalisatie. 2: we gaan ervan uit dat we reeds in gesprek zijn met de provincie m.b.t. Wilderszijde. Het kan ook op andere locaties, wat werd gevraagd voor Bleiswijk of wellicht Bleizoo west. Ik hoorde mevrouw Verhoef net in een bijzin wel zeggen: in de driehoek Noordpolder. Maar of we daar überhaupt moeten bouwen, dat weet ik niet. Maar verdichten lijkt me nog een brug te ver. Dan vraag 3: we zijn natuurlijk al geüpgraded van 2.000 naar 2.500 naar het liefst 3.000 woningen. Waar het meer kan, dat zou kunnen, het moet dan wel passen bij de identiteit van Lansingerland en vooral de impact op de omgeving. Met name de bereikbaarheid is nu al een enorme zorg. Minder wegen en een lagere parkeernorm is alleen mogelijk wanneer het OV meer ruimte biedt. Vooralsnog zien wij nog geen afdoende oplossing daarvoor. Daarnaast hechten we ook aan het concept van de toekomstbestendige klimaatadaptieve wijk met veel water en groen. Dat betekent dat je dus niet onbeperkt woningen toe kunt voegen. Alleen maar stenen, daarmee creëer je voor niemand een fijne leefomgeving mee. Dan vraag 4 m.b.t. de optimalisatie van de locaties in Bleiswijk. Ik heb al gezegd: het moet passend zijn bij de identiteit van de kern, voldoende draagvlak in de omgeving en, niet geheel onbelangrijk, binnen de financiële mogelijkheden. Maar mogelijk een heel voorzichtige ja dus. M.b.t. vraag 5, Wilderszijde: die is dus al flexibel opgesteld met bandbreedtes, dus volgens ons gaat het helemaal goed. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Dank aan de PvdA fractie voor het agenderen van dit onderwerp op deze avond. De quickscan zoals die is uitgevoerd door de provincie Zuid-Holland geeft een mooie analyse van de ruimtelijke ontwikkelingen zoals we die al dan niet willen zien. Hoe staat de CU dan tegenover planoptimalisatie? Nou, in eerste aanleg positief kritisch. Er zijn veel elementen die ons aanspreken. Gezonde leefomgeving, sociaal economisch segregatie, verduurzaming van mobiliteit. De rest eigenlijk ook wel, maar deze springen er uit. Aan de andere kant hechten we ook aan groene en dorpse wijken. Daar zal verdichting soms passen, maar soms ook strijdig zijn. Uit de reactie van het college blijkt dat men hier ook wel mee bezig is geweest in Wilderszijde en vandaar al aan 3.000 woningen denkt. Dus ja, we vinden wel dat optimalisatie een goed idee is en het feit dat de gemeente hierover in gesprek is met de provincie ondersteunen we van harte, maar het idee om door nog meer optimalisatie nog meer woningen te realiseren in Wilderszijde, lijkt ons op dit moment een brug te ver. Voor Bleiswijk zijn de plannen in een minder vergevorderd stadium. Hier vinden wij het onderzoeken van een dergelijke optimalisatie prima, maar dan wel met behoud van het dorpse karakter en naar behoefte, zoals dat in het woonbehoefteonderzoek naar voren is gekomen. Over het laatste punt van de PvdA willen we het volgende kwijt. Het klinkt een beetje als het bekende geluid uit de PvdA-hoek: meer betaalbaar, meer sociaal bouwen. Maar daarmee zouden we de vraag op basis van dit onderzoek wat te kort doen. Bij lezing van het door het college toegevoegde document van SpringCo viel op, dat als we vandaag allemaal

ons huis verlaten en herverdelen, we tot een beter gezamenlijk eindresultaat komen. Het lijkt net herverkavelen. Dat is goed voor iedereen, maar om het echt te laten werken, moet je iets doen voor degenen die het meest gedupeerd raken. Het onderzoek wijst hier terecht op de empty-nesters, die kleiner kunnen wonen. Kleiner betekent in dit geval ook vaker het goedkopere segment, maar dan wel met speciale wensen. Op dit moment zien we in de percentages die genoemd worden voor Wilderszijde geen aanleiding om te vragen om meer te bouwen in het goedkopere segment, maar we willen wel aan de wethouder vragen om dit vraagstuk van de empty-nesters specifiek mee te nemen in het opstellen van de woonvisie later dit jaar. We willen bouwen naar behoefte, bouwen wat de markt vraagt, maar verschillende geledingen van de markt staan daar anders in. Bouwers willen duur bouwen met meer marge, wij willen vooral bouwen wat onze inwoners nodig hebben. Graag horen we daar meer over in de woonvisie. Om daarmee tot een concreet antwoord te komen richting de PvdA-fractie: we kunnen ons vinden in het flexibel opstellen van bestemmingsplannen, we zien het punt dat jullie maken, maar we zullen niet altijd voorstander van verdichting zijn, omdat we dan bang zijn dat het dorpse karakter te vaak zal worden aangetast. We zullen dat per plan beoordelen. Dat was onze bijdrage. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik denk dat de fractie van WIJ binnen de commissie ruimte ook wel een beetje bekend staat als de fractie van 'bouwen, bouwen, bouwen'. Naast dat 'bouwen, bouwen, bouwen' zien we graag een hoog genoeg percentage van sociale koop- en huurwoningen en graag een hele hoeveelheid starterswoningen. Echter, we zien ook graag, en dat hebben we de vorige vergadering ook aangegeven bij de omgevingsvisie, een kwalitatief goede wijk, waarin voldoende ruimte is om te wonen, maar ook voor ontspanning. Er moet ook ruimte zijn voor de buitenruimte. Als we nu even praten over een wijk tussen de 2.400 en 3.000 woningen, dan hebben we het niet over een paar straten, maar eigenlijk over een nieuw dorp, genaamd Wilderszijde. Verderop in deze vergadering staat het masterplan Wilderszijde op de agenda en dat masterplan gaan we gebruiken voor het opstellen van een nieuw bestemmingsplan voor Wilderszijde inclusief landschappelijk en stedenbouwkundig kwaliteitskader. Het hele plan is nu dus klaar om van start te gaan en lijkt onze fractie dan ook een heel slecht moment om te gaan praten over planoptimalisatie, lees of hoor, verdichting of meer woningen per hectare. We hebben al meerdere malen laten blijken in de commissie dat we met argusogen kijken naar de mobiliteit binnen en vlak buiten Wilderszijde. De metrolijnen naar Rotterdam en Den Haag zitten overvol en zo ook de wegen van en naar de N209. Met de nu geplande hoeveelheid woningen wordt het al een hele uitdaging. Een lagere parkeernorm en minder wegen, zoals in het bespreekpunt genoemd worden, vinden we al helemaal geen optie, want door het coronavirus en de angst van mensen voor besmetting in het OV gaan de tweedehands auto's op het moment weer als zoete broodjes over de toonbank en zullen we dus de parkeernorm waarschijnlijk hard nodig hebben. Als er dan toch wat gedaan moet worden om het groeiende tekort aan betaalbare woningen in onze provincie te verkleinen, lijkt het ons als fractie beter om er eens een versnelling op te zetten bij de andere beschikbare bouwlocaties, zoals in Bleiswijk en de driehoek tussen de N209 en de Oosteindseweg in Bergschenhoek. Op de vragen die gesteld worden in het bespreekpunt zou ik graag namens de WIJ-fractie het volgende willen antwoorden. Vraag 1: ja, een beperkte woningverdichting vinden wij toelaatbaar, maar alleen als de kwaliteit van wonen er niet onder lijdt. Vraag 2: nou, dat was duidelijk, naar onze mening zijn we al in gesprek met de provincie, maar dat zullen we later misschien nog wel horen van de wethouder. Vraag 3: nee, want dat lijkt ons om verschillende redenen, zoals kwaliteit van wonen en vooral de mobiliteit niet verantwoord om dit te gaan doen in Wilderszijde nu. Vraag 4, hier kan ik hetzelfde antwoord geven als bij vraag 1: ja, beperkte verdichting vinden wij toelaatbaar, maar alleen als de kwaliteit er niet onder lijdt. En vraag 5: betaalbare woningen bouwen is altijd goed. Maar dat door het coronavirus de vraag naar betaalbare woningen zal toenemen vind ik een beetje gezocht. Voor nu wil ik het hier bij laten. Ik wil eerst verder horen wat de wethouder en de andere fracties te zeggen hebben. Mogelijk kom ik dan nog even terug in de tweede termijn. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Het voorstel van de PvdA-fractie gaat over 30.000 extra woningen in Zuid-Holland. Er waren gepland 240.000 woningen. Dat houdt in een verdichting van 12,5%. Die 12,5% zouden geprojecteerd moeten worden bijvoorbeeld op Wilderszijde. Dat betekent dat i.p.v. 2.600 woningen er 2.925 komen of i.p.v. 3.000 zouden dat er 3.375 worden. Vraag 1. Bij het opstellen van de nota uitgangspunten en ontwikkelstrategieën omgevingsvisie Lansingerland is gebruik gemaakt van burgerpeiling. Aan de respondenten is gevraagd welke 3 woorden typerend zijn voor onze gemeente. Dat zijn opeenvolgend: een dorp in het groen, het dorpse karakter en een dorps gevoel binnen de gemeente. Daarnaast vindt men het prettig wonen in Lansingerland, want: Lansingerland is rustig, landelijk en gemoedelijk. In dat rijtje past volgens de CDA-fractie niet het woord 'hogere dichtheid'. Wat vraag 2 betreft: wij vinden niet dat wij specifiek in gesprek moeten gaan met de provincie over dit onderwerp. Vraag 3 gaat specifiek over planoptimalisatie Wilderszijde. Echter, het masterplan Wilderszijde spreekt reeds van een hoge dichtheid. Zo staat er dat aanwezigheid van woningen met een hoge dichtheid een kenmerk is van groenwijk. Tijdens de beeldvormende avond, die door de projectleider van Wilderszijde is gehouden, werd aangegeven dat het niet realistisch is om boven de 3.000 te gaan zitten. Eerst waren

het er 2.400, daarna 2.600, toen tussen de 2.500 en 3.000. En nu bepleit de PvdA-fractie nog meer woningen. Volgens ons is dat niet realistisch. Dan vraag 4, die gaat specifiek over Bleiswijk. Hier moet mij toch iets van het hart. U weet wellicht dat de CDA-fractie recentelijk art.37 vragen aan het college heeft voorgelegd m.b.t. versneld bouwen van appartementen voor senioren langs de Lijsterlaan in Bleiswijk. Het betreft hier een perceel van de gemeente en we zijn teleurgesteld in het antwoord van het college, waarin geen enkele bereidheid wordt getoond om stappen naar voren te zetten. Er is geen sprake van daadkracht en het gaat allemaal heel traag. We gaan ervan uit, dat de andere fracties dit ook hebben gezien en we zijn benieuwd hoe zij hierover denken, over het antwoord van het college. Enkele citaten over Bleiswijk uit de richtinggevende notitie woningbouwontwikkeling Bleiswijk. De bouwopgave voor Bleiswijk, de zogenaamde Bleiswijkse mix bestaat uit een bouwopgave gericht op de specifieke behoefte van inwoners van Bleiswijk en in aantallen nader te bepalen instroom van jonge gezinnen. Quote: bouwen voor de regio past niet bij Bleiswijk. Dan antwoord op vraag 5, het bestemmingsplan Wilderszijde flexibel opstellen dat verdichting specifiek voor betaalbare woningen mogelijk wordt. Daar heb ik bij vraag 2 al op geantwoord. Samengevat: de PvdA-fractie komt met een voorstel, waar volgens onderzoek bij het opstellen van de nota uitgangspunten en ontwikkelstrategie bij de omgevingsvisie Lansingerland en bij het behoefteonderzoek Bleiswijk bij de bewoners van Lansingerland geen vraag naar is. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Dank aan de PvdA voor het agenderen van dit voorstel. Het zal u niet verbazen dat wij allereerst gaan beginnen met trots herhalen, welke tekst er in het collegeakkoord geschreven staat over het wonen in onze gemeente, waarbij we het hebben over een dorps karakter, getypeerd door laagbouw, diverse woonmilieus en met zoveel woorden Lansingerland ook wel wordt genoemd als een groen woonhart in de drukke metropoolregio. Voor de VVD is het dan ook uiterst belangrijk dat de inwoner wat te kiezen heeft: waar wil hij of zij gaan wonen? In de drukte van de stad, het verdichten van het suburbane of de buitensteden of in het rustige van woonkernen zoals Lansingerland rijk is? In dat licht bezien, vinden wij ook dat hoogbouw in onze gemeente eerder uitzondering is dan regel, wat het zou moeten zijn en in dit geval ook is. Juist in deze periode viel het mij op hoe vaak ik naar buiten loop, omdat we allemaal nog een beetje in quarantaine zitten, om even een frisse neus te gaan halen en hier achter mij even door het Griffelpark te lopen, waar heel veel ruimte is gebruikt, maar niemand woont. Dat is een voorbeeld voor mij van hoe we met laagbouw en ruim opgezette woonwijken een heel aangenaam woonmilieu behouden. Ik kom dan tot de vragen van de PvdA. Op vraag 1 is mijn antwoord dan ook eigenlijk heel kort: niet direct. Ik vind niet dat wij direct in gesprek moeten gaan en open moeten staan voor verdichting, omdat juist die inwoner wat te kiezen moet hebben en we moeten inzetten op, wat WIJ ook al noemde, de versnelling van onze bouwplannen. Het is ons gevoel dat we veel meer doen voor die huizenzoekende mensen door snelheid te maken met plannen die passen bij onze gemeente, zodat inwoners die willen wonen in een dorps karakter dat ook snel kunnen doen, dan dat we onderzoek gaan doen naar verdichting, waarbij we ons en gaan richten op andere inwoners en hoe dan ook naar onze verwachting daar meer tijd voor nodig gaan hebben om te realiseren. Daarmee heb ik ook gelijk de tweede vraag beantwoord van de PvdA: vindt u dat we hierover met de provincie in gesprek moeten gaan? Dat ligt een beetje aan de definitie, want in vraag 1 heeft u het uitsluitend over planoptimalisatie, dat kan ook verder gaan dan alleen verdichting voor betaalbare woningen. Puur voor planoptimalisatie buiten verdichting kunnen we altijd in gesprek gaan als er voor onze gemeente slimigheden te halen zijn. Maar voor verdichting lijkt ons dat niet nodig. Meer specifiek voor Wilderszijde is 3.000 woningen wat de VVD betreft de absolute bovengrens en niet de ondergrens. Dat, gelet op wat ik zojuist al zei over het dorps karakter en ruim opgezette wijken. Voor de vierde bullet van de PvdA, ga ik hetzelfde antwoord geven. Ik sluit ook deels aan bij de heer Van Harn, die al zei dat we in Bleiswijk gaan inzetten op bouwen naar wat de behoefte in Bleiswijk is. Ik kan me overigens helemaal niet vinden in het beeld dat de heer Van Harn stelt over hoe dit college omgaat met de bouwopgave in Bleiswijk. Ik vind dat het college er voortvarend mee aan de slag gaat, maar dit wel zorgvuldig wil doen. Daar heb ik ook waardering voor. Maar verdichting voor die locaties in Bleiswijk zou niet onze voorkeur hebben. Tot slot vraag 5, zijn wij er altijd voorstander van om bestemmingsplannen flexibel op te bouwen? Maar dan wel flexibel op te bouwen gericht op wat je mogelijk gaat willen. Als flexibiliteit voor de PvdA hier betekent een hogere maximum bouwhoogte dan 15 meter, dan is dat voor ons geen optie. Waar we in het bestemmingsplan van Wilderszijde wel op in willen gaan zetten, die flexibiliteitskeuzes t.a.v. parkeren, groenzones en wellicht ook wel de detailhandelruimten, die later omgezet kunnen worden in woonruimten als er toch geen behoefte blijkt aan extra detailhandelruimten. Die flexibilisering zeker, maar niet specifiek gericht op meer betaalbare woningen. Tot slot zijn we ontzettend trots op de huidige stappen, die we aan het ondernemen zijn om te komen tot meer betaalbare woningen in Lansingerland, maar we willen dat wel doen op een manier die past bij het imago van onze gemeente, want de inwoner moet iets te kiezen hebben. Dank u wel.

De heer Meester, L3B: Wanneer het gaat over sneller bouwen of betaalbare woningen bouwen, dan vindt de PvdA ons meestal aan haar zijde, maar bij dit voorstel wil ik toch enkele kanttekeningen maken. We

denken dat aan het idee teveel voordelen worden toegeschreven. Verdichting optimaliseert het grondgebruik, maar is op andere aspecten niet optimaal. Ik noem er even een paar. Het sociale aspect: het eigen territorium van bewoners wordt door de verdichting kleiner, inbreuk daarop wordt sterker gevoeld wat tot toename van onderlinge conflicten zal leiden. Het tweede punt, dat ik wil noemen, is dat dit voorstel op kostenreductie stuit en dat wordt al veel te veel gedaan. Waar we eigenlijk op zouden willen sturen op kwaliteit. Het welbevinden van onze inwoners staat bij ons voorop. Op kosten sturen wordt al veel te veel gedaan en wij willen dat er op kwaliteit gestuurd wordt. Het welbevinden van onze inwoners staat wat ons betreft voorop en dat mag best wat geld kosten. Mensen die lang op huisvesting wachten zullen vast wel in een verdichte wijk willen gaan wonen, een half ei is immers beter dan een lege dop, maar als er weer evenwicht komt in de woningmarkt, dan zal men hogere eisen gaan stellen. Ik wil toch even een parallel maken met de woningnood na de Tweede Wereldoorlog. Toen die voorbij was, werden veel flatgebouwen afgebroken voordat hun technische levensduur en economische levensduur was verstreken. Die woningen voldeden niet meer aan de eisen van de tijd. We voorkomen liever iets soortgelijks. Hoezeer we ook vinden dat er snel iets aan het woningtekort moet worden gedaan, verdichting zien we niet als de oplossing op de lange termijn. Wij zien meer in tijdelijke flexwoningen, daar hebben we het al eerder over gehad, om het acute probleem snel te helpen oplossen en daarnaast te werken aan de bouw van woonwijken, waarin men zijn hele leven zou willen blijven. Samenvattend: we verwachten negatieve sociale effecten van verdichting en we vinden dat de kwaliteit van wonen en welbevinden van inwoners belangrijker is en wijzen op de lessen uit het verleden. Ik lees niet zo vlot, want ik heb vanochtend in beide ogen een injectie gehad en mijn ogen tranen nu nog wat, maar dat is niet van verdriet over dit onderwerp. Dank u wel. De voorzitter: Sterkte met uw ogen.

Beantwoording college

Wethouder Arends: Ik ben er. Ik was iets te laat omdat ik een bewonersbijeenkomst had en het ging toevallig ook over wonen. Niet over planoptimalisatie, maar wel over een woongebied. Ik heb net even met mijn collega afgestemd en hij neemt graag als eerste het woord en daarna zal ik het woord nemen, als u het goed vindt.

Wethouder Van den Beukel: Mijn antwoord gaat met name over Wilderszijde, omdat het ook als eerste genoemd werd in de vragen. Het zou natuurlijk zonde zijn om een plan te starten, zoals Wilderszijde, zonder dat het geoptimaliseerd is. Wie kan er tegen optimaal zijn, zou je bijna zeggen. Je zou kunnen veronderstellen dat het een studie is, die misschien wat platgetreden paden bewandelt. Toch is dat niet onze indruk. Het is weldegelijk een studie, waar waardevolle elementen in zitten. Daar zal collega Arends iets over zeggen, hoe we dat zien in relatie tot bijvoorbeeld de woonvisie. Maar voor Wilderszijde hebben we toch de overtuiging dat het eigenlijk al heel vergaand geoptimaliseerd is. Waar gaat optimalisatie over? Het gaat over recht doen aan verschillende ambities die je hebt met een gebied. Zo hebben we een ambitie op het gebied van klimaatadaptief, een ambitie op het vlak van diverse woonmilieus en een ambitie op het vlak van niet teveel de lucht in. We hebben heel veel ambities en vervolgens probeer je daar het optimum in te vinden. Eén van die optimalisaties, die in Wilderszijde zit, het navolgende besprekspunt volgens mij, is een parkeernorm die recht doet aan de werkelijkheid, niet over-dimensioneert. Wat ons betreft is dat één van de elementen die daadwerkelijk invulling geven aan planoptimalisatie. De provincie vindt het inderdaad een belangrijk onderwerp en daarom zijn we dus ook met de provincie hierover in gesprek als het gaat om Wilderszijde. Dat is op wekelijkse basis, mocht u daaraan twijfelen. Vervolgens is de vraag van mevrouw Verhoef: hoe ver richting die 3.000 kunnen we komen? Kan dat ver? Ja, dat is onze inzet, die hele bandbreedte is tussen de 2.500 en 3.000. We proberen binnen de uitgangspunten, die u heeft vastgesteld het optimum te vinden. Als inderdaad met alle kwaliteiten die we willen realiseren er met gemak 3.000 kunnen worden gerealiseerd, dan worden dat er 3.000. Als blijkt dat we vervolgens afbreuk gaan doen aan andere kwaliteiten, en we dus eigenlijk gaan sub-optimaliseren, dan gaan we dat niet behalen. Meer dan 3.000, heeft inderdaad de projectleider gezegd, dat achten wij op dit moment niet realistisch. De milieuonderzoeken, waar mevrouw Verhoef aan refereert, die inderdaad nu nog in concept zijn, zullen in september richting uw raad kunnen komen. Tot slot vraag 5, verdichting specifiek voor betaalbare woningen. Betaalbare woningen en sociale huisvesting willen we niet concentreren op één specifieke plek in Wilderszijde. We willen niet dat er 1 of 2 flats komen te staan met sociale huisvesting. Ik chargeer een beetje, maar u begrijpt misschien waar ik op doel. De maatvoering van een woning bepaalt voor een belangrijk deel hoe die ingevuld wordt, gestapeld of niet. Maar we hebben voorsnogen niet de intentie om te zeggen dat we specifiek naar die betaalbare woningen lekker de lucht in zetten of misschien minder ruimte gaan bieden. Ik geloof niet dat mevrouw Verhoef dat overigens wil, geenszins, maar ik zie dus niet op dit moment in Wilderszijde hoe we de onderwerpen verdichting en betaalbaar echt aan elkaar zouden koppelen. Dat waren even mijn antwoorden specifiek op Wilderszijde gericht. Ik geef graag het stokje over aan collega Arends.

Wethouder Arends: Allereerst, mogelijk heeft u dat gezien, hebben we als college een brief gestuurd naar de commissie, hoe wij de planoptimalisatie duiden. Mijn collega ging in op Wilderszijde, maar de PvdA ging ook in op de ontwikkeling in Bleiswijk, maar zo hebben we meer ontwikkelingen, dat we eigenlijk bij alle ontwikkelingen ook kijken naar planoptimalisatie, maar wel vanuit een integrale benadering. Ook de andere aspecten zijn daarin heel erg belangrijk. U als commissie heeft daar meerdere onderdelen van genoemd, als het gaat over de ontsluiting, de hoogte van alles, openbaar vervoer, duurzaamheidsopgaven, klimaatadaptatie, dat zijn allemaal belangrijke zaken, die gaan over een woningbouwontwikkeling, waarbij ook een planoptimalisatie is. Eén van de vragen, die werden gesteld door de heer Alsemgeest: is er contact over met de provincie? Ja, we hebben veelvuldig contact. Dat is zowel voor Wilderszijde, maar dat kan ook op andere ontwikkelgebieden als je het hebt over woningbouw. Onlangs hebben we met de stuurgroep wonen een persoonlijk gesprek gehad met de gedeputeerde van de provincie om van haar te horen hoe zij kijkt naar de kansen van planoptimalisatie, eigenlijk in het heel grotere gebied van Zuid-Holland. Daarnaast is het ook belangrijk dat planoptimalisatie een onderdeel krijgt in de woonvisie. Daar zijn we natuurlijk met elkaar mee bezig. Dat moet ook een plek krijgen in die woonvisie, om daar ook met elkaar van gedachten over te wisselen en een oordeel met elkaar daarover te gaan vormen. De heer Van Harn gaf nog iets aan over de ontwikkeling in Bleiswijk, daar heeft hij art.37 vragen over gesteld. Dat ging op zich niet over planoptimalisatie, dat ging meer over het proces, wat de commissie als hamerstuk heeft vast gesteld, hoe het proces voor de woningbouwontwikkeling in Bleiswijk vorm gaat krijgen. Dat is ook beantwoord aan de heer Van Harn. Volgens mij is voor Bleiswijk belangrijk dat we voor de volgende stap met uitgangspunten gaan komen, ook over de locatie, zodat u zich daar integraal als commissie over kunt buigen. Volgens mij is dit mijn bijdrage.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik wil eerst alle fracties en ook de wethouders bedanken voor hun uitgebreide toelichting en antwoorden op de vragen die wij hebben gesteld vanuit de fractie. Op een aantal fracties ga ik misschien nog specifiek in, maar als ik even in gedachten terug luister, denk ik dat ik bij de meeste fracties wel hoor: ja, natuurlijk, laten we als het kan richting die 3.000 gaan, als het dan ook aan de randvoorwaarden, die voor onze fracties belangrijk zijn, aan kan voldoen. Dan worden vaak zaken als dorps karakter, groen, zo laag mogelijk door een aantal fracties genoemd. In principe voel ik steun om richting die 3.000 te gaan, maar daar worden verschillende voorwaarden aan gesteld. In die zin is het dus ook een positieve uitkomst, we voelen steun. Een aantal dingen verbaast ons wel. De heer Machielse zegt bijvoorbeeld: wij willen niet inzetten op verdichten, maar op versnellen. Ja, in onze ogen is het verdichten ook versnellen, omdat je dan sneller een X-procent aantal woningen kunt afleveren, maar dat is misschien een semantische discussie. Verdichting, ja, ik heb dan ook het idee dat de indruk ontstaat dat het met name verdichten is om dan mensen van buitenaf je nieuwe wijk te laten bewonen, maar dat verdichten willen we juist ook voor de Lansingerlanders, waar ook veel wachtlijsten zijn onder ouderen, onder net gescheiden mensen. Dat geldt natuurlijk ook voor Bleiswijk. Als we daar zouden willen gaan verdichten, daar gaan we het op termijn met zijn allen over hebben, dan is dat natuurlijk ook voor die senioren waar het CDA ook zo voor strijdt. Eigenlijk wil ik tot slot zeggen, dat gaat met name over mensen die groen en laagbouw zo belangrijk vinden: ja, Lansingerland is een heel groene gemeente en uiteindelijk wil je zoveel mogelijk groen kunnen houden als dat kan, maar we bouwen hier wel een wijk voor de komende 70 of 80 of 90 jaar, dus we zullen ook vooruit moeten kijken naar de groeiende behoefte in deze regio. Soms hoort daar een aantal meters meer bij, wel netjes ingepast. Ik denk, hoe jong we nog zijn, een taal fractieleden: kijk vooruit en bouw de lucht in om ook in de toekomst huizen te kunnen bieden. Daar wilde ik het even bij laten. De wethouders hebben ook mij in ieder geval steun gegeven, dat we richting de 3.000 gaan. De heer Van den Beukel benadrukte dat nog. Dat is in ieder geval een geruststellende berichtgeving. Bedankt.

Mevrouw Citterbartova, GL: Ik vond de reacties van veel fracties een beetje teleurstellend, omdat ik het idee hadden dat ze reageerden vanuit emotie, aannames, die nergens aan zijn getoetst. Daarom zou ik willen pleiten voor een concrete blik naar de mogelijkheden die optimalisatie biedt bij bestaande nieuwbouwplannen. Ik was wel blij met de reactie die wethouder Van den Beukel gaf. Met zijn realistische weergave van hoe het zit met het bouwen in Wilderszijde. Hij gaf ook aan, dat wij over optimalisatie wekelijks met de provincie in gesprek zijn, maar ik heb nog niet zo heel goed begrepen wat het resultaat van die gesprekken is. Misschien kan hij dat in de tweede termijn nog aangeven. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Ik heb er niet heel veel aan toe te voegen. Volgens mij is het beeld wel duidelijk. We proberen te optimaliseren en te verdichten waar dat kan. Volgens mij zit dat ook al in het plan, zeker voor Wilderszijde, dat je kijkt bij de randen en het OV. Het is, zoals wethouder Van den Beukel zegt: je moet kijken naar alle kwaliteiten. Je kunt er niet één ding uit pikken en zeggen: doe mij daar maar meer

van. Het heeft consequenties voor het hele plaatje. Als je ook hecht aan groen, aan ruimte, klimaatadaptatie, water en leefbaarheid, ja, ergens houdt het op. Volgens mij hebben we met elkaar allang besproken, dat die 3.000 echt de bovengrens lijkt. Ziet het college daartoe in de uitwerkingsfase ruimte om nog ergens anders iets te verdichten, prima, maar ga er niet op sturen als een doel op zich. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Ik denk dat het goed is om nog toe te voegen: we gaan plannen altijd beoordelen op hun merites en we bouwen voor de toekomst. Zeker. Op dit moment weten we in sommige gevallen niet wat er over 10 jaar allemaal mogelijk is. Het rapport van de provincie schetst een aantal mogelijkheden om hoogbouw mogelijk te maken en het dorpse karakter te blijven behouden. Op dit moment vindt ik dat nog niet heel erg van toepassing voor Lansingerland. We zijn daar niet zo'n voorstander van. Misschien kijken we daar over 10 jaar wel heel anders tegen aan. Innovatie m.b.t. inpassing is ook heel goed mogelijk. In die zin kijken we positief kritisch tegen planoptimalisatie aan, maar vinden we het dorpse karakter voor onze mooie wijken nog steeds erg belangrijk. Tot zover.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ik was het in eerste instantie vergeten om mevrouw Verhoef even te bedanken voor het bespreekbaar maken van dit punt. Ik denk dat het eigenlijk wel heel goed is. Zo de eerste termijn horende, blijkt dan dat we met alle fracties met onze neus allemaal ongeveer een beetje dezelfde kant heen wijzen. We willen allemaal graag bouwen, bouwen, maar wel optimaal. Dat mag, dat moet natuurlijk ook. We willen eigenlijk allemaal ook, dat het niet het dorpse karakter aan gaat tasten of veranderen. Toen begon mevrouw Verhoef voor de tweede keer en toen zei ze, en toen sprak ze eigenlijk de jongere leden van onze commissie een beetje aan: we moeten ook aan de toekomst denken. Ik voelde me meteen aangesproken, u begrijpt dat, en toen zei ze: we moeten misschien toch een beetje de lucht in. Toen dacht ik: nee, nu staan toch niet de neuzen allemaal dezelfde richting op. Misschien staat alleen de neus van mevrouw Verhoef de andere kant op en de rest toch wel die ene kant op. Optimalisatie ja, maar iets optillen, dat zeker niet. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Ik zal het kort houden. Wat ik in mijn eerste termijn heb willen doen, is niet anders dan de stem van de bewoners laten horen, want dit kwam naar voren uit de onderzoeken die hebben plaats gevonden. Zij willen graag in een dorpse omgeving wonen, waar volgens mij die verdichting niet bij past. Mevrouw Verhoef: Ja, dat is precies wat ik bedoel. U grijpt terug op een enquête die is gedaan in de afgelopen jaren onder onze huidige bewoners, maar we bouwen hier een wijk voor de toekomst. Ik ga niet zeggen dat de toekomstige bewoners van deze gemeente niet van groen houden, maar we zullen ons toch ook moeten richten op de meer eenpersoonshuishoudens die er komen, die makkelijker in een flat te huisvesten zijn dan in een grondgebonden woning. Ik wil alle fracties vragen om ook vooral vooruit te kijken en te denken aan een enquête die misschien over 10 of 20 jaar wordt ingevuld, mensen die dan een woningbehoefte hebben. Dank u. De heer Van Harn: Ik begrijp dus van u, mevrouw Verhoef, dat u de stem van de bewoners op dit moment niet wil horen. Vervolgens sprak mevrouw Verhoef over het bouwen voor senioren in Bleiswijk. Volgens de CDA-fractie kan dat ook prima zonder verdichting. Wij hoeven geen stad te worden. Hierbij wil ik het laten. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Als je in een debat het gevoel hebt zo vaak aangesproken te worden, dan kan het natuurlijk niet anders dan dat je nog een tweede termijn gaat gebruiken. Al was ik dat, om heel eerlijk te zijn, niet direct van plan na de eerste termijn, want mij bekreep toch veelal hetzelfde gevoel als wat de heer Alsemgeest kreeg, dat we grosso modo met elkaar dezelfde kant op gaan. We zoeken met elkaar naar optimalisatie in de woonwijken die we nog moeten gaan bouwen, we zoeken met elkaar naar snelheid daarin en we zoeken daarin met elkaar naar een dorps karakter. Weet u, er zijn ook zeker uitsluitingen mogelijk, ook in het huidige plan van Wilderszijde zijn er al hogere gebouwen geprojecteerd dan 15 meter wanneer er stedenbouwkundige argumenten toe zijn, wanneer is expliciet is voor een kleinere groep betaalbare woningen, wanneer dit bij OV-knooppunten is, waar juist de gezinnen waar u het over heeft, de jongeren, de starters en de enkelpersoonshuishoudens zich op zouden richten. Dus het is alleszins zo, dat wij de ogen sluiten voor de toekomst, sterker nog, wij staan daar positief tegenover met de armen open, maar wel vinden wij dat inwoners iets te kiezen moeten hebben. Mensen kiezen voor een gemeente, die een bepaalde identiteit heeft, die een bepaalde ligging heeft, die wat te bieden heeft. En wat onze gemeente te bieden heeft, ja, dat heb ik in de eerste termijn al genoemd, maar daarbinnen is een hoop mogelijk.

De heer Meester, L3B: Niet alle deelnemers aan de vergadering hebben in de gaten, dat de laatste 9 mensen die in beeld zijn geweest op de webcast te zien zijn. Er gebeuren soms allerlei dingen. Zo weet ik dat wethouder Arends verhuisd is van de B&W kamer naar haar eigen kamer, maar dat is voor een argeloze inwoner, die het volgt, niet te volgen. Ik zou graag willen, dat iedereen er even alert op is, dat als hij wat andere dingen gaat doen, dat hij dan even zijn camera uit zet. Als ik zo iedereen beluisterd heb, dan denk ik dat de meesten toch wel belangrijk vinden dat de kwaliteit voorop staat. Dat gaat

zowel om het dorpse karakter, genoeg groen en allerlei aspecten daarvan. Maar ik denk dus dat het heel belangrijk is om goed te kijken naar het onderzoek dat gedaan is naar de behoefte, waarvoor ik het college overigens nog voor wil bedanken, dat ze ons dat hebben doen toekomen. Kijk vooral naar wat mensen zelf graag zouden willen, want dan blijven mensen er ook in de toekomst wonen. Daar wil ik het bij laten, dank u wel.

Wethouder Van den Beukel: Als ik het wel heb, heb ik één specifieke vraag genoteerd aan mijn adres. Dat is van mevrouw Citterbartova. Zij zei dat ze benieuwd is naar de uitkomst van die wekelijkse gesprekken over planoptimalisatie. Ik heb niet gezegd, dat we wekelijks gesprekken hebben over planoptimalisatie in brede zin. Ik heb wel gezegd dat we wekelijks gesprekken hebben vanuit het projectteam met de provincie. Pin me niet vast op het wekelijkse karakter, maar zeer frequent. De uitkomst daarvan is dat de provincie ons op dit moment ondersteunt in het woningbouwprogramma voor Wilderszijde. U bent daar eerder ook over geïnformeerd en over in gesprek geweest met het college, met mijn voorganger. Verder is een uitkomst daarvan dat de provincie bereidt is, verwachten wij, een steunverklaring af te geven voor de indiening die wij doen bij het ministerie van Binnenlandse zaken voor een bijdrage aan Wilderszijde. Dat is te danken aan hun steun voor de optimalisatie die wij hebben voorgesteld, die we willen toepassen in Wilderszijde. Als wij zouden hebben voorgesteld om hier 20 villa's te bouwen op de totale oppervlakte van Wilderszijde, dan was die er niet gekomen, dat kan ik u wel verzekeren. Dus wat dat betreft is de uitkomst van de gesprekken, dat zij meedenken, hun steun uitspreken voor het indienen van ons programma. Verder staan er veel andere onderwerpen op de agenda, ook vanuit Wilderszijde, met de provincie, maar daar wil ik u nu niet mee belasten. Dat was de ene vraag, die ik specifiek aan mijn adres gericht heb gekregen. Daar wil ik het bij laten.

Wethouder Arends: Verder heb ik geen vragen gehoord voor mij bestemd. Dank u wel.

De voorzitter: Dan sluit ik dit besprekspunt. We gaan nu over tot de verordening woonruimtebemiddeling, dat hebben we even naar voren gehaald.

6. Stukken ter advisering aan de raad:

6.a Vaststelling verordening woonruimtebemiddeling 2020

De heer Meester: Ik zou het eerste en laatste onderwerp hebben gedaan. Ik kan daar kort over zijn. Het punt dat wij gemaakt hebben in de vorige behandeling was dat ook gekeken zou moeten worden naar de middenhuur voor de woonruimtebemiddeling. Onze indruk is dat dat voorzien is in het stuk, dus wat dat betreft zijn wij tevreden. Wat ons betreft kan het dus een hamerstuk zijn. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Enerzijds een beetje een moetje voor de commissie, want we moeten voor 1 juli, heb ik in het stuk gelezen, een geactualiseerde woonruimtebemiddeling verordening vast stellen, maar aan de anderzijds ook wel een kans om wat aandachtspunten mee te geven vanuit deze commissie. Dat is eerder gebeurd middels de zienswijzen, die zien wij ook correct verwerkt. Daarna technische wijzigingen. Ik heb er niet zoveel op aan te merken. Dus wat ons betreft, kan dit stuk als hamerstuk naar de eerstvolgende gemeenteraadsvergadering.

De heer Van der Stelt, CDA: Ik kan ook kort zijn. De opmerkingen van de commissies zijn wat ons betreft prima verwerkt. Het stuk kan als hamerstuk door naar de raad. Dank u wel.

De heer Alsemgeest, WIJ: Ook vanaf deze zijde blijven we een beetje kort vanavond op dit onderwerp. We hebben er uitgebreid over gesproken, al eerder natuurlijk dit jaar. De punten die er waren zijn verwerkt in de verordening, dus ook wat ons betreft kan het als hamerstuk naar de raad. Dank u wel.

De heer Markus, CU: We zouden eigenlijk een soort bingo moeten houden, kijken wanneer u het goed heeft, voorzitter, kijken wat dat voor score oplevert aan het eind van de avond. De voorzitter: Dat is de bonus dan daarna. De heer Markus: Dat zien we dan aan het eind van de vergadering. Ik sluit aan bij mijn voorgangers. We hebben er al in de commissie bij stil gestaan, bij dit onderwerp. We hadden toen een opmerking rond middenhuur en die wordt meegenomen. Dus ook wat ons betreft een hamerstuk voor de raad.

De heer Van der Stad, D66: Ik zal ook niet in herhaling treden, ook al had ik een wat langere spreektijd voorbereid. Voor ons is het ook een hamerstuk. Alleen bij beslispunt 3 was niet direct (...) Daar moest ik opzoeken wat in de originele oude stukken stond, waarna verwezen wordt. Maar dat maakt uiteindelijk niet uit. Het is voor ons een hamerstuk.

Mevrouw Citterbartova, GL: Voor GL is het een hamerstuk.

De heer Xhemaili, PvdA: Ik had ook een langere tekst voorbereid, maar ik ga u er niet mee vermoeien, want we hebben het uiteraard eerder besproken en ook over gesproken. Wat de PvdA betreft ook een hamerstuk. Dank u wel.

Wethouder Arends: Heel erg blij, dat iedereen aangeeft zich goed te herkennen, zoals ze hebben aangegeven in de commissie. Die zienswijzen hebben we ingebracht en er wordt ook daadwerkelijk wat mee gedaan. Volgens mij staan we daar met elkaar goed achter. Ik ben blij met dit resultaat en dat het ook als hamerstuk door kan naar de raad. Maar het allerbelangrijkste: dat we een goede woonruimtebemiddeling met elkaar regelen in de regio en dat we dat met elkaar geregeld hebben voor 1 juli 2020. Dank u wel.

De voorzitter: Conclusie: een hamerstuk voor de vergadering in juni. Mooi.

6.b Parkeerbesluit Wilderszijde

De heer Blonk, L3B: Te weinig parkeerplaatsen per woning leidt altijd tot gedoe, zeker als al snel blijkt dat de norm te laag is. Je kunt erop wachten dat dat in Wilderszijde zo is. Bij appartementen gemiddeld 1 parkeerplaats per woning. Dat betekent bij sociale huurwoning 0,7. In Rotterdam is de parkeernorm verschillend voor 3 soorten gebieden. Je hebt er hoogstedelijk gebied in het centrum, je hebt er stadswijken, net even eromheen, en dan heb je nog overig gebied. In het overige gebied valt o.a. Hillegersberg, Schiebroek en Overschie. Die woonwijken zijn vergelijkbaar met Lansingerland. Het zijn niet in stedelijk centrum gelegen wijken met een dorps karakter. Het is logisch dat de parkeernorm in Wilderszijde dezelfde aard zal hebben als in de woonwijken Hillegersberg en Schiebroek, die grenzen aan onze gemeente. Daarom is het ons inziens verstandig om de parkeernorm voor sociale huurwoningen op te trekken richting 1. Je kunt natuurlijk zeggen tegen toekomstige bewoners: als de parkeernorm je niet bevalt, dan huur of koop je toch niet in Wilderszijde. Maar dat zou geen eerlijke opmerking zijn voor mensen die aangewezen zijn op een sociale huurwoning. Zij hebben weinig keus. Zij pakken alles aan om een woning te krijgen. Zij zitten klem, zeker nu de wachttijd voor een sociale huurwoning van 50 maanden is opgelopen naar 81, ruim 7 jaar, bijna 2 raadsperiodes. Je kunt het je bijna niet voorstellen. Mijn fractiegenoot Henk Meester heeft het door de raad aangenomen amendement van 28 november geschreven. Daarin staat dat bij het opstellen van het masterplan voortsnog de parkeernorm niet wordt verlaagd. We gaan er nog steeds van uit, dat het college zich houdt aan de tekst die in het amendement staat. Spark, het onderzoeksbureau voor Wilderszijde hoopt/verwacht dat de aanwezigheid van openbaar vervoer en een andere visie op mobiliteit tot minder autobezit leidt. Het eerste argument is twijfelachtig omdat mensen hun auto niet alleen voor woon/werkverkeer hebben. Meer gebruik van het OV zal nauwelijks tot minder autobezit leiden. Het tweede argument is dat de visie van veel inwoners op mobiliteit in de toekomst tot minder autobezit zal leiden. Dat zou het geval kunnen zijn, maar we weten het niet zeker. Als het het geval is, zal het best lang duren voordat het effect heeft, maar ondertussen zou zich een parkeerdrama kunnen ontwikkelen. Wat we niet willen is een rommelige wijk met veel te weinig parkeergelegenheid door een tekort van tussen de 350 en 400 parkeerplaatsen. Wij willen ook geen stelsel voor een vergunning voor het bezit van een auto. Wij willen ook geen betaald parkeren in een woonwijk. Wij zijn ervan overtuigd dat het college dat allemaal ook niet wil. Als later blijkt dat de parkeerproblemen groot zijn, wat al snel te verwachten is, moet de parkeernorm adaptief gemaakt worden. Een eufemisme, een moeilijk woord om later wijkgroen te kappen en te verwijderen om parkeerplaatsen te maken. Nee, laten we het nu gelijk goed doen. Kortom, wij vinden een parkeernorm lijkend op die van Hillegersberg en Schiebroek op Wilderszijde gerechtvaardigd. Dus voor sociale woningen in Wilderszijde een parkeernorm van 1 per woning, dat het gemiddelde iets boven de 1 komt en zo nodig zullen wij daarvoor in de raad een amendement indienen. Een minuut of 4, denk ik. De voorzitter: Dat zou weleens kunnen, als je het bij gehouden hebt. Het is hier gelukt, want ik heb geen opmerking gekregen. Dank daarvoor.

De heer Machielse, VVD: Niet in je eigen wijk kunnen parkeren, is bloedirritant. Zowel voor je zelf, als je daar woont, als voor je bezoek dat op bezoek komt, voor je verjaardag, om te logeren of om misschien wel de boodschappen bij jou te brengen. In Lansingerland staan we bekend om onze ruim opgezette wijken, waar niet alleen plek is voor groen, maar ook op allerlei vormen plek is voor mobiliteit voor onze inwoners. Of het nu gaat om onze doorstroming, onze fietsroutes, die alsmaar worden uitgebreid of onze doorgaans uitgebreide parkeerfaciliteit, ik hoor er zelden klachten over. Dat is voor mij als raadslid een teken dat dit goed gaat in onze gemeente. Mede daardoor waren we ook zeer geschokt toen in november het voorstel van het college kwam om voor de wijk Wilderszijde de parkeernorm te gaan verlagen. Wij begrijpen niet waar dit vandaan kwam. We kwamen toen samen met de collega's van L3B en WIJ met een amendement om bij de uitgangspunten voor het toen nog te maken masterplan absoluut geen verlaging van de parkeernorm in te bouwen. U zult mijn verbazing begrijpen, dat bij de presentaties van het huidige masterplan er wel een voorstel wordt gedaan voor een verlaging van de parkeernorm. Het college

lost dit op door te schrijven over, wat de heer Blonk al noemde, adaptief ingerichte groenzones. Waarbij ik me inderdaad moet aansluiten dat dat een mooi woord is voor dat je inwoners die er al jaren wonen gaat vertellen dat het parkje naast hun huis weg gehaald gaat worden om parkeerplaatsen te creëren. Voor ons geen wenselijk scenario. Dat staat dan nog los van de vraag die ik aan het college heb over hoe het college dit voor zich ziet. Want wij kunnen nu natuurlijk in theorie ja gaan zeggen tegen een voorstel waar adaptieve parkeerplaatsen in zitten, maar hoe ziet dat er dan straks in de praktijk uit, wanneer inwoners blijven klagen over een gebrek aan parkeervoorziening, wanneer inwoners in de berm moeten gaan parkeren en beboet moeten gaan worden door onze BOA's alsof ze niets beters te doen hebben. Komt het college dan met een voorstel naar de raad om een paar miljoen euro uit te trekken om toch maar parkeerplaatsen te gaan maken? Dat lijkt ons onwenselijk, maar ik ben wel benieuwd hoe het college dit dan voor zich ziet in enkele jaren. Over het bezoekersparkeren schrijft het college dat dit zoveel mogelijk aan de randen van de wijk georganiseerd moet worden tot 250 meter loopafstand en slechts voor beperkte tijd. Hoe dat exact moet gaan werken, al dan niet met een schijf van 4 tot 6 uur, dat is nader uit te werken, maar dit hele concept is wat ons betreft niet wenselijk voor een woonwijk in Lansingerland, waar iedereen zijn oma, nicht, neef, buurman, buurvrouw welkom is om op bezoek te komen, te blijven slapen en te genieten van deze wijk. Hoe gaat u dat doen als u maar 6 uur mag parkeren? Wat ik voor mij zie, is dat als mijn familie uit het zuiden van dit land op bezoek wil komen, ik hun moet adviseren om te parkeren bij P+R-locatie, bij station Westpolder of Rodenrijs en ik met mijn eigen auto daar naartoe moet rijden om ze op te halen, omdat ze anders constant op hun horloge moeten kijken of het al tijd is om weg te gaan, omdat ze maar tijdelijk mochten parkeren. Nog los van de wandeling daar naartoe. We willen eigenlijk het tegenovergestelde voorstellen aan het college, want een dubbelbestemming lijkt ons een prima voorstel. Want ook al verwachten wij niet dat het op korte termijn gaat gebeuren, is het natuurlijk niet uit te sluiten dat in de toekomst autobezit en gebruik wellicht gaat veranderen. In dat geval zouden wij er zeker voorstander van zijn om te zijner tijd de inrichting van de wijk aan te passen en parkeerplaatsen weg te halen en in te ruilen voor breed opgezette groenzones, extra speeltuintjes of nog meer voorzieningen in andere vormen voor onze inwoners. Maar voor ons gevoel gaat het in dit plan verkeerd om. Ik begon met mijn shout-out: niet kunnen parkeren in je eigen wijk, is bloedirriterant. En wij willen dat voorkomen voor deze nieuwe wijk, die het visitekaartje van Lansingerland moet worden. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Tijdens de beeldvormende avond van 27 mei j.l. m.b.t. het masterplan Wilderszijde hebben twee projectleiders, de heren Hermans en Savoie van Spark ons mee genomen in het onderwerp 'parkeernorm Wilderszijde'. Ik zal eerlijk zijn. Wanneer u me daarvoor had gevraagd of 1 parkeerplaats per appartement realistisch zou zijn, dan had ik daar mijn twijfels bij gehad. Maar Spark heeft onderzoek gedaan gebaseerd op de CROW parkeercijfers, op de gegevens van de rijksdienst voor wegverkeer, op de actuele gegevens van de provincie Zuid-Holland en op info verkregen van het CBR. Dit leidt tot behoorlijke realiteit van de gegevens. Het resulteert dan ook in het voorliggende voorstel van 1 parkeerplaats gemiddeld per appartement op eigen terrein. Daar hoort weliswaar dan ook de borging tijdens de koop en verkoopuitingen naar het publiek bij en de publieke en privaatrechtelijke verplichtingen richting de projectontwikkelaar. Samengevat: het CDA zou kunnen leven met 1 parkeerplaats per appartement. Echter, ten aanzien van de terugvaloptie ligt dat anders. Er wordt een beslissing gevraagd om de parkeernorm ruimtelijk adaptief te maken door de openbare ruimte zodanig te ontwerpen dat het mogelijk is binnen de vastgestelde hoeveelheid buurtgroen additionele parkeerplaatsen voor appartementen te realiseren. Dat houdt in, dat bij een verlaagde parkeernorm parkeerplaatsen op de begane grond onder de appartementencomplexen komen te vervallen. Dus wanneer men de parkeerplaatsen onder de appartementen niet bouwt en men wijkt uit naar openbaar groen, dan ruilt men de parkeergarage in voor parkeren in het openbaar gebied. Hier is dan sprake van een onomkeerbaar proces. Waarom in één keer alle parkeerplaatsen onder appartementen inruilen voor openbaar gebied? Hier is geen sprake van een volwaardige terugvaloptie, maar meer van een alternatief wat ten koste gaat van kwaliteit en buurtgroen. Mijn fractie is hier vooralsnog op tegen. Trouwens, de gemeente is er wel heel snel bij om de € 5mln besparing m.b.t. de kosten voor de gebouwde parkeervoorzieningen bij betaalbare woningen in haar voordeel mee te rekenen. De CDA-fractie vindt het ook niet verstandig om de vrijgekomen ruimte als gevolg van de nieuwe parkeernorm te benutten om woningen te bouwen, het zogenaamde uitgeefareaal. Verdichten past niet in de visie van Lansingerland. Als het later nodig mocht blijken, dan kunnen alsnog die parkeerplaatsen worden aangelegd. Voor zover.

De heer Jumelet, WIJ: Voor ons ligt een voorstel tot het nemen van een parkeerbesluit voor de nieuw te bouwen wijk Wilderszijde. Zoals ik al vaker de vraag stel, die stel ik nu ook in dit geval: welk probleem lossen we nou feitelijk op? Alvorens ik op de inhoud in ga, wil eigenlijk het volgende eerst stellen. Op 28 november is het amendement 2019-019 door deze raad aangenomen. In het amendement stond letterlijk dat we als uitgangspunt nemen bij het opstellen van het masterplan dat vooralsnog de parkeernorm niet wordt verlaagd. Mijn fractie vindt het dan ook bijzonder, dan ondanks het aangenomen amendement toch nu dit voorstel voor ligt. Onze indruk is dat de weg die ingeslagen was, gewoon doorgezet is door

het college. In het raadsvoorstel geeft u niet helder aan waarom u, ondanks het amendement, toch komt tot dit voorstel. Wat is er anders dan 28 november? Wat maakt nou dat het aangenomen amendement verder niet door u wordt uitgevoerd? Dan kom ik bij de inhoud. In Lansingerland hebben wij bestaand beleid inzake parkeernormen. Dit zijn ook gefundeerde normen, die wij hanteren. Waarom nu in Wilderszijde bij de appartementen hiervan afwijken? Is dit ingegeven door ruimtelijke overwegingen, ideële overwegingen of financiële overwegingen? Bij de ontwikkeling van Wilderszijde is een aantal gegevens leidend, waaronder de in Lansingerland geldende parkeernormen. Dit is toch meegenomen in het kader, waarmee aan het werk gegaan is door het college. Vraag aan de wethouder is dan ook: wat is de leidend motief om af te willen wijken van de geldende parkeernorm. Overigens is de vraag, gezien de overweging die het rapport Spark als onderbouwing geeft, dat de wethouder hiermee de geldende parkeernorm voor Lansingerland wil gaan herijken. Het besluit parkeernorm 2013, gaat de wethouder die herijken op basis van het rapport Spark? Of is dit enkel en allen geënt op Wilderszijde? Overigens is er ook een aantal overwegingen aan mijn kant om niet direct voor verlaging te zijn. Ik noem u er drie. De veronderstelde maakbaarheid is ons inziens beperkt. Wij zijn het niet eens met de veronderstelde daling van het autobezit. Wellicht moet u onderscheid maken tussen autobezit en autogebruik. Dit zou betekenen wanneer het autobezit is dan de nu voorgestelde norm en deze komt te liggen op de voor Lansingerland geldende norm, dat er in de wijk plots 300-400 parkeerplaatsen bij moeten. Zie beantwoording technische vragen van de heer Blonk. Dat zal een bijzondere discussie geven, die zowel de toekomstige commissie ruimte als raad, maar zeker ook binnen de wijk. Waarom gaan we geen omgekeerde adaptiviteit doen? Waarom leggen we ze niet aan en kijken we op een gegeven moment of er overschot is aan parkeerplaatsen, zodat je die kunt ombouwen naar bijvoorbeeld groen of andere zaken? Twee. Om bijvoorbeeld naar je werk te kunnen, is een goede ontsluiting noodzakelijk. Zoals meerdere keren door ons is aangegeven, is één van de belangrijkste OV-verbinden de E-lijn. We hebben al vaker aangegeven, dat die E-lijn eigenlijk al heel erg vol zit en aan zijn maximum zit. In het stuk wordt heel erg geleund op de beschikbaarheid van die E-lijn. Het laat zich dan ook voorspellen dat de nieuwe bewoners van Wilderszijde, dat zijn der toch duizenden, die gebruik willen gaan maken van die OV-lijn eigenlijk toch wel van een koude kermis thuis komen op het moment dat ze daar aankomen en het blijkt dat de lijn de capaciteit niet heeft om hen te vervoeren. De voorzitter: Ik ga u onderbreken. De heer Jumelet: Maar ik had 5 minuten gevraagd. Misschien nog 1 zin. Waarom kiezen mensen uiteindelijk voor Wilderszijde? Dat is ook omdat er een enorme woningbehoefte is, mensen willen daar wonen, omdat er woningen beschikbaar komen, die elders in de regio niet beschikbaar zijn. Dus we moeten ook heel reëel zijn m.b.t. de reden waarom mensen uiteindelijk ook in Wilderszijde willen gaan wonen. Dat is waarschijnlijk niet omdat daar een ander regime geldt rondom parkeren. Nee, mensen willen gewoon een woning hebben. Ze willen gewoon bereikbaarheid hebben en naar hun werk kunnen. In die zin blijft onze vraag: welk probleem lost u nou eigenlijk op met dit voorstel? Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Over dit punt kunnen wij vrij kort zijn. We zijn voorstander van een lagere parkeernorm. Dat waren we al toen de algehele verlaging van de parkeernorm voor Wilderszijde aan de orde was. Dat zijn we nu ook weer, nu het gaat om een gedeeltelijke verlaging. Wij zijn voorstander van beperkter autobezit, anders parkeren in de wijk door gasten, meer aanmoediging van OV gebruik en daarmee een duurzaam karakter in de wijk Wilderszijde. We zijn benieuwd of de wethouder van mening is, dat deze verlaging daadwerkelijk gaat betekenen, dat de wijk ook autoluw wordt, want deze is ontegenzeggelijk wat kleiner dan dat het vroeger bedacht was. De besparing van € 5 mln, die gepaard gaat met deze verlaging van de parkeernorm, hebben we in die zin niet nodig om ons over de streep te trekken om voor dit besluit te zijn, maar het is ontegenzeggelijk mooi meegenomen. Dat is wat ons betreft de bijdrage in de eerste termijn.

De heer Muis, D66: Wij staan achter het concept van Wilderszijde als een toekomstbestendige, duurzame wijk. En dus is het goed om in de uitgangspunten daarvoor te proberen te sturen op minder autobezit en autogebruik. Je hoopt daarmee potentiële bewoners aan te trekken, die bewust kiezen voor een wijk waar een lagere parkeernorm is en bewust kiezen voor een wijk van de toekomst en niet de wijk van het verleden. Parkeernormen voor de appartementen in Wilderszijde sluiten volgens het onderzoek aan bij het huidige autobezit van bewoners in appartementen in Lansingerland en met een lagere parkeernorm creëer je ook ruimte voor meer kwaliteit in de woonomgeving. Wij hopen dat deze lage parkeernorm inderdaad is ingegeven vanuit de kwaliteit en duurzaamheid en niet een optie is om het grote exploitatietekort een klein beetje op te poetsen. Over flexibiliteit is al veel gezegd. Dat is mooi, maar het risico van het nu al benadrukken van een terugvaloptie in de openbare ruimte kan ertoe leiden, dat als er een parkeertekort is toekomstige bewoners eigenlijk nu al een titel hebben om te eisen dat groen ingeleverd moet worden om alsnog extra parkeerplekken aan te leggen. Een aantal spreker gaf aan: we kunnen het ook omdraaien, parkeerplekken aanleggen en ze dan weghalen. Maar dan loop je tegen dezelfde problemen aan, mensen zijn iets gewend dus als ze er zijn en je haalt ze weg, dan zijn ze er niet blij mee. En als je groen hebt en weg haalt voor parkeerplaatsen, dan zijn mensen er ook niet blij mee. Bovendien kan het ook een grote invloed hebben op het totale percentage groen als we ervoor

kiezen er toch ineens allemaal parkeerplaatsen van te maken. Hoe is die terugvaloptie precies bedoeld? Is het echt bedoeld voor incidentele knelpunten? Of is het om na de ontwikkeling van de wijk toch een hele andere visie mobiliteit te kiezen? Want is waarom we het nu eigenlijk hebben over die parkeernorm? Het is eigenlijk de consequentie van een onvoldoende overtuigende visie op mobiliteit. Het hangt samen met het OV, het hangt ook samen met het stimuleren van andere vormen van vervoer, bijvoorbeeld elektrisch laden. Daarvan lezen we: het wordt meegenomen en gerealiseerd op basis van vraag. Maar je zou er natuurlijk veel meer aan de voorkant aan kunnen doen. Hetzelfde geldt voor deelauto's, daar hebben we een technische vraag over gesteld. Daar staat: wordt mogelijk toegepast en staat onder het kopje 'verdere optimalisatie'. Dat klinkt ook niet direct als dat het heel erg wordt gestimuleerd, maar nog wordt verkend. Eigenlijk zitten we daarom nu met dit voorstel, omdat eigenlijk niet het één en ook niet het ander wordt gekozen. Zou er een heel stevige visie liggen op mobiliteit, dan zou je echt voldoende vertrouwen hebben om de parkeernorm te verlagen. Nu hebben wij daar ook onze twijfels bij. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Mijn document gaat natuurlijk net voor mijn neus weg. Wilderszijde moet een duurzame, moderne, groene wijk worden. Daar hoort ook een andere mobiliteit bij. Aan de conclusies van Spark heb ik dan ook niet veel toe te voegen en dus kan GL zich vinden in het verlagen van de parkeernorm in Wilderszijde. In het raadsvoorstel wordt dit beperkt tot enkel de appartementen. Onze partij had graag gezien, dat dit ook voor de grondgebonden woningen gold, maar ziet hier geen politieke meerderheid voor en zal dat dan ook niet amenderen. Wel wil GL een voorstel doen, waar we graag de reactie van de wethouder en de andere partijen over horen. Omdat de nieuwe bewoners via de verhuur- en koopovereenkomsten huur/koop van een parkeerplaats per appartement op eigen terrein verplicht wordt gesteld, staat daarmee de parkeerplaats dus op naam. Daarom stellen we voor deze parkeerplaats te voorzien van een elektrische aansluiting, waardoor de gebruiker in de toekomst een elektrische auto op eigen stroom en daardoor veel goedkoper kan opladen. Kunnen we als raad dit afdwingen? Of kan het college dit op een andere manier borgen? Gaat het college nog steeds uit van de 1.175 laadpalen in Wilderszijde? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat deze niet afzonderlijk moeten worden aangevraagd door burgers? Er gaat nu zo'n 3 maanden aan werk in zitten om 1 paal te plaatsen. Er is GL veel aan gelegen om deze termijn terug te dringen. Over de verplichte aankoop/huur van parkeerplaatsen uit punt 3 van het raadsvoorstel nog een vraag. Mocht een bewoner geen auto bezitten, is deze dan toch verplicht deze plaats te nemen? Wat wordt bedoeld met gemiddeld 1 parkeerplaats? Hebben bewoners ook de optie om af te wijken van dit aantal? Wat er gebeurt er dan als zij verhuizen? Ons doel is om het autobezit terug te dringen. Als de bewoners vervolgens verplicht worden gesteld om een parkeerplaats af te nemen, dan strandt hier dit doel. Om deze lage parkeernorm mogelijk te maken, is een hoogwaardig OV in de ogen van GL een vereiste. Daarom zal bij de komst van de eerste bewoners de capaciteit al ruim voldoende moeten zijn. Het is goed om te zien, dat de MRDH en de gemeente hierover in gesprek blijven. Ik heb het vertrouwen dat het college hier proactief op blijft handelen. Afrondend: GL is blij om te zien dat het college het aandurft af te wijken van de parkeernorm en wil graag dat de nieuwe bewoners door voordelig met hun eigen stroom hun auto's kunnen laden.

De heer Xhemaili, PvdA: Op Wilderszijde bouwen we een wijk van de toekomst, die zeker 70 tot 80 jaar mee kan. Daar hoort bij dat bewoners uit de wijk steeds meer zullen overstappen van eigen auto naar openbaar vervoer, fiets dan wel deelauto's. Uit het onderzoek van Spark bleek dat toekomstige bewoners van de woningen in Wilderszijde de wijk met alle vormen van vervoer goed kunnen bereiken. Met de auto en fiets is dat bovengemiddeld tot zeer goed. En met OV redelijk tot goed. (...) Wilderszijde tot een klimaatadaptieve duurzame wijk, waarin het aangenaam wonen en verblijven is. Dit vraagt om een inrichting van de openbare ruimte, die daarmee in lijn is. De voorgestelde parkeeroplossing is adaptief en kan aangepast worden al naar gelang dit nodig is, dus of omhoog of omlaag. Dat wordt mogelijk gemaakt door een dubbelbestemming toe te passen. Wat onze fractie betreft, is flexibiliteit een goed uitgangspunt. Daarbij wordt Wilderszijde een groene wijk en een autoluwe wijk. Toekomstige bewoners weten vanaf het begin af aan, dat autoluw bij deze wijk hoort en zij maken bewust keuze om in deze wijk Wilderszijde te komen wonen. In de stukken staat: een autoluwe wijk kan toekomstige kopers afschrikken. Wat mij betreft is dat best een stellig statement, want je kunt ook andersom redeneren, dat juist nieuwe, toekomstige bewoners juist heel graag in Wilderszijde willen komen wonen vanwege het nieuwe woonconcept. Een vraag aan de wethouder: hoe wil de wethouder gaan communiceren, dat het een autoluwe wijk is? We zijn van mening dat het verwachtingsmanagement juist belangrijk is voor toekomstige bewoners. Je moet voorkomen dat er veranderingen gaan toetreden in de wijk, want men raakt gewend aan bestaande situaties. Daarnaast is met de provincie gesproken. De provincie heeft aangegeven, dat deze parkeernorm past in haar beleidsstuk, gericht op planoptimalisatie. Het verlagen van de parkeernorm, gericht op het verbeteren van de ontwikkelingsmogelijkheden en het verdichten bij woningbouwlocaties, dat is positief. Wat ons betreft is dat een win/win met meerdere beleidsdoelen. Je bent groen en klimaatbestendig en je realiseert meer woningbouw. Ik heb nog een tweetal vragen aan de wethouder. Over de parkeerlocaties. Hoeveel minuten is het lopen vanaf een parkeerplaats naar een

appartement? Deze vraag werd ook door de heer Machielse gesteld. Hoe ver is het lopen? Hoe lang duurt het? Ik heb daar geen beeld bij. Kan de wethouder dat toelichten? Daarnaast heb ik nog een vraag aan de wethouder n.a.v. de bijdrage van L3B. Wat betekent het verlagen van de parkeernorm voor het aantal te bouwen huizen in Wilderszijde? Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Wethouder Arends weet alles van woningbouwprogrammering, dus met specifieke vragen daarover, bent u bij haar aan het juiste adres. Het overige probeer ik met u door te nemen. De voorzitter: Met het verzoek om het kort te houden, want er zijn vragen gesteld. Zeker t.a.v. het amendement, wat is daarmee gedaan? En ik zag ook iets over laadpalen. Wethouder Van den Beukel: Er waren er zelfs nog een paar meer, dus ik ga proberen ze kort te beantwoorden, maar wel ook iedereen recht te doen, want het is duidelijk een onderwerp dat mensen aan het hart gaat en dat is ook logisch, want een auto is voor sommige mensen een verlengstuk van hele privé. We willen een aantrekkelijke wijk bouwen en de vraag is: welke parkeernorm past daar bij? Ik snap de emoties en wil ze ook recht doen, maar ook de tijd in acht nemen. Ik begin met het punt: wat is er gedaan met het amendement? Waar komt dit voorstel nou vandaan? De heer Jumelet was daar uitgesproken over en meneer Machielse overigens idem. Het is heel simpel, wat mij betreft. In het beslisdocument, wat u heeft goedgekeurd, waarmee u heeft ingestemd, stond in dat er onderzoek zou plaats vinden naar een verlaagde parkeernorm. Het amendement heeft dat er niet uit gestreept, dus we hebben gedaan wat u heeft opgedragen, namelijk onderzoek doen. Tegelijkertijd, wat u amendement ons heeft opgedragen, is voorlopig tot nader order gaat u uit, of het college, van de huidige parkeernormen. Geen misverstand er over. Dus wat u aantreft is het masterplan. Dat gaat op alle manieren uit van de huidige, dus niet verlaagde parkeernorm. Als u een verwijzing zou aantreffen, dan zou ik zeer verbaasd zijn en met mij het hele team, want in het masterplan, in de berekeningen, in de verkavelingen, overall is niet uitgegaan van de verlaagde parkeernorm. U bent de baas en wat dat betreft is het amendement van u voor ons gewoon leidend. Daarover alstublieft geen misverstand. Voor het overige zijn er veel vragen en opmerkingen, van sommige fracties steun, sommige fracties hebben kritische vragen. Ik wil ze recht doen en langs lopen. Ik vond het ronkende teksten overigens, met name van de VVD-fractie. Ik hoor het Kamerlid dat ik heb meegemaakt, toen ik in Den Haag werkte, Charlie Aptroot. Hij begon elk betoog en eindigde ook elk betoog met: en overigens ben ik van mening dat we 130 km/u moeten rijden. Uitgesproken, ook wel charmant en levendig, maar u weet nu wel hoe het staat met 130 km/u. Maar dat terzijde. Maar ronkende teksten zijn op zich aansprekend voor een debat. Ik geloof dus wel at de verrassing, die u uitsprak, u trof en het voorstel misplaatst was. Maar het onderzoek hebben we aangekondigd in het beslisdocument en dat hebben we dus keurig gedaan. L3B, laat ik daarmee starten. O.a. kwam daar de zorg vandaan, dat adaptief een moeilijk woord is voor een parkje kappen, mocht het nodig blijken. Ik wil even ingaan op: hoe ziet dat proces er nu uit, van dat adaptieve, van die adaptatie, zeg maar gewoon aanpassing aan de realiteit? Heel simpel. We hebben bufferplaatsen. Die gaan we gewoon aanwijzen in de plannen, in de proefverkaveling, in het groen. Op het moment dat we de wijk hebben afgerond, de bouw, het veld hebben afgerond gaan we monitoren. Er gaan gewoon mensen 's nachts zitten tellen. Dat klinkt gek, maar het is behoorlijk gebruikelijk in parkeerland. Als we dan zouden constateren, dat ondanks alle goede onderzoeken die we hebben gedaan, blijkt dat het nodig zou zijn om meer parkeerplaatsen toe te voegen, dan gaan we die parkeerplaatsen, die nog niet finaal ingericht zijn, waar nog geen bomen op staan van 10 meter hoog, dan gaan we die (...) - storing - Gaat het zo beter? De VVD fractie heeft opgemerkt, dat het concept van die 250 meter niet wenselijk is. Ook hier, we proberen recht te doen aan de opvattingen van uw raad. Ik verwijs u graag naar het beslisdocument, waarin staat: in Wilderszijde vindt parkeren plaats op eigen terrein. Parkeren voor rijwoningen vindt plaats in de gebouwde voorziening of in parkeerkoffers. Dat zijn uitgangspunten, die eerder met u zijn vastgesteld en gedeeld en op basis daarvan handelen we verder. Er staat ook bezoekersparkeren vindt geclusterd plaats in parkeerkoffers nabij de wijkontsluitingsweg en verspreid over de wijk. Ik geen toe, die 250 meter stond daar nog niet in. Daarover ga ik graag met u in gesprek of het passend is of niet. De opzet van hoe wij met parkeren omgaan in Wilderszijde is wat ons betreft al eerder uitgebreid met u gewisseld. De opvattingen daarover kunnen veranderen, dat is helemaal goed, maar het bouwt wel telkens een stapje voort op de vorige mijlpaal. Toch even die 250 meter. We hebben nu plan Waal al een stuk verder in de ontwikkeling. Daar geldt ook voor dat in principe bezoekersparkeren plaats vindt binnen 250 meter. In de praktijk is er 1 woning te vinden, midden in het plan, die 112 meter of iets dergelijks van een bezoekersparkeerplaats af is. Even voor uw beeld. Dat is van het gemeentehuis tot driekwart voor het gemeentehuis. Dat vind ik niet onwenselijk. Het is inderdaad niet voor de deur, dat klopt. 250 meter, hoeveel is dat? Dat is vanaf de B&W zaal tot aan de school Wolvert Lansingh. Ik verwacht dus niet dat dat nodig gaat zijn om rekening te houden met dat soort afstanden voor bezoekersparkeren. Het zou kunnen zijn, dat misschien 1 woning in heel Wilderszijde, of enkele, zo centraal, zo gek liggen, dat het inderdaad voor komt, dat die dan hun bezoekersparkeerplaats op 250 meter vindt. Dat is ongeveer hoe je dat zou moeten interpreteren, wat mij betreft. De CDA-fractie heeft mijn eigen gevoel verwoord. De

heer Van Harn zei: voor deze avond had ik gedacht: wat is het voor ingewikkelds, waarom zou je de parkeernorm verlagen? Daarna heeft u gezegd, dat u het wel mee kon maken. Laat helder zijn: er zit hier geen wensdenken in. Er zit niet iemand achter deze camera die houdt van wonen in illusies. Ik geloof dat een illustere wethouder in Amsterdam ooit zei: in ge... kun je niet wonen. Ik geloof ook niet dat je op puntje van geklets kunt parkeren. Laten we elkaar geen groene broodjes verkopen. Deze parkeernorm is niet gebouwd op flauwekul. Hij is niet gebouwd op wensen, dat er ooit nog betere OV-verbindingen zouden komen. Ook niet op een veronderstelde enorme toename van autodelen. Dat zit er allemaal niet in. Als u de beeldvormende avond erop naslaat of terug leest, dan hebben we ons gebaseerd, inderdaad, op de RDW gegevens. Hoeveel auto's hebben mensen nou in de praktijk? Dat is de ene bron. Wat is de uitkomst daarvan? 0,61. 0,61 auto heeft gemiddeld de bewoner van die appartementen, die we daar gaan realiseren. De mensen in Lansingerland, niet de mensen in Amsterdam, niet de mensen in Rotterdam, geen hoogstedelijke hipsters, nee, de mensen in Lansingerland die dat type woningen gaan bewonen, die hebben er nu 0,61. Als je het nog anders beredeneert, vanuit inkomensklassen, dat volgt uit het Spark onderzoek, dan kom je uit richting de 0,65. We willen een beetje aan de veilige kant zitten, dus we kiezen voor 0,7. Dan heb ik het over de sociale appartementen. De heer Blonk verwees naar de normen in Rotterdam en dat die een beetje moeten aansluiten op onze situatie. Helemaal eens, dat het logisch is om te kijken naar Hillegersberg en Schiebroek, Overschie, hoe het daar zit. De appartementen daar hebben een parkeernorm die eigenlijk dicht in de buurt komt van wat we hier voorstellen met die verlaagde parkeernorm. Als ik de regeling, die in 2018 is herzien, bekijk, dan lees ik daarin dat bij appartementen van deze omvang een norm geldt van 0,1 voor kleine appartementen. 0,1 mind you, kleiner dan 40m². Van 40-65m² een norm tussen 0,4 en 0,6. En 0,6 specifiek voor het gebied net over onze gemeentegrens. Ik zie er geen spanning tussen, eerlijk gezegd, ik zie eerder een mooie lijn zich aftekenen. Nogmaals: we hebben gewoon gekeken naar hoe dit werkt in de praktijk. We weten wel, dat de mensen waarvoor we bouwen, starters zijn, senioren. In een appartement van 50m² gaat geen gezin met 3 kinderen typisch in komen. Op basis van dimensionering, op basis van programmering of huisvesting is dit een rechtvaardige verwachting, die we mogen hebben, met het ventiel van dat adaptieve erin. De CDA-fractie ging in op: graag niet in één keer alles wat we besparen weggeven. Nee, dat is een goed idee en goed uitgangspunt om inderdaad niet jezelf rijk te rekenen. Adaptief moet ook wel echt adaptief zijn. Ik kan me voorstellen dat we inderdaad, met u meedenkend, zeggen: wat we besparen, zagezegd, door die 300+ parkeerplaatsen niet te realiseren, die we feitelijk niet nodig hebben, dat gaan we niet halen uit de bebouwde parkeervoorziening. Dus we gaan wat we besparen in eerste instantie in een goede balans halen uit het bebouwde en uit het openbare. Het is wat technisch, misschien kunnen we er nog een keer een vraag aan wijden of een briefje over schrijven, als u het precies wilt weten. In ieder geval zou mijn intentie zijn om er inderdaad zeker voor te zorgen dat we ook voldoende bebouwde parkeervoorzieningen houden op het moment dat we die parkeernorm gaan verlagen. Ik kan me niet aan de indruk onttrekken, dat we het aantal extra woningen, dat we zouden kunnen realiseren, ofwel zeer beperkt zou zijn of nihil, dus dat is in ieder geval niet mijn verwachting. Maar let wel, het is een masterplan op hoofdlijnen, we gaan nog een stuk detailuitwerking doen met u, maar de verwachting is dat we niet uitkomen op extra woningen, maar dat je wel kunt kiezen welk deel je uit het bebouwde gaat halen en welk deel uit het publieke terrein. De fractie van WIJ heeft gevraagd naar het leidend motief: waarom doen we dit nou eigenlijk? Welk probleem lossen we op? Ook daar zijn dikke brieven over te schrijven, maar ik ga proberen het samen te vatten, waarom we dit, wat mij betreft, doen. Ten eerste: we willen hier bouwen voor deze doelgroep. Wat heeft deze doelgroep nou nodig? Als we sociale huisvesting gaan maken voor de starter, de oudere, de alleenstaande, het gezin, wat heeft die dan nodig? Daar hebben we feitelijk naar willen kijken. Niet alleen willen kijken naar wat papier ons voorschrijft, wat de landelijke richtlijn zegt van een club die daarvoor in het leven geroepen is. Hoe zit het nou gewoon? Dat is de reden waarom we daar aan wilden rekenen. We wilden ook een optimaal plan maken. We willen ook wel iets verdichten good-for-good, verdichten waar mogelijk. Dus we willen ook om die reden er een feitelijk beeld van creëren, ook omdat het inderdaad voor de kosten van het plan wel scheelt. Het derde vind ik persoonlijk heel belangrijk. Het is nu eenmaal zo dat ruimte voor diverse doeleinden kan worden ingericht. Je kunt er een mooi water van maken, je kunt er een speeltuintje van maken, je kunt er natuur van maken, je kunt er een ontmoetingsplek van maken. We willen een landschap van ontmoetingen. Ik weet niet waar u gemiddeld uw burens ontmoet, soms komt het voor dat ik ze op de parkeerplaats ontmoet, maar persoonlijk vind ik een parkeerterrein geen landschap van ontmoetingen. Omdat we recht willen doen aan de andere ambities, die we ook hebben hiermee, naast het accommoderen van de vervoersvraag, hebben we gezegd: waar mogelijk gaan we inderdaad niet teveel parkeerterreinen aanleggen. We willen nu eenmaal niet overdimensioneren. We hadden er 10% van het groen uit kunnen strepen om er parkeerterrein van te maken. Als het niet nodig is, waarom zou je het doen? De fractie van WIJ vroeg: wilt u de hele norm herijken? Zover is het niet. Wilderszijde is een grote wijk, die we nu gaan realiseren, waar we aan de vooravond staan van de schoppen de grond in. Het hele parkeerbeleid van Lansingerland is inderdaad wel op niet al te lange termijn aan revisie toe. Collega Fortuyn trekt dat in beginsel. Het ligt in de reden dat ik kijk naar ontwikkelingen in den lande, de trend van de provincie, maar ook heel veel steden, bestuurd door wethouders van allerlei politieke kleur, ik

zeg dat met nadruk, het is geen linkse lobby, geen rechtse lobby, er is voortschrijdend denken over mobiliteit in Nederland. Waar parkeernormen worden herijkt, zie je inderdaad veranderingen. Dat zie je met name op het segment appartementen, daar zie je gemiddeld genomen een verlaging van de norm. Dus het is wel mijn verwachting, maar nu niet hetgeen voor ligt, een besluit tot herzien van de hele parkeernormensystematiek. Waarom niet omgekeerd adaptief, vroeg de heer Jumelet, dus eerst parkeerplaatsen maken en vervolgens eruit halen. We denken eenvoudigweg dat het niet nodig is, maar je zou ervoor kunnen kiezen inderdaad, om ze eerst te realiseren en vervolgens er weer uit te halen. Waarom we dat niet willen doen heeft te maken met wat andere woordvoerders ook zeiden: we willen een wijk die aantrekkelijk is, een wijk die klimaatadaptief is, we willen een wijk die groen is. We denken dat het niet bevorderlijk is voor de aantrekkingskracht van de wijk om bij voorbaat te overdimensioneren. Dus dat is een belangrijke reden om dat niet bij voorbaat te doen. Een andere reden zou nog kunnen zijn, dat je zegt: het aanbod van parkeerplaatsen creëert ook vraag. Als je gaat suggereren dat dit de wijk is, en dat ook gaat communiceren, waar je vooral heen moet gaan als je heel veel auto's hebt, dan ga je misschien juist een bepaalde doelgroep trekken, die niet hier onwelkom is, maar die we niet perse extra willen trekken. In de communicatie, ook in de uitgangspunten, is het inderdaad zo dat dit een wijk is, die bedoeld is voor ontmoeting, waar we zo min mogelijk verkeersbewegingen willen hebben. We willen niet dat bezoekers gaan dwalen door woonwijken. We gaan geen bloemkoolwijk maken, wat we in de jaren '70 gewend waren te doen, maar het is nog wel zo dat de wijken zo autoluw mogelijk zijn. Om dat ook recht te doen, denken we dat het verstandig is om eerst uit te gaan van wat reëel is en zelfs een buffer in te bouwen, ik noemde al het verschil tussen 0,6 en 0,7. En eventueel vervolgens, mocht nou corona nog jaren bij ons blijven i.p.v. 2 jaar, maar mocht het richting 5 of 10 jaar gaan, God verhoede het, dan kon het inderdaad nodig zijn. Daar is het adaptieve karakter voor bedoeld. Dank voor de steun van de CU. Die heeft de vraag gesteld: betekent dit autoluw? Ja, dat betekent inderdaad autoluw. De terugvaloptie is bedoeld, richting de D66-fractie, voor het scenario dat ik net schetste. Voor bijvoorbeeld een hele disruptie richting veel meer autobezit. Ik moet de eerste geloofwaardige analyse nog lezen, die dat werkelijk op lange termijn zou onderbouwen, maar het kon gebeuren. De heer Muis was wat scherp in zijn uitlating, dat er geen visie op mobiliteit achter schuil gaat, wat de oorzaak is van het hele debat misschien wel. Ik wil het wat in twijfel trekken, of in ieder geval aangeven hoe ik er naar kijk. Wat mij betreft, is het vrij sterk en ook wel uniek voor Lansingerland hoe we hier zeggen aan te kijken tegen mobiliteit. Dat is overigens ook wat de provincie aanspreekt in ons plan. Dit is een wijk aan hoogwaardig openbaar vervoer. Dit is een wijk waar auto delen en elektrisch rijden, waar fietsen, waar wandelen centraal staat, waar we dat willen accommoderen, waar we niet op de feiten vooruit lopen, waar we niet zeggen: we gaan onszelf eens rijk rekenen, maar waar we wel daarop anticiperen. Volgens mij is dat een heel doorleefde en brede visie, waarin we ook zeggen: in beginsel willen we die voorzieningen, die commerciële voorzieningen, in de wijk concentreren voor de dagelijkse boodschappen, juist dat mensen dat lekker op de fiets doen en niet perse met de auto naar Bergschenhoek centrum moeten. Dus ik vind die visie erin zitten, maar we kunnen erover van mening verschillen. De fractie van GL had nog een specifieke vraag over laadpalen, kan het nou niet een beetje sneller? Ik ben het helemaal met u eens, ik heb er zelf ook een paar maanden op zitten wachten, 2 jaar geleden. Er is een herziening van het beleid voor laadpalen in de uitvoeringsagenda duurzaamheid. Die is wat vertraagd, dat is met u gecommuniceerd met de routekaart, maar die komt alsnog naar u toe. Waar het sneller kan, wil ik me er graag voor inspannen en dat doe ik ook, om dat sneller te doen. Hoe sneller hoe beter, natuurlijk. Kun je afwijken van het kopen van een parkeerplaats? Als je dat ding niet moet, kun je er dan inderdaad van af raken? Het antwoord is ja, zowel bij huur als bij koop willen we dat mogelijk maken. Dat je niet € 10.000 of € 5.000, of hoe we dat regelen, maar dat je niet dat geld kwijt bent en die plek hebt, terwijl je hem niet nodig hebt. Dat zou wat onzinnig zijn. De fractie van de PvdA vroeg: hoe communiceer je nou dat het autoluw is? Ik denk dat in de uitgangspunten in het masterplan en al dat type documenten één van de rode draden is de mobiliteitsvisie van Wilderszijde, dus dat trekken we door naar voren in de uitingen die we doen, in de websites. We verwachten uiteindelijk ook, dat de makelaars, die de brochures in elkaar schroeven, dat ook zullen overnemen. En een punt is, en dat zit ook in het voorstel, dat we het ook voor een deel privaat borgen. Dat klinkt nog spannend, privaat borgen, een ingewikkelde term, net als adaptief. Ik heb gevraagd: kunnen we niet een voorbeeld verzinnen in Lansingerland, waar we dat privaat borgen. Het antwoord is: ja, dat kan zeker. U kent de appartementengebouwen, die worden gerealiseerd langs de Klapwijkseweg ongetwijfeld. Daar is sprake van het privaat borgen van die parkeernorm, namelijk, daar koop je je appartement met een aantal parkeerplaatsen daarbij. Zo zijn er nog 5 voorbeelden, die ik kan geven, van waar we dat in Lansingerland eigenlijk al doen. Dus zo innovatief is dat aspect in elk geval niet. Voor het overige, geef ik u toe, is het verlagen van de parkeernorm inderdaad voor Lansingerland iets nieuws, dat we dus ook zeker niet roekeloos willen invoeren. Vandaar deze inspanning, vandaar het onderzoek, vandaar het meten, vandaar het adaptieve, het goed begeleid doen, met veel verstand, maar wel aansluiten bij deze tijd en ook de woonwensen van de toekomstige bewoners van Wilderszijde. Even kijken of ik nog een vraag van de PvdA heb laten liggen. Ik denk dat dat meevalt. Ik zou het er voor dit moment bij willen laten. De heer Jumelet: De wethouder is niet ingegaan op de vraag over het OV.

Wethouder Van den Beukel: Ik heb geprobeerd er een antwoord op voor te bereiden, want ik had het vermoeden, dat die vraag zou komen en hij is ook belangrijk. Ik ben ook jarenlang forens geweest richting Den Haag, er zijn momenten dat het druk is in de Randstadrail. Dus we moeten een robuust verkeerssysteem aanbieden en ook doorrekenen wat die 6.000 of 7.000 extra bewoners zou doen met de capaciteit. Laat ik beginnen met de ZoRo-lijn, daar kan de capaciteit nog vele en vele factoren omhoog. U weet ook van de ambitie om dat uiteindelijk nog hoogwaardiger te maken en misschien van lightrail te voorzien. Dus dat is in ieder geval 1 OV verbinding, waar nog heel veel rek in zit. Specifiek, als het gaat om de Randstadrail, dan is het zo dat vanaf 2021 de frequentie fors omhoog gaat, per begin 2021. Van 6 keer per uur per richting naar 12 keer per uur per richting. Daarnaast vindt er onderzoek plaats door RET en MRDH naar verdere capaciteitsverhoging van de metrolijnen. Denk daarbij aan andere inrichting van de voertuigen en/of verder frequentieverhoging. Het is ook nog zo dat we te maken hebben met een buslijn over de Boterdorpseweg, die ligt direct langs Wilderszijde. Die buslijn is beoogd als hoogwaardige regionale route tussen Rotterdam Alexander en Delft vanaf 2024. Daarbij past een veel hogere frequentie dan de huidige busdienst. Het zit dus nu in de plannen, in de voornemens, en daar mogen we redelijkerwijs rekening mee houden. Niet onbelangrijk, want we denken vaak aan Rotterdam en Den Haag als de plekken waar je moet zijn vanuit Lansingerland, toch is het aantal mensen dat zich echt oriënteert op Delft en Rotterdam Alexander ook groot. De TU Delft is een enorme trekker, een aanbieder van werkgelegenheid, dus ook die verbinding is heel belangrijk en dus ook daar kijken we naar. Daarvan kan ik u dus zeggen, zoals wij ernaar kijken en ook aan rekenen, dat daar nog extra capaciteit in het vat zit. Tot zover die vraag.

Wethouder Arends: Ik heb geen enkele vraag voor mij gehoord.

Tweede termijn

De heer Blonk, L3B: Ik ben blij met de opmerking van de wethouder, dat in het masterplan, zoals het er nu ligt, gerekend is met de huidige parkeernorm, die voor heel Lansingerland geldt. Dat is voor mij in ieder geval een opluchting, daar ben ik blij om. Het tweede punt, waar ik op in wil gaan, is het adaptief parkeerbeleid. De wethouder geeft aan, dat dat in een vroeg stadium geteld gaat worden. Ik geloof best dat dat zal gaan gebeuren, daar heb ik wel vertrouwen in, maar ik geloof er niet in, dat je in zo'n vroeg stadium, als zo'n wijk in ontwikkeling is, een goed inzicht hebt t.a.v. hoeveel parkeerplekken je echt nodig hebt. Ik denk dat je dat pas kunt zien als de wijk helemaal af is, omdat je dan ook de verderaf gelegen parkeerplekken daarbij zou moeten betrekken voor het geheel. De heer Hofman: U geeft aan, dat de wethouder heeft aangegeven, dat er is gerekend met de huidige parkeernormen. De wethouder heeft ook aangegeven, dat onderzoek aantoonde dat die parkeernormen te hoog zijn. Hoe kijkt u daar tegen aan? De heer Blonk: Dat heb ik in de eerste termijn al aangegeven, hoe ik daar tegenaan kijk. Ik zie een chaos van parkeren daar ontstaan. Dus daarom heb ik in de eerste termijn aangegeven, dat ik overweeg een amendement in te dienen om terug te gaan naar de huidige parkeernorm, zoals in het huidige masterplan is opgesteld. Ik was bij het adaptief parkeren, het adaptief parkeerbeleid. Ik denk dat dat dus pas goed zichtbaar is, om te kijken hoeveel parkeerplaatsen, als de wijk helemaal af is. Ik denk dat het niet mogelijk is om dat in een vroeg stadium te doen. De heer Hofman: Het is lastig interactief reageren op elkaar. U geeft aan, dat u naar een amendement toe wilt, omdat u wilt vast houden aan de parkeernorm. De heer Blonk: Misschien dat u even geduld kunt hebben, want ik ga nu reageren op de parkeernorm. Misschien kunt u hem even aanhouden. Ik heb aangegeven, dat ik het verstandig vind om de parkeernorm vergelijkbaar te maken met die van Hillegersberg, Schiebroek en Overschie. Ik denk ook, dat dat mogelijk is. Ik durf aan te geven als je de huidige parkeernorm, die we hebben, handhaaft, dat je zelfs gemiddeld nog lager zit dan op dit moment in Hillegersberg en Schiebroek. Ik heb vanochtend met de wethouder gesproken. Ik heb hem gewezen op de cijfers van Rotterdam en hij heeft het toen opgezocht, dat zijn dezelfde cijfers als die ik heb. Daar zie ik dat met name in het duurdere segment, het wat grotere segment, de parkeernormen enorm oplopen in vergelijking met bij ons. Van 65m² naar 1,4. Bij 85m² 1,6. Bij 120m² 1,8 per woning. De heer Xhemaili: Ik heb een vraag over de parkeernorm. Ik hoor de heer Blonk zeggen, dat het te laag is in het huidige voorstel. Of niet afdoende in ieder geval, maar volgens mij heeft het onderzoek van Spark uitgewezen, dat juist de norm die nu wordt voorgesteld toepasselijk is voor de toekomst. Ze hebben waarschijnlijk gedegen onderzoek gedaan, verschillende bronnen geraadpleegd, om tot de conclusie te komen dat het huidige voorstel de parkeernorm wel toereikend is voor het masterplan Wilderszijde. Hoe kijkt u daar tegen aan? De heer Blonk: Als u goed had geluisterd naar mijn eerste termijn, dan heeft u gezien, dat ik daar op ingegaan ben. Ik heb 2 argumenten van Spark weerlegd en daarin heb ik aangegeven, niet dat Spark slecht is, maar er zijn meer wegen die naar Rome leiden, niet alleen die van Spark namelijk. In die zin verwijs ik naar mijn eerste termijn. Ik ga weer terug naar mijn verhaal over het vergelijken met Hillegersberg, Schiebroek en Overschie. Daar zie je dus, als je op 1,1 gaat zitten, de huidige norm, dat die gebieden een veel hogere norm hebben dan wat wij nu hebben. Ik zeg niet dat we daar heen moeten, ik zeg gewoon: laten we handhaven de huidige norm die we hebben, waarbij met name het van belang is

dat mensen met een sociale huurwoning niet moeten vechten om parkeerplaatsen. De heer Duk: De heer Blonk zegt dat hij af wil wijken van het onderzoek, maar ik heb oprecht nog niet begrepen welke norm hij dan zelf ziet zitten, op welke grond hij dat doet en op welke gegevens hij dat baseert. De heer Blonk: Ik zal een stukje van mijn eerste termijn herhalen, want blijkbaar is dat niet helemaal blijven hangen. Dat kan ongetwijfeld ook aan mij liggen, dat het niet goed overgekomen is. Ik heb gezegd: Spark, het onderzoeksbureau voor Wilderszijde, hoopt en verwacht dat de aanwezigheid van openbaar vervoer en een andere visie op mobiliteit tot minder autobezit leidt. Toen heb ik gezegd: dat eerste argument is twijfelachtig, omdat mensen hun auto niet alleen voor woon/werkverkeer hebben. Ook meer gebruik van het OV zal op zich tot nauwelijks of minder autobezit leiden. Dat was één. Het tweede argument was dat de visie van veel inwoners op mobiliteit in de toekomst tot minder autobezit zou kunnen leiden, dat zou het geval kunnen zijn, maar we weten het niet zeker. Als dat het geval is, zal het best lang duren voordat het echt een effect heeft. Ondertussen zou zich een parkeerdrama kunnen ontwikkelen. Dat zijn de argumenten. Twee belangrijke argumenten, die ik heb aangegeven. Ik denk dus dat we met de huidige parkeernorm in dit plan heel goed uit de voeten kunnen. Ik vind het heel belangrijk, dat de keuze die mensen hebben, dat je van tevoren weet dat als je daarheen gaat, dat je dus een krappe parkeernorm hebt. Nou, als je een sociale huurwoning nodig hebt, dan ben je dolblij als je er één kunt hebben. Dan maakt het je geen ene bal uit of er nou geparkeerd kan worden. Dat probleem neem je op de koop toe, dat zal je later wel ervaren, maar dat dak boven je hoofd is veel belangrijker. Dus dat is geen keuze van iemand, want hij zegt: ik ga gewoon mee met die sociale huurwoning. Ik ben blij dat er 25% sociale huurwoningen in het plan komen. Ik denk dat ik een amendement zal moeten gaan indienen om het masterplan te houden zoals het is, dus dat de huidige parkeernorm, die voor heel Lansingerland geldt, ook in het parkeerbesluit zal worden opgenomen. De heer Hofman: Ja, ik heb hem even aangehouden. Ik merk dat de heer Blonk en daarmee de fractie van L3B eigenlijk een beetje leeft in het verleden. We leven in het nu. De parkeernorm stamt uit 2013. Er zijn allerlei ontwikkelingen gaande op het gebied van parkeernormen en de heer Blonk heeft zoiets van: nee, we moeten alles houden bij het oude. Ik kan me niet indenken, waarom hij niet wil meegaan in wat er in den lande gebeurt. Ik snap het gewoon niet. Kunt u uitleggen: wilt u nou parkeerplaatsen bouwen voor leegstand? Want dat is waar we naartoe gaan in den lande. Waarom gaat u daar niet in mee? De heer Blonk: U denkt dat het zo is, maar ik denk dat het heel onverstandig is om oude schoenen weg te gooien als je nog geen nieuwe hebt. U gooit uw oude schoenen weg, zonder te weten of je al nieuwe schoenen hebt. En daarom zeg ik: op voorhand gaan we dus uit van de huidige norm. De norm die we nu hebben is krappere dan in de randdeelgemeenten van Rotterdam, zelfs van Alexanderpolder en Ommoord, die valt ook in 'overige'. En daar zitten wij dus onder. Daar moeten we niet nog verder onder gaan zitten, waarmee we het risico lopen tot een parkeerchaos dadelijk. Ook gerelateerd aan corona en ik realiseer me dat ik dat niet mag doen, maar de verkoop van tweedehands auto's is enorm gestegen nu. Dat zal misschien 2 of 3 jaar kunnen duren, dat realiseer ik me ook heel goed, maar dan zal er misschien weer wat anders zijn. De voorzitter: Volgens mij zitten we al in een discussie over het amendement. Dat lijkt me toch niet de bedoeling. Het is helder dat u met een amendement gaat komen, althans, zo komt het bij mij over. Als de heer Hofman nog een prangende vraag heeft, dan graag, anders komt het bij de bespreking over het amendement. De heer Hofman: Ik wil inhaken op de vergelijking die de heer Blonk aangeeft. Hij gaat ervan uit, dat oude schoenen niet moeten worden weggegooid. Meneer Blonk, we gaan nieuwe schoenen bouwen hier. Bij het bouwen van een nieuwe schoen, even in uw beeldspraak, past het niet om met die oude schoen nog verder te leven. Laten we op nieuwe voet verder gaan. Dat wil ik nog even mee geven. De heer Blonk: Ik maak daar nog een korte opmerking over. Natuurlijk, dat zijn nieuwe schoenen die gemaakt worden, dat realiseer ik me ook, maar het zijn wel bestaande mensen die al een heleboel schoenen hebben gedragen en nu op nieuwe schoenen moeten gaan. U vergelijking gaat toch niet helemaal op. De heer Duk: Ik vraag me af wanneer meneer Blonk dan wel bereid is om de parkeernorm aan te passen. Uit het onderzoek blijkt dat het niet nodig is. We gaan deze wijk bouwen. Gaan we hetzelfde zeggen bij de volgende wijk? De heer Blonk: Ik begrijp uw vraag. De praktijk zal het uitwijzen.

De heer Machielse, VVD: In de eerste termijn kon ik mij niet aan het gevoel onttrekken, dat de wethouder poogt mijn bijdrage in het absurde te trekken. Er is absoluut geen gezoem te bemerken in de ruimte waar ik mij bevind, dan doet het mij ook deugd dat het gezoem later in de vergadering juist van de zijde van de wethouder kwam. De voorzitter: Dat staat niet helemaal vast. Die is voor uw rekening. De heer Machielse: Dat is dan net zoals het zeker niet vast staat dat hier gezoem te bemerken is. Daarmee wil ik toch terug met de uiterst serieuze inhoud hier. Wat er is hier de VVD maar één doel voor ogen. Wij willen geen enkele reden geven voor potentiële inwoners om zich niet te vestigen in Wilderszijde en er niet met veel woongenot te wonen. Als ik nu kijk in de huidige wijken, die wij hebben, dan zijn er her en der gelukkig maar kleinschalige parkeerproblemen, maar grosso modo gaat het goed in onze gemeente. Daar willen wij aan vast houden, want het zou toch absurd zijn als de kleinkinderen op de sport zitten en opa en oma worden gevraagd om te rijden voor de voetbal, dat het antwoord moet zijn: dat kan niet, want ik woon in Wilderszijde. Wij hebben geen twee auto's, want ik woon in Wilderszijde. Sterker nog, ik woon in een wat kleiner appartement, de parkeernorm is 0,7, ik viel buiten

de boot, ik heb helemaal geen auto. Niets daarvan voor de VVD. Ik steun de oproep van de heer Blonk om met een amendement te komen. Wij zullen dat met grote interesse lezen en er dan bij u op terug komen in de raad. Daarmee wil ik dit besprekspunt beëindigen. De heer Xhemaili: Een vraag aan meneer Machielse. Is hij ervan op de hoogte, dat niet alle medebewoners, Medelanders, Nederlanders, wie dan ook, twee of drie auto's in bezit hebben. Er zijn ook mensen die nul auto's in bezit hebben. Is meneer Machielse daarvan op de hoogte? De heer Machielse: Zeker ben ik daarvan op de hoogte. We hebben in dit land circa 8,3mln geregistreerde auto's, die actief verzekerd zijn, WA verzekerd, dat is minimaal verplicht. Daar kunnen we ook aan aftellen hoeveel actieve auto's dat zijn. Een geschorste auto hoeft immers niet verzekerd te zijn. Er zijn meer dan 8,3mln mensen van 18+. De data van het aantal rijbewijzen heb ik niet direct paraat, maar ik verwacht dat ook dat er meer zijn dan 8,3mln. Wat mijn punt juist is, meneer Xhemaili, dat ook wanneer je gaat voor een parkeernorm van 1,1 dan zullen er gezinnen zijn of misschien wel senioren, die wel allebei een eigen auto hebben. Er zullen ook mensen, gezinnen zijn, eenpersoonshuishoudens, die misschien geen auto hebben. Maar het gaat bij parkeernormen om het gemiddelde. Een gemiddelde van 0,7 zien wij niet als wenselijk voor een wijk, die het visitekaartje moet worden van Lansingerland voor de komende 10, 20 jaar. De heer Hofman: Ik snap best dat het doen van een stap in geloof meer iets is wat bij onze partij past, maar ik kan me toch niet aan de indruk onttrekken dat de heer Machielse niet helemaal gelooft dat het beeld, dat de wethouder schetst, werkelijkheid kan worden, want hij zet er een heel ander beeld tegenover. Meneer Machielse, het beeld dat u schetst is volgens mij een beeld van het nu. Kunt u zichzelf een beetje projecteren in een wereld over 10 jaar, waarin misschien de trend, zoals die nu geschetst wordt, zich toch doorzet en het beeld dat u schetst van de kleinkinderen die niet opgehaald kunnen worden helemaal niet (...) is. Het is helemaal niet van toepassing. De heer Machielse: Ik kan mij in allerlei beelden vinden, ik kan me bij heel veel beelden iets voorstellen. Ik heb doorgaans ook veel begrip voor hoe anderen naar een dossier kijken, maar dat betekent niet dat ik het er altijd mee eens kan zijn. Wij staan, dat heb ik toevallig bij het vorige besprekspunt ook al genoemd, voor een aantal kerneigenschappen voor woonwijken in onze gemeente. Eén daarvan is de vrije keuze van inwoners voor mobiliteit. Dat kan met het openbaar vervoer, met de fiets, dat kan lopend, dat kan ook met de auto. Die vrije keus is aan onze inwoners. Uiteindelijk is het ook nog eens zo dat de parkeerplaatsen, waar wij het hier over hebben, voornamelijk uit de plinten van gebouwen zullen komen. Dat wil zeggen, dat ook de hoeveelheid groen en klimaatadaptiviteit niet eens beïnvloed wordt door het verlagen van de parkeernorm dan wel het verhogen ervan. Die blijft grosso modo gelijk. Dat is nog een argument voor mij om ook te zeggen: laten we nu dat besluit nemen. Mocht nou uw projectie voor de komende 10 jaar, of de projectie van de heer Hofman, niet uitkomen, dan zal hij groene gebieden moeten gaan opofferen voor parkeerplaatsen, terwijl dat nu juist niet zou hoeven door het aan de voorkant goed te regelen. Ik stel voor het hierbij te laten in deze termijn.

De heer Van Harn, CDA: Het verbaast me toch, als ik zo een aantal fracties hoor hoe gemakkelijk zij het onderzoek van Spark ter zijde leggen. Ik moet zeggen: voor mij is dat een degelijk onderzoek geweest, op vele basissen geschoold, en vele fracties vanavond schuiven dat heel gemakkelijk opzij. Dat verbaast mij. De wethouder heeft gereageerd op het punt dat ik maakte m.b.t. het adaptief parkeren en dat dan een aantal parkeerplaatsen onder de gebouwen zal verdwijnen. Hij gaf aan, dat deels bebouwde parkeervoorzieningen behouden zullen blijven. Maar 'deels' is erg oppervlakkig. Dat stelt mij niet gerust. Ik zou graag toch daarover meer duidelijkheid willen, want zoals ik ook in de eerste termijn schetste: het is een onomkeerbaar proces, wanneer die parkeerplaatsen verdwijnen. Die zijn niet meer terug te halen. Als we het over kwaliteit hebben in deze mooie wijk, dan moeten we hier niet lichtvaardig mee omgaan. Hier wil ik het bij laten.

De heer Jumelet, WIJ: Toen het zojuist ging over oude en nieuwe schoenen, toen bekwam mij toch de ervaring, dat heeft u misschien ook weleens gehad, dat je nieuwe schoenen koopt en dat je een stuk gaat lopen en vervolgens enorme blaren hebt op je voeten en dat is vrij pijnlijk. Om de beeldspraak maar even door te trekken, ben ik toch wel een klein beetje de mening toegedaan, op het moment dat wij toch teveel uitgaan van nieuwe schoenen na het gereedkomen van de wijk Wilderszijde, dan kunnen we weleens op hele grote blaren komen te zitten. Mijn fractievoorzitter heeft weleens, bij de algemene beschouwing een jaar geleden volgens mij, of in de raad, gezegd: wij willen voorkomen dat er straks een prachtige wijk staat, maar die wel gekenmerkt wordt door een chaotisch aanzicht als het gaat om parkeren in bepaalde delen van deze nieuwe wijk. Als we het dan over kwaliteit hebben, dat zou dat heel erg afbreuk doen aan die kwaliteit. De aannames dat het autobezit, want daar hebben we het over, over het bezit, zodanig af gaat nemen in de toekomst, ja, ik heb allerlei cijfermateriaal ook bekeken in de aanloop naar deze avond, maar ik zie geen trendbreuken de afgelopen jaren, waardoor je kan veronderstellen dat in de komende 10 jaar dat autobezit heel anders gaat worden dan dat het nu is. Mijn fractie wil ook graag heel realistisch zijn. Het heeft niets te maken met oud-denken of nieuw-denken. Het heeft gewoon te maken met realistisch zijn en dan ook terug grijpen op het parkeerbeleid, zoals we nu kennen in Lansingerland, de heer Machielse refereerde er net al aan: we hebben in 2013 het

parkeerbeleid, de norm, vast gesteld. Dat leidt niet tot chaos. Het leidt misschien op beperkte plekken tot vragen, maar uiteindelijk voldoet dat. De vraag die wij toch hebben is: is het nou verstandig om in deze wijk, de heer Blonk refereerde er ook al aan, en in mijn laatste zin van mijn eerste termijn kon ik hem nog net uitbrengen: uiteindelijk zijn mensen gewoon hartstikke blij dat ze daar kunnen wonen straks, omdat er een enorme woningbehoefte is in deze regio en dan eigenlijk een beetje van de koude kermis thuis komen op het moment dat men dus de auto niet kan parkeren of de tweede auto niet kan parkeren, terwijl beiden Lansingerland uit moeten om te gaan werken. Dan hebben we het niet over het centrum van Rotterdam of het centrum van Den Haag, maar wellicht op een industrieterrein of een bedrijventerrein in Gouda of Waddinxveen, waar de bereikbaarheid met openbaar vervoer best ingewikkeld zal zijn, dan ben je blij dat je met de auto naar je werk kan. In die zin denken wij dat het omgekeerde adaptieve verhaal, dat we net noemden, misschien wel de verstandigste weg is om van oud naar nieuw te komen en met verstand te kijken hoe je kunt faciliteren en die faciliteit wellicht ook beperken in de toekomst, door heel erg goed te tellen en met elkaar de afspraak te maken aan de voorkant: mocht het kunnen, dan willen we graag het aantal parkeerplaatsen terug brengen. Maar maak alsjeblieft niet de fout om nieuwe schoenen aan te trekken en een stuk te gaan lopen, want de blaren zijn heel pijnlijk.

De heer Hofman, CU: In de tweede termijn wil ik het graag even hebben over balans. We zien dat we verschillende denkbeelden hebben over wat nou de juiste koers is richting de toekomst. Ik wil graag benadrukken dat, kijk, we hebben het over adaptief parkeerplaatsenbeleid, dat kan twee kanten op helemaal mis gaan. Als we te weinig parkeerplaatsen hebben, dan moeten we misschien wel groen gaan opofferen om het te corrigeren, maar als we teveel parkeerplaatsen bouwen, ja, eenmaal gebouwde parkeerplaatsen terug geven aan groen, dat is helemaal lastig. Laten we het nu één keer goed doen. We moeten nu een projectie maken richting 10, 20, 30 jaar. Die beslissing, die ligt nu voor. Daarom moeten we gebruik maken van de recentste gegevens, die nu beschikbaar zijn. Volgens mij wijzen die maar één kant op en dat is niet naar de huidige parkeernorm, maar naar een lagere parkeernorm. Ik denk dat de wethouder daarin door voldoende onderzoek ondersteund wordt en dat ondersteunen wij van harte. Die balans wil ik met name aan de VVD, L3B en WIJ even voorleggen. Doe daar uw voordeel mee. De heer Machielse: De heer Hofman heeft mij net een aantal vragen gesteld, maar één vraag aan hem is bij mij toch blijven hangen. Wat gaat de heer Hofman in zijn rol als commissielid en daarmee volksvertegenwoordiger zeggen tegen die inwoner die niet kan parkeren? Gaat u tegen hem of haar ook zeggen: ja, er is een onderzoek geweest, lees het eens, kijk naar de aanbevelingen en verkoop uw auto. Wat gaat u zeggen? Oh, hebben we dat dan niet goed gedaan? Of gaat u zeggen: weet u wat, u heeft nog een parkje voor de deur, laten we dat anders gaan converteren tot parkeerplaats. Ik ben zo benieuwd wat u tegen die inwoner gaat zeggen. De heer Hofman: Het is helemaal niet mijn bedoeling om dit soort gesprekken met deze inwoner te gaan hebben. Volgens mij heb ik net aangegeven in de tweede termijn, dat we nu de juiste keuze moeten gaan maken. We moeten nu niet teveel willen bouwen, we moeten ook vooral niet te weinig willen bouwen. Dat gesprek waar u het over heeft, ja, natuurlijk, dat wil ik ook niet. Daarom moeten we de projectie nu correct maken en volgens mij is de huidige parkeernorm niet de correctie projectie voor over 10, 20, 30 jaar.

De heer Muis, D66: Ik hoop, dat u mij hoort, want mijn beeld is weg. U ziet mij wel? Prima, helemaal fijn. Hartelijk dank aan de wethouder voor zijn uitgebreide antwoord. Ik vind het echt inhoudelijk een verademing. Wel wat aan de lange kant, maar zeker heel zinvol. Hij heeft mij ook wel, ik wil niet zeggen overtuigd, maar hij heeft wel heel goed aangegeven dat we echt geen krappe norm hebben, maar dat we een voldoende parkeernorm hebben. Om even in te gaan op zijn opmerking, dat ik het wellicht m.b.t. de visie op mobiliteit wat scherp heb aangezet, dat klopt. Dat is niet voor niets. Het betekent echt wat als je autobezit of autogebruik terug wil dringen. Anders hadden we het er niet het afgelopen uur over gehad. Kijk maar naar de fracties in de raad, het gaat hier echt om emotie en dat heeft niets met cijfers te maken. We moeten daarom ver vooruit kijken en anticiperen op elektrisch laden, stimuleren van deelauto's, uitbreiding van OV. De wethouder is daar ook op ingegaan, wat er op stapel staat, en ook uitbreiden van fietsvoorzieningen. Wij denken dat het realistisch is om een lagere parkeernorm aan te houden. Dank u wel.

De heer Duk, GL: Als tegenhanger van de heer Aptroot wil ik graag de VVD-wethouder Marc Rosier uit Zoetermeer aanhalen, die van mening is dat bij de bouw van een nieuwe wijk het OV eerst op orde moet zijn en dat de juiste parkeernorm dan lager mag zijn. Hij heeft al in meerdere wijken via deze methode een lager autobezit weten te bewerkstelligen. Als een buitenstaander deze vergadering volgt had zij niet geweten welke fracties coalitie of oppositie zijn. Mooi, dat we als commissie een inhoudelijk debat kunnen voeren op de inhoud. In Lansingerland willen we geen ruimte en geld uitgeven aan iets wat niet nodig is. Uit het onderzoek van Spark blijkt dat deze bewoners minder auto's zullen bezitten. Met dit voorstel geven we dus gehoor aan de behoefte om niet teveel geld uit te geven, daarom ook onze steun. Fijn dat de wethouder aangeeft, dat de bewoners kunnen afwijken van de verplichting tot koop of huur

van parkeerplaatsen. Hoe moet ik dit rijmen met het verplichte kettingbeding uit punt 3 van het raadsvoorstel? Ik hoop dat de wethouder mij hier meer zekerheid kan geven. Mijn vraag over het laden op eigen stroom is nog niet beantwoord, graag hier nog een reactie op. Het gaat bij de bewoners van de appartementen juist om een groep met een kleinere portemonnee. Op deze manier kunnen we de kosten voor hun mobiliteit inperken. Dank u wel. De heer Jumelet: U haalt de VVD-wethouder van Zoetermeer aan. Daarmee neem ik aan, dat u ook zijn mening deelt, dat het OV eerst op orde moet zijn, om dan de norm te kunnen verlagen. De wethouder heeft aangegeven, dat op de E-lijn het e.e.a. gaat gebeuren. Bent u het met mij eens, als u kijkt naar de aanstaande uitbreidingen ook nog in onze gemeente, maar wellicht ook in Pijnacker, dat de vergroting van de capaciteit van de E-lijn wellicht de bestaande problemen oplost, maar straks, op het moment dat je 6.000 bewoners van Wilderszijde wil faciliteren met het OV, dat je dan wellicht nog weleens wat te kort kan komen? Of gaat u ervan uit, dat de E-lijn voldoende capaciteit zal hebben om compleet Wilderszijde te faciliteren? De heer Duk: Ten eerste is de wijk pas over 10 jaar gereed en hopelijk dat de MRDH in de tussentijd inderdaad het OV beter op orde heeft. Bovendien kan ik me voorstellen dat inwoners van Wilderszijde voornamelijk gebruik zullen maken van het station Lansingerland Zoetermeer en op die manier doorreizen naar Den Haag en Rotterdam. Ik ben heel blij om te horen dat in 2024 in ieder geval een extra buslijn gaat komen met een hogere capaciteit. Inderdaad zie ik een hele grote krapte op de E-lijn en daar moeten we als raad de vinger aan de pols houden.

De heer Xhemaili: Allereerst wil ik de wethouder bedanken voor de ruime, inhoudelijke beantwoording van de vragen. Als fractie van de PvdA kunnen we ons vinden in de lagere parkeernorm, inclusief verschillende parkeernormen bij appartementen en grondgebonden woningen. Het geeft namelijk een groene, meer leefbare wijk met mogelijk meer woningen. En het geeft ook een financiële besparing. Dat is goed doordacht. Wat ons betreft een win/win situatie met meerdere beleidsdoeleinden die worden gerealiseerd. Er is nog één vraag van mij, die nog niet beantwoord is. Ik ga hem er even bij pakken. De heer Jumelet: Wat ik intrigerend vind, is dat u zegt: de verlaagde parkeernorm leidt tot een verhoogde kwaliteit o.a. groen. Maar als ik toch nog even terug ga nu in deze vergadering, uw fractie zegt juist: je moet een verdichting laten plaats vinden, wat ook feitelijk ten koste kan gaan van groen, dan vind ik dat toch een klein beetje in tegenspraak. Die begrijp ik niet, wellicht kunt u die uitleggen, want ik zie daar toch een beetje een spanning ontstaan als het gaat om de kwaliteit van zo'n wijk. De heer Xhemaili: Ik kan het op zich wel toelichten. Volgens mij staat het niet spaak met elkaar. Als je bijvoorbeeld minder parkeerplaatsen hebt, heb je meer ruimte voor groen, dus ook meer ruimte voor bebouwing. Ik heb mijn vraag gevonden. Aan de wethouder wil ik vragen: wat gebeurt er als het amendement van de heer Blonk wordt aangenomen om de parkeernorm niet te verlagen? Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Laat ik beginnen met de laatste vraag, daarmee kom ik ook op de eerste vragen en opmerkingen. Eerst de heer Xhemaili en dan kom ik in mijn reactie op de heer Blonk, die wat vooruit wees. Wat gebeurt er als het amendement wordt aangenomen? Stel, dat het amendement zegt: die verlaagde parkeernorm bij appartementen is bij nader inzien geen goed idee. Of eigenlijk, zoals we al dachten, is dat inderdaad geen goed idee. Het onderzoek is leuk voor de onderzoeker geweest, daar heeft hij zijn geld mee verdiend, maar verder mag het de openhaard in. Wat zou dat betekenen? Dat zou betekenen dat we dus niet € 5mln sparen. Het zou betekenen dat we een meer stenige wijk maken. Het zou betekenen dat we een wijk maken, die minder aantrekkelijk lijkt als ik door de bril van een bewoner kijk. Het zou betekenen dat we een risico gaan introduceren voor steun van de provincie voor ons plan. Hoe groot het risico is, zou ik u graag precies willen duiden, maar dat lukt me niet. Ik kan u wel zeggen: september 2019, die tijd ongeveer, hebben we laten landen in het voorstel richting uw raad, dat we onderzoek willen doen naar die verlaagde parkeernorm. Het kwam voort uit ons eigen denken, als gemeente, over Wilderszijde, uit vakliteratuur en wat dies meer zij. Het kwam ook voort uit de gesprekken met de provincie, die heeft gezegd: Joh, Lansingerland, als wij nou naar autobezit en parkeren kijken in Zuid-Holland, dan gaat er iets niet goed. Dan leven we niet bij de tijd. Dan zijn we ons niet zelf rijk aan het rekenen met de toekomst, helemaal niet, laten we dat vooral ook niet doen. Als we nu kijken naar het feitelijke bezit, dan zijn we aan het overdimensioneren in wijken. Dat baart ons zorgen. Dat heeft de provincie toen in gesprekken met ons gewisseld. Die heeft gezegd: als jullie het niet al van plan waren, alsjeblijft, ga tellen en kijk wat er echt nodig is. Er is een risico richting de provincie, en dat is een risico, ik zal het maar gewoon zo simpel zeggen als het is, voor wat betreft onze aantrekkelijkheid van onze positie naar het ministerie van BZK voor die bijdrage van meer dan € 20mln. De heer Blonk: Ik ga in op wat de wethouder zegt over de provincie. De provincie heeft richtlijnen voor het parkeren. Ze hebben gezegd: in de appartementen huur, heeft een onderzoek van de provincie aangewezen, tussen de 0,6 en 1,0. Appartementen huur betaalbaar middenhuur 1,0. Appartementen koop 1,0. Appartementen huur 1,4. Ook nog koop 1,4. Dan kom je op een gemiddelde van boven de 1. Dan kom je op waarschijnlijk nog meer dan onze huidige norm. Ik begrijp niet het probleem dat de

wethouder nu suggereert, alsof wij nu gaan afwijken van wat de provincie wil. Dat is niet zo. Dat staat niet op blz. 17 van het stuk van Spark. Wethouder Van den Beukel: Mag ik die een seconde parkeren? Ik laat een medewerker het precieze antwoord voorbereiden, dan kom ik daar op terug. De heer Xhemaili: Ik ga mijn vraag intrekken. De heer Jumelet: U geeft inhoudelijke argumenten, maar als het gaat om procedureel, als antwoord op de vraag die net gesteld werd, als het gaat over het masterplan, wat betekent dat dan voor het masterplan? Daar kunt u heel expliciet over zijn. Waarom verlaagt u dan niet de parkeernorm voor heel Wilderszijde? Waarom beperkt u zich dan tot dat deel? Wethouder Van den Beukel: Heel Wilderszijde klinkt misschien aantrekkelijk, om dat helemaal strak te trekken op de manier waarop we het nu strak willen trekken voor appartementen plus de marge die ik al noemde. Echter, we merken dat dit een thema is, dat bij de raad gevoelens oproept. Laat ik het maar gewoon heel eerlijk zeggen zoals het is. Als we zouden zeggen: we gaan overal opnieuw de hele parkeernorm herijken op de realiteit, ook voor tweekappers, ook voor de rijwoningen, ook voor de grondgebonden woningen, dan denk ik dat de discussie nog verhitte zou zijn geweest dan die nu al is. Ik denk wel inderdaad dat het een goede bouwsteen is voor het herzien van de parkeernormen in Lansingerland. Niet alleen te kijken naar de landelijke richtlijnen, maar ook te kijken naar het feitelijk gebruik in alle soorten van categorieën, maar voor nu hebben we gezien dat we met name bij die appartementen waarschijnlijk een relatief grote slag kunnen slaan door die normen te herijken. Dus dat is de reden van de keuze. Misschien mag ik terug gaan naar de lijn van mijn beantwoording op de heer Xhemaili en ook richting de heer Blonk. De vraag was: wat gebeurt er nou als het amendement wordt aangenomen? Ten eerste is het dus een financiële klapper in negatieve zin. Ten tweede is het een risico, waar ik zo nog even verder op in ga. Ten derde is het ook een keuze die 3B Wonen naar verwachting niet enthousiast zal begroeten. Waarom niet? Voor de sociale woningen is het zo dat zij die gronden van ons afnemen. Als wij zeggen: die mag je van ons afnemen, weet u wat, u heeft ook nog zoveel vierkante meters nodig voor parkeren, dan betekent dat voor hen een hoger prijskaartje. Mijn verwachting is, ik heb er niet met hen over gesproken, dat ze dat niet enthousiast zullen begroeten. Het zal nog een andere factor zijn, waar we nog wel even rekening mee moeten houden. Dat is in het kort de beantwoording richting de heer Xhemaili. De heer Jumelet: Ik vind het een beetje omkeren van zaken. Ik heb in mijn eerste termijn al aangegeven: we hebben bestaand beleid, ook 3B wonen kent dat bestaande beleid. Nu wordt het als een argument gebruikt door u om het aantrekkelijker te maken voor 3B Wonen. 3B Wonen weet toch gewoon wat er voor normering zit voor parkeren op dit soort woningen? Het kan toch geen argument zijn voor 3B Wonen als het duurder wordt? Men weet de prijs aan de voorkant. Het wordt feitelijk goedkoper voor hun als wij een verlaagde parkeernorm hanteren. Wethouder Van den Beukel: U heeft gelijk. Ik heb gezegd: het uitgangspunt is de huidige parkeernormen. Het is wel zo dat 3B Wonen af en toe mee kijkt bij raadsvergaderingen en de stukken. Zij weten dat we dit onderzoek gingen doen. Zij hopen natuurlijk, dat zij hun gronden zo goedkoop mogelijk kunnen verwerven. Zo goedkoop mogelijk verwerven betekent ook een lagere parkeernorm. Dat helpt namelijk in het betaalbaar houden van de huren, de investeringscapaciteit en meer van zulks. Het is niet zo dat zij de gerechtvaardigde verwachting hebben dat wij de parkeernorm zouden verlagen, niet in Lansingerland en ook niet specifiek in Wilderszijde. Zij lezen het onderzoek, net als een deel van uw raad het leest, en zien goede gronden daarin om eigenlijk die parkeernorm bij te stellen. Laat ik er heel helder in zijn: ik ben er niet van om te bouwen op illusies. Wat dat betreft is het debat wel vruchtbaar geweest. Een aantal leden van uw raad heeft erop gewezen, dat we moeten proberen de onderzoeken heel serieus te nemen. Ik ben het niet eens met de heer Hofman van de CU, die wat ver ging in zijn metafoor over de nieuwe schoenen, die daarmee toch suggereerde dat we erg veel rekening houden met de toekomst in het voorstel. Ik wil zeggen: het tegengestelde is bijna waar. We doen op geen enkele manier in het voorstel iets met veronderstelde effecten van trends. Helemaal niks. Het onderzoek is slechts gebaseerd op het nu. Dus de suggestie van de heer Blonk, dat de aanwezigheid van OV leidt tot een verlaging van de parkeernorm: kijk met me mee in de presentatie van de beeldvorming blz. 29. Sterker, de meneer van Spark geeft ons een aftrek voor naar het in zijn ogen slechte OV. Hij zegt: vanwege het slechte OV moet je 0,1 parkeerplek extra realiseren, want ik vind het hoogwaardig openbaar vervoer nog ver af van de woningen. Dus hij rekent zich niet rijk met hoogwaardig openbaar vervoer. Sterker, hij rekent ons arm. Ik heb nog geprobeerd hem te overtuigen van het tegendeel, samen met collega Arends, maar het is me niet gelukt. Hij zegt: nee hoor, psychologisch is het vrij ver. Voor straf moet je 0,1 extra plek realiseren per woning. Dus dat is niet je rijk rekenen, zou ik zeggen. Datzelfde geldt voor autodelen. Dat ligt op geen enkele manier ten grondslag aan dit voorstel. Het is slechts de feitelijkheid van inkomens en aantallen. De voorzitter: Wilt u nog kort antwoord geven, want ik zit op de klok te kijken en er komt nog een zeer belangrijk onderwerp. De heer Duk heeft nog twee vragen. Wethouder Van den Beukel: Laden op eigen stroom is typisch een onderwerp dat thuis hoort bij het debat over het voorstel nieuw laadbeleid. Dit gaat over het masterplan op hoofdlijnen. Ik zou wensen dat het mogelijk is, maar we gaan het niet regelen in het masterplan, daar is het niet de goede figuur voor. Het verplichte kettingbeding, dat is een goed punt. Ik denk dat het uitwerking behoeft om inderdaad zowel te kunnen borgen, ook in de tijd, als het bieden van die vrijheid in het nu. Laten we daar op een later moment op terug komen hoe we aan beide recht doen, want mij betreft zoude ze verenigbaar kunnen zijn met elkaar. Ik denk dat ik hiermee recht heb gedaan aan de

ruimte die u mij gaf. De voorzitter: De heer Blonk heeft nog geen antwoord gehoord m.b.t. de parkeernorm van de provincie. Wethouder Van den Beukel: Dat is techniek en we lopen het risico elkaar mis te verstaan. Laat ik een ander voorbeeld noemen, die ik zou kunnen uitlichten, als u me meer tijd gaf, namelijk dat in de voorbeelden m.b.t. de Rotterdamse parkeernorm ook het bezoekersparkeren erbij in zit. Dus het zijn appels en peren, in alle oprechtheid. Bovendien, de parkeernorm waarvan de heer Blonk zegt dat die hoger is in de aanpalende wijken, nee, voor de appartementen waar wij het over hebben, zijn die nu eenmaal kleiner. Die zijn gemiddeld 50m² en voor die categorie is de norm significant lager. Je zou dus bijna kunnen verwachten, dat iedereen met een auto naar Lansingerland racet om hier een appartement te kopen, omdat ze minder ruimte krijgen in Hillegersberg, Schiebroek en Overschie. Het is veel techniek, maar op dit specifieke punt van het onderzoek van de provincie, het heeft te maken met die bandbreedte. De bandbreedte van 0,6 tot 1,0 is appartementen van 0 tot 100m², tussen de 50 en 100m². Vanwege de specifieke aantallen appartementen die wij realiseren, die eerder aan de onderkant daarvan zitten dan aan de bovenkant, komen we uit op die 0,65 theoretisch en op die 0,61 praktisch gemeten. 0,65 en 0,61 zijn de referentiegetallen, we zetten daar een buffer boven op en dan komen we op 0,7. Ik stuur u graag nog, als u dat wilt, een brief daarover om het nog even nader uiteen te zetten. Het zijn een hoop getallen, die ik zo over de schutting gooi, dat realiseer ik me, maar dit is hoe we ernaar kijken. Ik zou echt een cri de coeur willen doen om af te sluiten: laten we toch feitenvol blijven redeneren en politiek bedrijven en niet op basis van de veronderstelling dat het Spark onderzoek zich richt op de toekomst, want dat is net niet zo, laten we niet op basis van die veronderstelling die wat mij betreft geen grond vindt in de rapportage, keuzes maken die nog lang doorwerken. Dank u wel. De heer Duk: De wethouder gaf aan, dat 3B Wonen op kosten zou worden gejaagd op het moment dat zij de parkeerplaatsen moeten maken, maar op het moment dat ze grondgebonden woningen bouwen, maakt de gemeente zelf de parkeerplaats op kosten van de gemeente. Waarom is dat in dit geval niet zo? Wethouder Van den Beukel: Ik denk dat we elkaar misverstaan. Ook bij grondgebonden woningen vindt parkeren plaats op eigen terreinen. Een eigen terrein wil zeggen: dat is terrein dat de koper koopt en wat de huurder huurt. Dus in alle gevallen is het zo dat de kosten van een parkeernorm die misschien niet passend is of misschien wel wat te ruim is, uiteindelijk landen bij de huurder dan wel de eigenaar. De heer Van Harn: Ik zou nog graag het antwoord hebben van de wethouder of zijn reactie op wat hij zei: deels bebouwde parkeervoorzieningen zullen behouden blijven onder de appartementen. Wethouder Van den Beukel: Dat is een keuze van uw raad. Laat ik het simpel maken: bebouwde parkeervoorzieningen zijn duurder dan parkeren op maaiveld en daarbuiten. Als u zegt: dat is het ons waard, dan kunnen we ze maximaal in bebouwde voorzieningen een plek geven. Uiteindelijk is het een investering voor de komende 100 jaar. Op meerdere punten kiezen we hier voor kwaliteit en stellen we voor aan uw raad om daarvoor te betalen. Ik geloof dat we daarmee onze inwoners het beste bieden. Als dit een keuze is, die u voorstelt, dan ben ik niet degene die daar voor gaat liggen.

De voorzitter: Meneer Blonk, een amendement in aantocht? De heer Blonk: Jazeker, voorzitter. De voorzitter: Helder. Dan gaat het niet als hamerstuk naar de raad, maar dan komt u met een amendement.

6.c Masterplan Wilderszijde

Mevrouw Verhoef, PvdA: Ik ben blij dat ik als eerste mag. Ik maak me weleens zorgen over de partijen die in het midden zitten, want die mogen eigenlijk nooit als eerste. Maar goed, dat is aan de voorzitters. Het masterplan Wilderszijde. Op Wilderszijde bouwen we een hele nieuwe kern van onze gemeente. Drie nieuwe wijken, die passen bij de huidige behoefte, maar een grote kern die zich ook moet kunnen aanpassen aan alle veranderingen, die zich in de komende tientallen jaren zullen voordoen. Dat moeten we mee wegen. U kent alle voorbeelden, de dubbele vergrijzing, andere manieren van vervoer en verduurzaming. We hebben een aantal uitgangspunten, die we graag als fractie willen hanteren bij het masterplan Wilderszijde. Het zijn er 5. Ik ga echt wel binnen de 5 minuten blijven. Ons uitgangspunt is, en dat heeft u ook al gemerkt bij het bespreekpunt: we bouwen op Wilderszijde in ieder geval 3.000 huizen. Dat is het streven. Het verschil tussen 2.500 en 3.000 is de range die in het masterplan wordt gehanteerd, die vinden wij te groot. Wij en ook andere fracties maken ons zorgen over het tekort aan seniorenwoningen, kleinere appartementen voor jongeren en voor gescheiden ouders. We moeten nu alles op alles zetten om richting die 3.000 woningen te gaan. We begrijpen wel dat de proefverkaveling van 2.600 huizen geen ontwerp is, dat snappen we wel, maar het moet geen selffulfilling prophecy worden, die 2.600 huizen. We moeten naar 3.000. Op de plekken waar dat kan qua vliegverkeer, moeten we dus hoger bouwen dan die 15 meter. Dat kan in de buurt van de HSL en langs de Boterdorpseweg, waar nu ook al boven de 15 meter, zelfs richting de 20 of 25 wordt gebouwd. Laat u vooral inspireren door die flatgebouwen en dat kan misschien allemaal nog wel mooier. Zoals een prominent VVD-lid uit deze gemeente onlangs schreef: gestapelde bouw is geen synoniem voor goedkope woningen of maatschappelijke achterstanden. Ons tweede punt is: we bouwen minimaal 750 sociale huurwoningen op Wilderszijde en dat zijn 100 meer dan de 650 huizen, zoals nu aan het ministerie van BZK wordt gepresenteerd. U krijgt van ons een absoluut aantal te horen, 750, omdat je ook in percentages niet kunt

wonen. Denkt u allemaal nog even terug aan de zeer indringende inspraak van Hanneke Vliet Vlieland, directeur van 3B Wonen in november vorig jaar. De grote tekorten aan sociale huurwoningen, die er zijn, de lange wachtlijsten, die tot treurige situaties leiden. Dat is alle fracties, ook de onze, een doorn in het oog. 750 sociale huurwoningen, dat is 25% van 3.000 huizen. Als we maar 2.500 huizen zouden bouwen, dan moeten we dus 30% sociaal bouwen wat onze fractie betreft. Bij 2.600 huizen is het ongeveer 28,7%. De strategische inschatting van onze PvdA-fractie, is dat onze aanvraag voor een bijdrage uit het woningbouwimpuls een grotere kans heeft om gehonoreerd te worden als we zo dicht mogelijk bij de 3.000 woningen gaan zitten en daarbij 750 sociale huurwoningen opnemen. Als we minder gaan doen, dan zou dat weleens een risico kunnen zijn, want er zijn kapers op de kust. Dan roep ik ook graag nog in herinnering wat de heer Van den Beukel bij het vorige besprekingspunt zei: als we die parkeernorm niet verlagen, dan kost het niet alleen geld, maar we lopen ook het risico dat de subsidieaanvraag minder kans heeft om gehonoreerd te worden. Ten derde willen we dat de ontwikkeling van Wilderszijde hand in hand moet gaan met de plannen voor een klimaatneutrale luchtvaart en ook aanpassingen in openbaar en privé vervoer, die gunstige effecten zullen hebben op het klimaat. Het duurt nog zo'n 10 tot 15 jaar voordat Wilderszijde klaar is. We bouwen die wijk voor 70, 80, misschien wel 90 of langer aantal jaren. De luchtvaart zal zich verduurzamen. Hybride vliegen is in ontwikkeling. Kerosine maakt plaats voor synthetische brandstof, ik geef een aantal voorbeelden. De herrie kan omlaag en er zal tegen die tijd ook minder ultrafijnstofuitstoot zijn dan wat we nu hebben. De A16 krijgt lawaaidempend ZOAB, schermen worden om de A16 heen gelegd. We moeten echt zorgen dat we al die ontwikkelingen in gedachten blijven houden bij het verder inrichten van die wijk. Het vierde punt gaat over een financiële vraag. Vanuit financieel oogpunt is het zaak om die impulssubsidie van het rijk binnen te krijgen. We moeten zorgen dat we bij die eerste tranche hierin slagen, want ieder uitstel gaat ons geld kosten. Ook de projectontwikkelaars willen starten. Dan heb ik een vraag over de grexten aan de wethouder. Het restant tekort op de grex voor de gemeente, uitgaande van scenario 1 en bij toekenning van de impulssubsidie is € 14,6mln. Dat is op zich acceptabel, dat kan worden gedekt uit de algemene reserve. Dus wat ons betreft, is dit nog te overzien. Maar wat wij nog niet helemaal begrijpen, de vraag aan de wethouder, is waarom het college in deze context niet de meerjarenprognose grondexploitaties 2020 betrekken, die wij op 4 juni hebben ontvangen van het college? Daar staat dat op totaalniveau het meerjaren grondexploitatieprognoseplan in een positief resultaat eindigt, resulteert. Kan de wethouder dat toelichten? Ik ga nu afronden, ik kom bij mijn allerlaatste punt, dat voor onze fractie belangrijk is voor Wilderszijde en de verdere inrichting daarvan. Skip voor altijd het woord dorps, maar kies voor modern. We gaan nota bene binnen nu en 30 jaar naar een gemeente van 80 tot 90.000 inwoners en we doen onszelf tekort als we deze nostalgische, traditionele verhouding vasthouden. We moeten met beide voeten op de grond staan van de zandvlakte die Wilderszijde nu nog is. Dat heb ik zelf vanmiddag ter inspiratie nog een keer gedaan. Je blik moet niet op de horizon, maar op de toekomst. Alle veranderingen die eraan zitten te komen, moeten we mee wegen, moeten modern en uitnodigend zijn voor de huidige en toekomstige inwoners. Wie zich afvroeg wat dat keiharde gezoem was, wat we zojuist hoorden, dat kwam niet van de wethouder maar misschien wel van de vlakte achter hem, Wilderszijde. Misschien was het wel een ufo met mensen uit de toekomst, die zich afvroegen: het wordt hier toch wel modern? Bedankt.

De heer Duk, GL: Laat ik beginnen met complimenten. Voor ons ligt een plan, dat een duidelijke identiteit geeft aan Wilderszijde, een groene omgeving, niet meer primair gericht op autobezit, zelfs bewoners uitdagend om andere vormen van vervoer zoals fiets en OV te gebruiken en bovendien huizen die duurzamer gebouwd worden dan wettelijk verplicht is op dit moment. Het zou uit het GL programma kunnen komen. Al die uitgangspunten maken dat het een prachtige wijk wordt om in te wonen. Wat hierna volgt is dus voornamelijk bedoeld om ervoor te zorgen, dat het nog fijner wordt om daar te wonen en er gebouwd wordt voor de behoefte in Lansingerland. We delen de luchtkastelen over een duurzame uitstootvrije luchtvaart niet met de PvdA en we moeten dus uitgaan van het slechtst mogelijke scenario, better safe than sorry. Dat we bouwen voor de behoefte in Lansingerland wekt voor GL wel zorgen op. In de afgelopen 4 jaar is het percentage van percelen met woonfunctie met een WOZ waarde van € 180.000 of minder met 26% terug gelopen naar minder dan 7%. In het masterplan zijn er wel terugvalopties opgenomen om het percentage sociaal bereikbare woningen af te laten nemen van 25 naar 20%, maar niet zoals de provincie en de GL-fractie al jaren vragen een optie voor 30%. Die 20% uit de terugvaloptie gaat niet geaccepteerd worden door de provincie en dat weet de wethouder zelf ook. Het is zelfs niet uitgesloten dat de 25% niet voldoende gaat zijn. De 20% optie als optie mee nemen, is dan ook jeezelf rijk rekenen. Bovendien nemen sociaal bereikbare woningen minder ruimte, waardoor er mogelijk per huis wat minder winst wordt gemaakt, maar bij een hoger aantal toch meer verdiend kan worden. Wat betreft de duurzame bouw van de woningen wil ik nog zeggen dat de GRP van nul op de meter po dit moment prachtig is, maar de ontwikkeling van Wilderszijde gaat zo'n 10 jaar duren en het doel is een duurzamere wijk dan de landelijk minimumeisen. Daarom zou ik graag zien dat het college dan wel de raad de mogelijkheid heeft om deze doelen aan te passen als dit in de toekomst mogelijk is. Dit werd ook als mogelijkheid in de beeldvorming aangegeven. Is dit nog steeds het college haar lezing? Ik kan de optie

niet vinden in het masterplan, maar hoor graag dat ik eroverheen heb gelezen. Een terugvaloptie opnemen voor minder sociaal bereikbare woningen, maar niet voor duurzamere woningen, zou een gemiste kans zijn. Uiteraard sta ik volledig achter de woorden van Rotta. Ik hoor graag de reactie hierop van de wethouder. Afrondend: een veelbelovend masterplan, waar nog wel een aantal punten aangescherpt mogen worden.

De heer Muis, D66: Een maatschappelijk zeer belangrijk plan, maar ook een zeer risicovol plan met een lange geschiedenis. We kunnen helaas niet terug in de tijd en eerder genomen besluiten terug draaien, maar op voorhand staat vast dat het de gemeente heel veel geld gaat kosten om dit plan tot een goed einde te brengen. Zonder de bijdrage van het rijk levert het de gemeente een tekort op van € 43,4mln plus de benodigde investeringen € 57,6mln. En als we het amendement aannemen € 62,6mln worst case. In het gunstigste geval € 14,6mln en daar komen dan investeringen bij dus minimaal kost het ons € 28,8mln. De voorzitter: Ik hoor u wel, maar ik zie u niet. De heer Muis: Dat klopt, want ik krijg mijn camera niet aan om een of andere reden. Excuses, maar ik heb hem niet uit gezet. In het raadsvoorstel staat dan ook terecht op blz.3 dat de rijksbijdrage noodzakelijk is om de realisatie van Wilderszijde zoals wordt voorgestaan financieel haalbaar te maken. Wat de kosten zijn van het niet ontwikkelen van Wilderszijde, dat is niet bekend. Ik begrijp, dat dat erg lastig is, gezien de hele voorgeschiedenis en de afspraken met grondeigenaren, ontwikkelaars en natuurlijk ook met andere overheden, zoals provincie en rijk, maar voor een vergelijking en afweging van kosten en baten had het wel interessant kunnen zijn. We gaan natuurlijk uit van het positieve, dat we die bijdrage vanuit het rijk gaan krijgen, maar mocht dat niet zo zijn, dan is het nog steeds interessant om te kijken hoeveel Wilderszijde ons mag kosten als gemeente. Ondanks de lange aanloop met vele tussenstappen en producten voelden wij ons bij de beeldvorming enigszins voor het blok gezet, omdat we de presentatie van het masterplan ontvingen de avond voor de beeldvorming. Het had anders gemoeten, maar we begrepen ook uit de presentatie dat dit alles te maken had met de termijn voor het indienen van de aanvraag voor de financiële bijdrage van het rijk. Dat zij zo. Het wordt pas interessant natuurlijk als we de definitieve consequenties volgend jaar zien als de grex in het eerste kwartaal wordt voorgelegd aan de raad. Wij snappen ook heel goed, dat het college zoekt naar het minimaliseren van risico's en mogelijkheden om het tekort terug te brengen. Wij hopen daarbij wel dat het concept van een duurzame klimaatadaptieve wijk zoveel mogelijk in stand zal kunnen blijven. Het is ook goed dat de wijk gefaseerd wordt gebouwd en zodanig ook kan functioneren, want dat is een randvoorwaarde, aangezien realisatie zeker 10 jaar duurt en wellicht tussentijds stil kan komen te liggen. Dan wil je niet hebben, dat mensen de wijk niet uit kunnen komen of dat er geen voorzieningen zijn. We kunnen instemmen met de hoofdstructuur, die hier vanavond voor ligt in het masterplan en de ambitie om Wilderszijde als nieuwe, duurzame wijk te ontwikkelen, klimaatadaptief, energieneutraal, autovrije straten en zoveel mogelijk circulair en hopelijk ook een wijk waar bewoners elkaar weer kunnen ontmoeten op minder dan 1,5 meter afstand. We hebben een paar vragen aan het college tot slot. Het totale landelijke budget voor de woningbouwimpuls is € 250mln. Hoe realistisch is het dan Lansingerland daar meer dan 10% van krijgt? Klopt het dat we waarschijnlijk of het hele gevraagde bedrag krijgen of niets? Zijn er naast lagere parkeernormen bij appartementen en meer vrije sectorwoningen nog andere knoppen om aan te draaien om het exploitatietekort te beperken? Wordt de raad betrokken bij het stedenbouwkundig en landschappelijk kwaliteitsplan? We hebben eerder gezien, bij de uitwerking van het inrichtingsplan van Berkel centrum, dat het tot best nog wel verbeterde inzichten kan leiden als de raad toch nog meekijkt naar uitwerkingen. Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Voor ons ligt een mooi plan voor een mooie ontwikkeling. We hebben hier al vaak en lang over gesproken. We hebben grote onderdelen van het plan al in het voorgaande besproken. We moeten doorzetten en onze fractie wil ook doorzetten, vandaar onze steun voor dit masterplan. Het is een prachtig, duurzaam plan met veel ruimte voor water en groen, 30% van het totaaloppervlak. Het is een plan waar ruimte is voor klimaatadaptatie, waarmee het ook toekomstbestendig is met de warme zomers en heftige buien die we nu al regelmatig zien. Daarnaast wordt het een wijk met een dorps karakter, wat past bij de identiteit van Lansingerland. Een wijk met diverse woningbouwopzet, die geod bereikbaar is met de fiets en te voet. Daarnaast is er aandacht voor kleinschalige dagelijkse voorzieningen, wat past bij de focus op grootschalige boodschappen te houden in Bergschenhoek centrum. Kortom, in hoofdlijnen een prachtige toekomstbestendige wijk. Het vele groen en water wordt benadrukt met centrale parkzone en de brede watergangen. Nu heeft Rotte ons inziens op dit punt nog een goede aanbeveling, dat is de snelheid waarmee we bomen gaan planten. Nieuwe wijken zien er op de plaatjes altijd prachtig groen, maar dat groene beeld duurt altijd jaren als we kijken naar de nieuwe Vinex-wijken in onze gemeente. Kan de wethouder onderzoeken in hoeverre het sneller aanpoten van groenstructuur, en dan met name bomen, mogelijk is en kan dat worden meegenomen in de bouwvoorziening? De genoemde woningbouwtypen en de drie genoemde wijken zijn wat ons betreft prima en sluiten goed aan bij de uitstraling die de wijk heeft. Wat betreft de bouwhoogte zijn we wel kritisch op de bouwhoogte van 28 meter. Wij vinden dit ook niet passen in het dorps karakter van de wijk. De sterke stedenbouwkundige argumenten voor hogere bouw dan 15 meter, zoals staat in het

coalitieakkoord, zien wij nog niet. Graag een reactie van de overige partijen hierop en van de wethouder. Ontsluiting via de verschillende modaliteiten lijkt ons ook prima, al blijven we de enige ontsluiting via de Boterdorpsweg wel spannend vinden, maar een extra aansluiting via de Zijde wordt onderzocht. Wat betreft de fasering een vraag. Groenwijk, de wijk met de meeste betaalbare woningen, staat als laatste in de fasering. In het stuk staat echter ook, dat de fasering rekening houdt met een gelijke bouwverdeling tussen goedkope en dure bouw. Dit lijkt tegenstrijdig met elkaar. Kan de wethouder toezeggen dat de bouw van met name sociale huurwoningen niet achterblijft in de bouw. Er is hier tenslotte een groot tekort aan. Sterker nog, kan er niet gestart worden met de bouw van deze woningen? Tot slot tekenen we aan, dat de zorg rondom het niet sluitend zijn van de grexen nog niet zijn weggenomen bij onze fractie. Een investering van € 14,6 mln uit de algemene reserve om de grex sluitend te krijgen, op zijn minst, vinden wij aan de forse kant. Natuurlijk zijn daar nu nog onzekerheden over, het kan nog beter worden, het kan slechter worden, maar we vinden het (...). Maar dan is het ook nog zo, dat de verdeling van (...) .. (...) rechtstreeks invloed hebben op (...) grex kunnen krijgen. Zie hier een dilemma. Aan de ene kant pleiten we voor veel betaalbare woningen en aan de andere kant voor een sluitende grex, terwijl we weten dat de grex meer sluitend wordt door minder betaalbaar te bouwen. Hoewel de rijksbijdrage daar ook weer van afhankelijk is. Allemaal variabelen. Onze voorkeur gaat daarbij uit naar bouwen naar behoefte boven bouwen om er als gemeente beter van te worden. We zijn wel benieuwd hoe de wethouder hiermee in dit dossier omgaat. Tot slot nog een paar vragen. Overlast van wegen (.....).... Ben ik er nog? De voorzitter: Ik hoor u niet. U blijft in uw betoog hangen. Even opnieuw beginnen. De ontsluiting van wegen? De heer Hofman: Ben ik er weer? Ik heb de camera maar even uitgezet om het netwerk daarmee niet teveel te belasten. Ik zal mijn vraag even afronden zonder beeld erbij. Overlast van wegen en vliegveld, daar wordt nauwelijks over gesproken in het plan. We vragen ons af of dat wel reëel is. (...) We snappen dit aan de orde komt in de MER. De voorzitter: We kunnen u niet meer horen. De heer Markus: Zal ik de vragen afmaken, want ik heb dezelfde tekst als de heer Hofman hier liggen. Dat zou misschien helpen. Het zijn inderdaad twee vragen. Het gaat over de overlast. De PvdA praatte dat al een beetje weg in de toekomst, maar we moeten dat nog zien. We vroegen ons af in hoeverre het masterplan daar nog adaptief voor is om daar nog in te grijpen met allerlei groenstructuren. En de tweede vraag is: bij het (..) wordt wat gezegd over een participatietraject. Nu is er tijdens de raad ingesproken door een omwonende, die nog niet geparticipeerd had en zijn achtertuin is Wilderszijde. Ik vroeg me even af wat de status van die omwonende was en de rest van de omwonenden. Dat waren de vragen en onze bijdrage.

De heer Jumelet, WIJ: Bij de voorbereiding van dit agendapunt bekwam mij de gedachte: eindelijk, het is zover. Het is in feite een mijlpaal in de lange weg naar realisatie van deze wijk. Wat zou het mooi zijn als eind 2021 de uitvoering echt ter hand genomen kan worden en we daadwerkelijk gaan zien de eerste uitkomsten van jarenlange voorbereidingen. Mijn fractie wil ook heel graag het tempo er ook echt in houden. Zeker gezien de grote behoefte aan woningbouw in onze gemeente en onze regio. In de afgelopen maanden zijn we uitgebreid en goed mee genomen in de totstandkoming van dit masterplan Wilderszijde. Complimenten voor de ambtelijke organisatie en het college voor de wijze waarop dit gedaan is. Mijn fractie herkent zich goed in het masterplan. Ons uitgangspunt hierbij is: kwaliteit in de wijk. Dit komt op diverse manieren goed tot uiting. Er is door de collega's al een aantal vragen gesteld en opmerkingen gemaakt, waarmee zij toch wel een klein beetje het groen voor de voeten hebben weg gemaaid voor ons. Toch wil ik nog een vijftal inhoudelijke punten noemen. Mijn fractie hecht veel waarde aan scenario 1, waarbij uitgegaan wordt van 50% betaalbare woningen. Hier is grote behoefte aan in onze gemeente en in de regio. De genoemde 50% is voor ons dan ook een harde voorwaarde. Twee. We hebben zojuist gesproken over een parkeernorm. We zullen daarover in de raad nog van gedachten wisselen aan de hand van een amendement, maar het is voor ons wel een punt van aandacht en ook van grote zorg. Drie, en dan zal je zeggen: dan val je toch een beetje in herhaling, maar reclame is de beste reclame. We zien dat er toch een groot risico ligt op de OV-ontsluiting via de E-lijn van ons gebied en met name van Wilderszijde. Ik heb het eerder deze avond genoemd. De E-lijn zit aan zijn maximale capaciteit en wij denken dat daar toch een groot risico ligt voor deze wijk als het gaat om het zich kunnen verplaatsen van wonen naar werk. De heer Hofman meldde al even de ontsluiting via de Boterdorpsweg, daar is eerder al over gesproken. Dat is ook niet heel veel, die twee aansluitingen. Het geeft ons toch wel wat zorgen. We zijn blij dat duurzaamheid prominent een plaats krijgt in het masterplan en dat de klimaatadaptatie ook echt tot uitdrukking gaat komen in deze nieuwe wijk. Tot slot punt 5 van mijn opmerkingen, dat gaat over de planning en de voortgang. In het raadsvoorstel staat onder 9 de verdere procedure. Mijn vraag aan de wethouder is of hij maandelijks, omdat wij het tempo erin willen houden, de commissie kan informeren over de voortgang middels de zogenaamde standlijn op de planning, zodat wij als commissie goed in de gaten hebben waar we zitten in de planning en of we inderdaad de planning halen, zoals in het raadsvoorstel staat. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Vanavond bespreken we het grootste en belangrijkste dossier van Lansingerland van de laatste jaren. Een proces dat 20 jaar geleden is ingezet. Een wijk van 98 hectaren, waar circa

2.500 à 3.000 woningen zullen worden gerealiseerd. Als u het me permitteert, dan loop ik langs een aantal punten, die wij graag onder de aandacht willen brengen. Er is een ingezonden brief van Rotta binnen gekomen m.b.t. park de Polder. Zij geeft daarin aan, dat het gebied 20 hectaren groot is, maar dat op dit moment 13 hectaren in bezit is van de gemeente. Voor de CDA-fractie is het belangrijk dat het groen goed verdeeld wordt over de hele wijk van Wilderszijde, zodat mensen ook een wandeling in het groen kunnen maken, dicht bij hun woning. We zouden graag van het college willen horen hoe het nu precies zit met die 7 hectaren en wat haar plannen zijn. Het volgende punt. Het masterplan spreekt over 30 tot 40% gestapelde woningen en 70-60% grondgebonden woningen. De CDA-fractie heeft hier een vraag over gesteld aan het college. Het antwoord was dat in Lansingerland momenteel 17% van de woningen gestapeld is. De CDA-fractie vindt de stap van het huidige van 17 naar het toekomstige 30 à 40% erg hoog en niet passend bij Lansingerland. Wij willen hier dan ook voor pleiten om zoveel mogelijk op die 30% gestapeld te gaan zitten. Graag zouden we ook van het college horen hoe men de spreiding van de sociale woningbouw ziet. Is deze alleen geconcentreerd in de hoogbouw? Of is er ook sprake van grondgebonden woningen? En over welke percentages hebben we het dan? Eerder werd al gesproken over de bouwhoogtes. Wat de bouwhoogtes betreft kunnen we ons vinden in het idee dat aan de kant van de Zijde de appartementengebouwen min of meer gespiegeld worden met de appartementengebouwen aan de andere kant van het Annie M.G. Schmidtpark, maar dat moet wel een uitzondering blijven. We kunnen ons er ook in vinden dat aan de kant van de Boterdorpseweg men niet hoger gaat bouwen dan de aldaar bestaande appartementen. Misschien een herhaling, maar ook in dit stuk van het masterplan wordt er besproken over de loopafstand van maximaal 250 meter voor bezoekers. Ook wij vinden dit een onvriendelijk en weinig uitnodigende afstand voor de bezoekers van deze wijk. We pleiten een kortere loopafstand. Een gevolg daarvan is dat er waarschijnlijk meer parkeerplaatsen voor bezoekers moeten komen. Wat het grexresultaat betreft, ook daar val ik in herhaling: de € 5mln besparing waarover het college spreekt wordt wel erg snel geïncasseerd. Wij vinden nog steeds dat het weghalen van die parkeerplaatsen een onomkeerbare stap is en wij pleiten er dan ook voor om dat vooralsnog niet te doen. Hierbij wil ik het laten, dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Ik ga positief van wal steken, want we hebben uitstekende beeldvorming gehad en er ligt voor ons, ons inziens, een breed masterplan waarop we ons in grote lijnen eigenlijk goed kunnen vinden. Het betekent ook waarschijnlijk dat we er nog wel wat kanten mee op kunnen in de uitwerking naar het definitieve bestemmingsplan, inrichtingsplan et cetera, maar voor een plan op hoofdlijnen denk ik ook echt op hoofdlijnen en ook grotendeels naar onze voorkeur. Ik heb een aantal vragen, allereerst aan de commissie en daarna aan de wethouder. Gelet op de tijd, ga ik daar maar snel doorheen. Allereerst een vraag aan de andere partijen in de commissie. Ik heb een aantal voorstellen nu gehoord van de PvdA en het CDA, die wijzigingen op het plan voorstellen. Zou u in de tweede termijn ook kunnen verduidelijken of u met amendementen gaat komen, zodat ik me daarop kan voorbereiden en mogelijk in mee kan denken? Dan kom ik op een aantal vragen, een beetje technisch, een beetje politiek van aard, waar ik toch wil beginnen met de ontsluitingsweg. Een punt, dat ons nauw aan het hart gaat en waar we ook in november aandacht voor hebben gevraagd met steun van een aantal partijen, waarvoor dank. Inmiddels is die in dit plan opgenomen, niet helemaal de richting die wij hadden bedacht, maar wie zijn wij om te bedenken hoe het moet? Wij kunnen alleen maar bepalen wat we willen, dus dank daarvoor aan het college, maar de vraag aan het college is dan vervolgens: hoe gaat u dit aan ons terugkoppelen? Er lag wel een amendement, die er uiteindelijk voor heeft gezorgd, dat er een onderzoek gaat komen naar die derde aansluiting, want het is dezelfde weg grotendeels. Gaat u ons daar apart over informeren met wat dat onderzoek heeft opgebracht en wat de conclusies daarvan zijn, of daar extra geld voor nodig is, wat voor ruimtelijke gevolgen dat heeft? Daar ben ik wel een beetje naar op zoek, want zoals ik al zei, het is voor ons een zeer belangrijk punt, want waar er geparkeerd wordt, moet er ook naar parkeerplaatsen gereden kunnen worden en dat doen we bij voorkeur via de weg. Over het bezoekersparkeren heeft de heer Van Harn mij er ook al op gewezen, dat mijn vraag bij het vorige agendapunt misplaatst was, het hoort bij dit agendapunt. In dit stuk staat inderdaad de 250 meter loopafstand en de beperkte tijd voor bezoekersparkeren, mijn excuses voor die verwarring, maar dan komt nu mijn vraag aan het college in eerste instantie. In de beantwoording bij het vorige agendapunt noemde de heer Van den Beukel al dat er met moeite een woning gevonden kon worden, die misschien 120 meter van een parkeerplaats af zou liggen. Dan neem ik ook aan, dat het college er geen enkele moeite mee zou hebben als ik dat middels een amendement vast leg, dat de maximale loopafstand voor bezoekersparkeren ook 125 meter wordt, want dat zou wel nadrukkelijk onze voorkeur hebben, om het ook voor bezoekers niet onaantrekkelijk te maken Lansingerland te bezoeken, zeker wanneer zij van ver moeten komen. Een vervolgvraag daarover. Er staat in het stuk nu ook e.e.a. opgenomen over de beperkte tijd voor bezoekersparkeren. Ik neem aan, dat dat volgt uit een krappe parkeernorm, dat je er dan voor moet zorgen, dat mensen er maar kort staan, maar dat is even een aanname die ik doe, dus ik wil van de wethouder horen of ik dat nu goed begrijp, dat er een samenhang is, maar dat lijkt mij logisch als je het aantal parkeerplaatsen neemt en de tijd dat ze gebruikt mogen worden, of dat ik het helemaal verkeerd heb begrepen. Want indien we in de volgende raad een andere parkeernorm zouden vaststellen,

dan hebben we misschien ook geen beperkte parkeerduur nodig voor bezoekerparkeeren. Zo tel ik dat dan maar bij elkaar op. Graag een verduidelijking daarvan door het college. Wij hebben vragen over de verdeling van de sociale woningen over de wijk. We zien een prachtige uitdeling in Polderwijk, Waterwijk en Groenwijk. Moet ik dat op wijkniveau zien, op woningtype zien? De heer Van Harn vroeg er ook al naar, dus ik ga ervan uit dat de wethouder er op terug zal komen. Dan toch nog een kleine verrassing van onze kant. Nergens in het stuk konden wij de sociale koop terug vinden, waar wij eerder in commissie ook over hebben gesproken met elkaar, omdat dat voor ons een belangrijke pijler is binnen het aanbod sociaal, om ook daarop in te zetten. Misschien hebben we het gemist, misschien is het technisch van aard, maar ik zou graag van het college horen hoe zij daarnaar kijken en of ze dit actief mee willen nemen binnen die maximaal 25% sociale woningbouw in dit plan. Dan een laatste vraag, maar daar ga ik mij volledig aansluiten bij de heer Muis, die vroeg daar ook al naar. Wat zijn nu de scenario's voor ons indien er geen steun van het rijk komt? Is het plan dan no-go? Hoe gaan we dekking vinden voor in ieder geval de € 14mln, maar waarschijnlijk € 30 of € 35mln met voorzieningen erbij als het plan wel door kan gaan met steun van het rijk? We hoeven het nu niet te beslissen, maar ik zou graag van het college horen hoe ze daar nu naar kijken. Verder gaan wij het allemaal op de voet volgen. Ik wil graag de oproep van WIJ ondersteunen om met een maandelijkse stand van zaken of actualiteiten uit het college ons aangesloten te houden. Daar wil ik het bij laten. Dank.

De heer Blonk, L3B: Er ligt een goed masterplan. L3B gaat vol voor het woningbouwprogramma scenario 1 BZK basis. Het belangrijkste daaruit is de 25% sociale huurwoningen en de 15% betaalbare huur, zeg maar middenhuur, tot € 900 per maand. De andere zijn ook belangrijk, maar die wil ik er toch even uitlichten. Dit scenario maakt een hele goede kans op de woningbouwsubsidie van die € 28,8mln. Fijn dat het ministerie van BZK en de provincie hebben ingestemd met dit scenario 1, zoals de wethouder eerder vanavond al heeft aangegeven. Het lijkt ons een gunstig teken voor het verkrijgen van de subsidie woningbouwimpuls. Dus vast houden aan dit scenario, anders is de kans op rijkssubsidie nul. Voordeel is ook, denken wij, dat Wilderszijde al eerder door het rijk en provincie is aangemerkt als versnellingslocatie en dat kunnen we nu waarmaken. Daarom is er ook haast geboden. Het masterplan moet in de raad van juli worden vastgesteld, dat zal ook, zoals het nu ligt, gebeuren. Er moet tempo gemaakt worden voor de aanvraag van de woningbouwimpuls, want er zijn kapers op de kust en de subsidiepot is ook maar beperkt. Als je er nu niet bij zit, dan moet je maar hopen dat het een jaar later komt, maar dan is het tempo eruit en dat zou jammer zijn. Een technisch punt. In het masterplan op blz.56 staat een kader met de soorten woningbouw. De tekst komt niet overeen met scenario 1 van BZK. Dat moet aangepast worden, anders kunnen we de subsidie zeker op ons buik schrijven. Het lijkt dat we daar een amendement voor in moeten dienen, maar misschien kan de wethouder daar nog op reageren. Verder wil ik ook aangeven dat de ANBO onlangs heeft aangegeven dat er in Nederland zeker 100.000 seniorenwoningen nodig zijn om aan de grootste behoefte te voldoen. Ik wil hiervoor aandacht vragen, omdat ons inziens hier weinig over te lezen staat in dit masterplan, misschien dat de wethouder daar ook op kan reageren. Last but not least, de brief van Rotta. Het lijkt een goed idee om de resterende 7 hectaren voor park de Polder aan te kopen en te beplanten met bomen. De argumentatie van Rotta, dat deze bebossing het geluidsoverlast van de A16 Rotterdam en de N209 zal afzwakken vinden wij steekhoudend. Wij denken dat het niet noodzakelijk is een eventuele aankoop in dit masterplan op te nemen. Wel vragen wij aan het college te onderzoeken of aankoop mogelijk is en dat eventueel aan ons voor te leggen. Tot slot: instemmen dus met het masterplan Wilderszijde, zaak nu hoog tempo te houden, en het inzetten op maximaal 3.000 woningen. Dank u wel.

De voorzitter: Er zijn gigantisch veel vragen gesteld. De grex zie ik ergens komen, de brief van Rotta komt langs, over wonen zijn ook de nodige vragen, hoogten. Ik heb ze opgeschreven, maar ik hoop dat de wethouders ook hebben meegedaan. Ik zit naar de klok te kijken, het is half twaalf, de eerste termijn. Ik denk dat het een latertje wordt, dames en heren. Twaalf uur gaan we niet redden, ik hoop dat u nog wakker blijft.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: U gaat me natuurlijk vragen om het bondig te doen. Dat ga ik proberen, dus ik zal mijn inleiding voor dit moment maar even overslaan. Die zou anders hebben geluid, dat dit een hele mooie mijlpaal is voor iets waar we al 20 jaar op wachten. Iemand verzuchtte: eindelijk. Nou dat gevoel 'eindelijk' heb ik misschien ook wel, al ben er maar kort bij als wethouder, maar ik kan u verzekeren, voor het projectteam dat achter de schermen heel hard gewerkt heeft, wel met veel plezier, maar toch hard aan werkt. Het is inderdaad een heel mooie en belangrijke mijlpaal als we die samen kunnen zetten en slaan. Zoals ik het al zei, laten we dit proberen staccato te doen, gelet op de tijd. Laat ik beginnen met iedereen te bedanken voor de complimenten, die geeft ik graag weer door naar de medewerkers, want het is inderdaad een product, waar ik ook heel trots op ben, waar we heel veel van onze ambities als Lansingerland in kwijt kunnen en van links of rechts in de politiek punten raakt waar

we gelukkig van worden. Dat blijkt ook maar weer in de eerste termijn in deze raadsbespreking. Heel plezierig. Maar zoals ik al zei: tijdshalve ga ik even wat bondig zijn. De PvdA heeft een opmerking gemaakt over sociaal, kan het precies worden vastgeprikt op 750? De aantallen heb ik in andere bijdragen terug gehoord. De vraag van VVD m.b.t. sociale koop tot en met wat zorgen bij andere partijen over de omvang van het betaalbare segment. Wat we nu hebben opgebouwd qua woningbouwprogramma in Wilderszijde is een bouwwerk, dat we zorgvuldig hebben geconstrueerd. Ook samen met u als raad in een besloten bijeenkomst. Wat, als je nu kijkt naar scenario 1, precies inderdaad past bij de criteria die het ministerie van Binnenlandse Zaken stelt voor de woningbouwimpuls. Dat is niet de enige reden dat we dit doen, geen misverstand daarover, maar ik denk dat het een zorgvuldig geconstrueerd bouwwerk is, wat enige spanning kent met het coalitieprogramma, zoals we ooit vertrokken. Desalniettemin, aantrekkelijk en goed voor Lansingerland wordt gepresenteerd, door zowel uw raad als door de provincie als door BZK. Ik ben dan ook wel terughoudend, moet ik eerlijk bekennen, om dat bouwwerk nu nog naar links te duwen, naar rechts te duwen, omhoog te duwen, omlaag te duwen, omdat ik dan zeker weet dat er aan de andere kant weer vraagtekens bij worden gezet. Bijvoorbeeld sociaal omhoog, dat leidt tot een groter tekort op de grondexploitatie. Het leidt ook tot minder betaalbare koopwoningen bijvoorbeeld. Ga je verder de hoogte in, dan zijn er zorgen bij een deel van uw raad over de hoogte. Zo is het een puzzel, een Jenga puzzel zo u wilt, die we goed in balans willen houden met zijn allen. Het woningbouwprogramma is er eentje, waar ik niet teveel aan zou willen trekken, wij als college. Dan een ander punt, over de milieukwaliteiten, waarbinnen we bouwen, bracht mevrouw Verhoef ter sprake, vliegen bijvoorbeeld. Bij het bestemmingsplan komen de milieuonderzoeken naar u toe, dat is echt het goede moment om daar op in te zoomen. Ik kan u wel op dit moment verzekeren, zoals u dat ook mag verwachten van het college, dat we natuurlijk met deze wijk voldoen aan alle wettelijke normen die er zijn en dat waar nodig, verplicht of waar we het nodig vinden, we extra geluidswerende voorzieningen aanbrengen. Dat we inderdaad ook extra investeren misschien wel in dat groene en waterrijke karakter van deze wijk, om inderdaad te compenseren voor de milieudruk, die er daadwerkelijk is. Die twee hangen wel een beetje samen. We willen een echt hoogwaardig leefklimaat hier creëren, anders zou misschien de aanwezigheid van de A16 en de luchthaven enzovoorts erg zwaar hier op gaan wegen en drukken. Een heel specifieke vraag: waarom is het niet verwerkt in het MJP? Dat heeft te maken met het feit dat de grondexploitatie voor dit deel van Wilderszijde nog niet is geopend. We nemen alleen plannen op in de MJP als de grondexploitatie is geopend. De grex Wilderszijde nu ziet slechts op de losse woningen langs de Wildersekade en plan Waal. Dus dat is de reden daarvoor. De uitnodiging om het woord 'dorps' te skippen, dan moet u proberen toe te treden tot de coalitie. Tot dat moment is het woord 'dorps' 11 keer te vinden in het coalitieakkoord. Ik ga het dan ook niet taboe verklaren. Sterker, ik ben nooit in Beieren geweest, maar het motto van de Beieren spreekt mij wel aan: (...) op lederhosen. Dat wil zeggen: je kunt op basis van traditie heel modern zijn. Zeggen: we hechten aan het dorps karakter en tegelijkertijd zijn we echt van de 21^e eeuw, dat is juist een combinatie die mij ook wel aanspreekt. De fractie van GL heeft complimenten uitgedeeld, waarvoor dank. Er is gerefereerd aan aantallen vierkante meters met een bepaalde WOZ-waarde. Dat is inderdaad een technische vraag die we technisch beantwoord hebben. Percentages zou ik echt wel met veel nuance willen omkleden, want in dat percentage zitten ook garageboxen, die niet bedoeld zijn als sociale huisvesting. Op dat percentage zou ik me niet teveel verlaten. Kan de GPR norm omhoog? Jazeker, die flexibiliteit in het plan zit er in, om inderdaad met het voort schrijven van de duurzaamheidsmogelijkheden, maar ook ambities om die norm op te hogen, in het bestemmingsplan is die ruimte er, om dat successievelijk op te hogen en bij te stellen. Een reactie op Rotta, laat ik dat in één keer oppakken op dit punt. Rotta is een gewaardeerde belanghebbende in deze ontwikkeling, die we ook tussentijds betrekken. Bijvoorbeeld op hun aangeven, verzoek, wens, hebben we buitenpark de Polder, dat moerasgebiedje, inderdaad maar aangewezen als een plek die we willen behouden vanwege de natuurkwaliteit, maar ook de recreatieve kwaliteit. We zijn voortdurend met hen in gesprek, daar zijn we heel blij mee. Park de Polder staat als geheel in het plan, het stukje dat nog niet verworven is, staat wel in de planning om te verwerven, dat is nu nog niet. Dat heeft met een aantal zaken te maken, een lopend gesprek met Rijkswaterstaat over de A16 t.a.v. de bomen die we willen realiseren als compensatie voor die A16. Dus park de Polder wordt zonder tegenbericht gewoon gerealiseerd in zijn volledige omvang. Het is inderdaad verstandig en plezierig om dat zo snel mogelijk en zo groen als mogelijk te realiseren. Echter, we willen natuurlijk geen bomen en laagstructuren creëren in de rest van het plangebied, die het risico lopen beschadigd te raken tijdens de bouwwerkzaamheden, dus ik vraag wel uw begrip en zorgvuldigheid waarmee we dat doen. We willen niet twee keer die uitgaven moeten doen aan groenstructuur. Dat we dat zo goed mogelijk neerzetten vanaf het begin, dat moge duidelijk zijn. De D66-fractie vraagt wat het zou kosten als we het helemaal niet gaan doen. Dat is ook een beetje een kwestie van prioriteit, zegt de heer Muis. We kunnen daar ingewikkelde rekenexercities op los laten, maar ik zie vooralsnog niet veel reden om dat echt te gaan verkennen, om heel Wilderszijde af te blazen, dan zouden we geen recht doen aan de wensen van uw raad en ook een enorme hoeveelheid ruzie op onze hals halen met marktpartijen, waar niemand op zit te wachten. Dus een getal zou sowieso met veel onzekerheid omkleed zijn en het zal onszelf niet heel veel opleveren, dus daar wil ik niet teveel studie naar verrichten op dit moment. Het budget van € 250mln,

hoe reëel is het, vroeg meneer Muis, dat we daar 10% van krijgen. De inzet van bijvoorbeeld de provincie Zuid-Holland is om het budget van € 1mld voor de totale pot wat opgehoogd te krijgen. Het is een lobby die namens een aantal partijen gevoerd wordt op dit moment, vooralsnog zonder resultaat, maar het jaar is nog jong, dus wie weet waar het toe leidt. Hoe reëel is dat? Dat is ingewikkeld om daar een goed antwoord op te geven, eenvoudigweg omdat er een onafhankelijk jury is, die op alle aanvragen oordeelt. We denken wel inderdaad, omdat wij een versnellingslocatie zijn, en dat wij aan alle criteria voldoen, een hoogwaardig openbaar vervoer et cetera, dat wij heel goede kaarten hebben, maar we weten het niet zeker. Klopt het dat een alles of niets verhaal is? Ja, in deze fase lijkt het daar op, dat het inderdaad is in tranche 1: krijg je wel je budget of krijg je niet je budget? Niettemin, het is wel duidelijk dat indien in tranche 2 ook mogelijk is. Als je nu mis schiet, kun je in tranche 2 opnieuw indienen, misschien aangepast, misschien met een ander budgettair verzoek, die ruimte is er zeker. Het participatietraject, wordt de raad daarbij betrokken, bij specifiek het beeld- en kwaliteitsplan? Ja, de bedoeling is om daar de raad bij te betrekken. Nog verdere knoppen om het exploitatietekort te beperken, daar vroeg de heer Muis naar. Ja, er zijn veel knoppen in het plan. Ik heb al iets gezegd over het bouwwerk, dat dit plan uiteindelijk is. We kunnen groen terugsnoeien, niet letterlijk, maar wel figuurlijk. We kunnen de parkeernorm verder terugsnoeien. We kunnen het segment betaalbaar verder terugsnoeien. We kunnen veel zaken doen, maar die doen allemaal ergens afbreuk aan de ambities die we hebben. Dus u heeft de gevoeligheid in die varianten 1, 2 en 3 gezien voor minder betaalbaar, minder sociaal. Dan ziet u dat dat wel iets scheelt, maar het scheelt ook niet de wereld. Voor een deel hebben we ook gewoon veel plankosten gemaakt, ook weer de laatste 4 jaar. Het vraagt wat aan voorbereidingen, onderzoeken enzovoorts om zover te komen. Het klimaatadaptieve karakter is ook een keuze, die een prijskaartje kent. Dus we kunnen het zeker beïnvloeden, maar de mogelijkheden zijn wel beperkt. Laat ik zeggen: er is geen laaghangend fruit. We kunnen niet ergens makkelijk een hoop geld besparen. De fractie van de CU had een paar heel concrete vragen. Op de snelle aanplant van bomen ben ik al ingegaan. De hoogte. Het is zo dat we inderdaad 15 meter hebben opgeschreven in het coalitieprogramma, het collegeprogramma, dat we ons daar primair op richten, dat we uitzonderingen kunnen maken met goede redenen omkleed. Goede redenen kunnen er diverse zijn. In dit plan, zeggen wij, is een goede reden voor uitzondering daarop als dat stedenbouwkundig ook iets toevoegt. We weten ook, dat hoogte, ook de 15 meter, helpt bij het toevoegen van voldoende betaalbaar. Dus we zullen nog bij de uitwerking hiervan bij het bestemmingsplan, het moment dat we specifiek gaan bepalen waar die hoogte zit en waar niet die hoogte, dat wordt globaal aangegeven. Op dat moment zou het zo kunnen zijn, dat inderdaad, zoals de heer Van Harn ook suggereerde, dat we rekening houden met het feit dat aan de overzijde van de HSL ook hoge gebouwen staan tot max 28 meter. Dat is relevant om even te noemen, ik had het zelf niet helemaal scherp. In de aanloop naar dit debat heb ik het nog uitgezocht, maar u kent die gebouwen tegenover de scholen, daar is 28 meter gehanteerd. Ik vind persoonlijk dat het niet misstaat op die locatie. Het ligt niet voor de hand, maar het is denkbaar dat het ook iets is waar we rekening mee houden bij het verdere ontwerpen van de hoogtes in Wilderszijde. Zover is het nu nog niet. De fasering in relatie tot sociaal. Het is zeker niet de bedoeling om te beginnen met allemaal schitterende twee-onder-één-kappers en vervolgens op het allerlaatst in 2030 de sociale woningen te doen. Nee. Het is zo dat in elke wijk we een evenwichtige mix willen van betaalbaar, vrije sector et cetera. Het is niet zo dat we in elke kavel dat helemaal uitrekenen tot op het huis nauwkeurig, of het allemaal wel in evenwicht is. Dat zou namelijk op papier mooi lijken, maar in de praktijk slecht kunnen uitpakken. Wel dus per wijk, Waterwijk, Groenwijk enzovoorts, zal er een mix komen. Ook is het zo, dat we vanaf het begin ook in het betaalbare segment willen realiseren, zoals eerder met u als raad gecommuniceerd. Dat komt niet achteraan, dat zou ook niet verstandig zijn. De zorgen over de grex, an de CU, ja, daar bent u voor een belangrijk deel bij. Als u in meerderheid met ons mee gaat in de verlaagde parkeernorm voor appartementen, dan kunt u iets doen. Als u op andere vlakken bijstellingen pleegt, dan heeft het ook effect. Zo zit u voor een deel aan de knoppen. U heeft niet het hele Excel sheet tot uw beschikking, ik denk niet dat u daar veel wijzer van zou worden, maar ergens zit het zo wel in elkaar, dat elke wens leidt tot een financiële consequentie. Vliegoverlast mee nemen, ja vanzelfsprekend. Er is in de technische vragen aan gerefereerd, hoe we dat oppakken. De omwonenden nemen we uitgebreid mee, kan ik verzekeren richting de heer Hofman. Er is net vorige week een uitnodiging uitgegaan, heel breed, aan alle Lansingerlanders en zelfs daarbuiten, maar primair de Lansingerlanders om te participeren. Dus ook daar kunnen omwonenden zich nogmaals aanmelden, maar ze worden al sinds de besprekingen met extra aandacht heel periodiek betrokken. De fractie van WIJ zei: scenario 1 graag. Scenario 1 is inderdaad waar wij voor gaan als college, dus wat dat betreft geen verschil van inzicht. Het openbaar vervoer is inderdaad een belangrijke dragende factor voor deze ontwikkeling. Het is een belangrijke asset, van toegevoegde waarde voor deze locatie, dus er hoort inderdaad een voortdurende inzet van ons als college op goede openbaar vervoersverbindingen bij. Collega Fortuyn kent u als een ontzettend bevlogen man op dat vlak, als het nou gaat om Bleizo of om andere ambities, in de MRDH op die gelden die beschikbaar zijn. Wij zitten er voortdurend bovenop om inderdaad Lansingerland via OV ontsloten te krijgen als maar mogelijk, ook vanwege Wilderszijde. Sterker, Wilderszijde realiseren helpt natuurlijk bij vervoerswaarde creëren op basis waarvan MRDH ook

weer extra middelen wil investeren in hoogwaardig openbaar vervoer. Zo werkt het ook weer. Een maandelijks update. Laat ik, voordat ik daar een uitspraak over doe, eerst zeggen: de planning van 1 jaar geleden, de ambitieuze planning, die inderdaad soms leidt tot helaas wat laat verzenden van de stukken, we zouden het eerder willen als we het eerder konden, maar die hele ambitieuze planning halen we tot op de dag van vandaag goed, met hangen en wurgen, maar we halen hem wel. We kunnen u elke maand een briefje sturen of in een ander briefje de update over Wilderszijde mee geven, ik weet niet hoe zinnig dat zal blijken te zijn, maar als u zegt dat plezierig te vinden, en ik heb twee leden daarover gehoord, dan wil ik zoeken naar een manier om dat met die frequentie te gaan doen. De fractie van het CDA vroeg iets over Rotta en daar heb ik al iets over gezegd. Pleit ook voor de onderkant van die bandbreedte van gestapelde woningen. Liever 30 dan 40, zo vat ik maar even samen. Tegelijkertijd heb ik mevrouw Verhoef ook goed begrepen, die zei: doe maar een beetje meer omhoog, dat kan ook kwaliteit hebben. Zij citeerde zelfs een VVD-lid. Dus er zijn uiteenlopende opinies over in uw raad. Ik denk dat we daar zoeken naar optimalisatie. Alleen maar focussen op 30% maximaal, dat heeft op andere vlakken wel een potentieel negatieve uitwerking. Bijvoorbeeld in financiële zin: 30% gestapeld rucksichtslos zou leiden tot minder woningen en minder betaalbare woningen. Maar het is ook helder dat veel leden van uw raad zeggen: rustig aan met die hoogte. We geven wel gewicht aan het feit dat we inderdaad liever grondgebonden willen, liever een beetje laag willen, maar we moeten echt wel rekening houden met de andere ambities die we ook hebben. Is er nou ook een percentage grondgebonden sociaal? Ik denk dat het nog wat vroeg is om daar een uitspraak over te doen. We zijn bezig met paspoorten maken per kavel. Vervolgens kijken we wat er in past qua sociaal, qua vrije sector. Het is goed mogelijk, dat we inderdaad ook een deel sociaal grondgebonden gaan realiseren, dus dat is zeker niet uitgesloten. Op dit moment kan ik er geen aantal op plakken of percentage bij noemen. De kortere loopafstand dan 250 meter, graag, zei de heer Van Harn en de heer Machielse. Die leek het een goed idee om ons te helpen misschien met die gewoon maar even te halveren naar 125 meter. Sympathiek, alle hulp is welkom, maar ik vraag me af of dit hulp zou zijn. Ik heb al gezegd: als er nou één woning achterin tegen park De Polder aan komt en dat is precies die ene uitzondering, die zou maken dat we een extra parkeerterrein moeten aanleggen op een plek waar we liever een speelweide hadden gecreëerd, dan vraag ik me af of dat is wat de heer Van Harn en de heer Machielse beogen. Zeker als die ene woning die ervoor staat een twee-onder-één kap is, waar voldoende parkeergelegenheid is op eigen terrein, waar die drie auto's kunnen staan. Ja, dan is het de vraag of je daarmee meer kwaliteit toevoegt. Ik wil u zeker zeggen, dat we naar de minimale afstand, ook qua bezoekersparkeren willen, vanzelfsprekend. Niemand is er op uit om mensen eindeloos te laten lopen. Dus daar is het zoeken naar een optimum. We gaan niet uit van 4 mega bezoekersparkeerterreinen in Wilderszijde. Waarom niet? Dat leidt tot teveel afstand en het ziet er onaangenaam uit, dus dat is niet wat we voor ogen hebben. De reden dat er staat 'tot 250 meter' is dat we daarmee in elk geval alles afvangen. Dat is in elk geval wat we u kunnen toezeggen. Mijn verwachting is dat er een enkele uitzondering is, ergens tussen die 125 en 250. Als dat nou heel problematisch blijkt te zijn, laten we dan op een later moment daar dan nog over spreken. Ook dat is iets dat we bij het bestemmingsplan nog veel beter scherp hebben dan nu. Dan kunnen we ze misschien beter aanwijzen op de plankaart, maar voor nu zou ik het willen afraden, omdat het kwalitatief niet heel veel toevoegt om het verder in te perken. Tot slot, de CROW, die de richtlijnen uitvaardigt, waar u veel waardering voor heeft, heb ik begrepen, als het gaat om parkeren, zegt: 100 tot 250 meter afstand voor bezoekers is eigenlijk alleszins redelijk. Dus daarmee is het op zich in lijn. De fractie van het CDA heeft verder nog gewezen op de € 5 mln winst die we zouden behalen met de verlaagde parkeernorm: niet te snel inboeken. Nee, helemaal eens. Sterker, de hele exploitatie gaat fluctueren, onvermijdelijk. Er zijn ontwikkelingen waarmee we rekening gaan houden, waarmee we te dealen hebben. We steken dat niet in onze zak, adaptief is adaptief. Ik heb ook iets gezegd over hoe als raad om kunt gaan met de winst al dan niet weg geven in de vorm van bebouwd parkeren meer of minder, dus wat mij betreft zit u daar aan de knoppen. De fractie van de VVD heeft gewezen op de ontsluitingsweg, het onderzoek daarnaar. Het onderzoek is afgerond. Het verkeersonderzoek wordt als gevolg daarvan uitgebreid en het resultaat daarvan is straks terug te zien in het bestemmingsplan. Daar kunt u vervolgens weer het uwe van vinden. Het plan is inderdaad zeer flexibel en over de maximale loopafstand heb ik het al even gehad. Sociaal wordt te allen tijde verdeeld over alle wijkdelen. Alleen sociale koop, daarvan zien we nu in het overleg met marktpartijen en de verkenning die we daarvoor doen, dat sociale koop op dit moment geen haalbaar product lijkt. Het is eenvoudigweg voor dat segment niet doenbaar om dat te bouwen en om dat op die manier weg te zetten. Het levert een te groot negatief saldo op, waardoor alleen een woningcorporatie dat voor zijn rekening kan nemen, om dat te verhuren of dat andere partijen het voor hun rekening nemen om dat te verhuren, omdat we het nu realiseren met een bepaalde marge op dit moment niet haalbaar zien. Het kan veranderen, maar dat is de huidige situatie en de huidige inschatting. Richting de heer Blonk zeg ik nog dat scenario 1 ook onze voorkeur heeft. Blz.56, daar was een verschrijving volgens u. U zegt: dat is niet in lijn met scenario 1. Daar wil ik graag even naar kijken, of dat inderdaad zo is. Als dat zo is, dan zal ik dat meteen aanpassen. Vooralsnog hebben wij daar geen spanning in gezien. Ik zie de medewerker dat driftig noteren, daar moet natuurlijk geen licht tussen zitten. Laten we dat goed bekijken en aanpassen waar nodig. Seniorenwoningen tot slot. Het is helder,

ook in onze eerdere gesprekken vanavond, dat we bouwen voor bepaalde doelgroepen hier. Inderdaad is één van die belangrijke doelgroepen ouderen. We willen hier voor een deel die appartementen realiseren, inderdaad, zodat die doorstroming mogelijk wordt. Uit die te grote eengezinswoningen, waar andere mensen weer in kunnen naar dat heerlijke appartement in Wilderszijde. Dat is een ambitie, die we hebben. Ik denk dat het passend is om in de woonvisie daar nog veel uitgebreider op in te gaan. Voor dit moment kunnen we er kleurrijke passage over toevoegen, maar we doen wel wat nodig is om die ouderen, die senioren, van een goede woonruimte te gaan voorzien, ja, de ambitie in Wilderszijde. Dank u wel. Ik denk dat ik, zo kort als ik kon, heb geprobeerd aan alle vragen recht te doen. De voorzitter: U heeft veel vragen beantwoord. Eén vraag van de heer Machielse m.b.t. het beperkt parkeren voor bezoekers, misschien kunt u daar nog kort op ingaan. Wethouder Van den Beukel: Inderdaad, waarom is er die beperkte tijd? Dat is vrij eenvoudig. Op het moment dat je geen beperkte tijd toekent aan bezoekersparkeerterreinen, dan zijn het de facto ook parkeerterreinen voor bewoners. Als wij doorredeneren op onze manier op de uitgangspunten, die heeft vastgesteld, waar staat: parkeren op eigen terrein en bezoekersparkeren geclusterd, dan is onze vertaling daarvan: oké, op eigen terrein is wat we op deze manier inregelen en bezoekersparkeren is dan voor bezoekers. Bezoekers zijn naar hun aard tijdelijk. Dan kun je er wel aan denken om die tijdsduur enorm lang te maken. Je kunt ook zeggen: 's nachts geldt dat niet. Dus als je ouders om 12.00 uur komen en vervolgens blijven ze logeren en de maximale duur is 6 uur of 8 uur en niet tussen 18.00 uur en 07.00 uur, dan kunnen uw ouders eerlijk de schijf zetten om 12.00 uur en de volgende ochtend, na een ontbijtje door u verzorgd, weer huiswaarts keren, zonder dat een BOA hen daar lastig over valt.

De voorzitter: Ik zat te kijken of er nog vragen zijn overgebleven voor mevrouw Arends, maar volgens mij heeft u dat en passant ook maar gelijk meegenomen t.a.v. het wonen. Mevrouw Arends, is dat zo.

Wethouder Arends: We hebben afgesproken dat wethouder Van den Beukel de woordvoering zou doen, of er moet iets heel specifiek zijn. Maar volgens mij heeft mijn collega alles prima beantwoord.

De voorzitter: Dan de tweede termijn. Ik zit naar de klok te kijken. Graag kort een reactie op wat de wethouder heeft gemeld. Dan gelijk maar de vraag of e.e.a. nog aanleiding is voor amendement of dat het zo door kan naar de raad.

Tweede termijn

Mevrouw Verhoef: In de eerste termijn heb ik het misschien niet zo heel duidelijk gezegd, maar ook vanuit onze fractie zijn er veel complimenten voor het masterplan, zoals het er nu ligt. Alle toelichtingen die zijn gegeven voor de wethouder, maar ook voor de ambtenaren en schriftelijke beantwoording. Dus ook vanuit onze fractie daarvoor veel dank. Ik loop heel kort een aantal punten van de fracties langs. Ik zal dan ook iets zeggen over een eventueel amendement. We waren eigenlijk hogelijk verbaasd dat de heer Muis in de tijd terug blijkt te willen gaan. Volgens mij heeft hij bijna geopperd: zullen we maar gewoon niet gaan bouwen daar, want het kost ons een hoop geld. We zijn blij dat de wethouder heeft uitgelegd, dat niet bouwen daar eigenlijk geen optie is, dat dat nog veel meer geld kost en ook dat het de projectontwikkelaars in een benarde situatie gaat brengen. De heer Muis: Het is helemaal niet de bedoeling om Wilderszijde af te blazen, maar ik denk dat de raad ook gaat over de financiën, dus dat het niet zo'n heel gek idee is om te weten welk maximaal tekort wij als raad acceptabel vinden. Of maakt het u niet uit? Mag het ook € 100mln negatief eindigen? Ik ben benieuwd. Mevrouw Verhoef: Natuurlijk maakt het ons wat uit, maar volgens mij zijn die berekeningen heel helder weergegeven in het masterplan, ook voor de verschillende scenario's. Wat ons betreft, zoals het nu geschetst was, was een eventueel tekort op de meerjarenbegroting acceptabel in de context van als we de subsidie binnen kunnen halen. Maar ik dacht even dat hij terug in de tijd wilde gaan, maar gelukkig gaat u wel met ons mee in de nieuw te bouwen wijk. De CU, ik was blij te horen dat zij ook aandacht vroegen voor het starten met de bouw van sociale woningen en daar hebben we van de wethouder ook een bevestiging op gehad, dat dat zeker parallel gaat lopen met de wat duurdere woningen. De hoogte is door een aantal fracties genoemd. Sommige fracties blijven vast houden aan die 15 meter, maar ik hoor toch ook van bijvoorbeeld CDA zijde: hoger bouwen richting de 25 meter, dat is misschien toch wel iets wat we kunnen overwegen. Ik heb de wethouder horen zeggen: 28 meter is de hoogste flat daar en dat misstaat helemaal niet. Ik weet dat er 5 flats staan langs de Landscheiding, die 25 meter hoog zijn. Hoog bouwen is goed voor sociaal, dus er zijn allerlei redenen om er niet voor terug te deinzen. De beantwoording van de wethouder was verder duidelijk. Ja, je kan natuurlijk op een tweede tranche gaan zitten wachten en daar opnieuw indienen, maar volgens mij hebben we ook al diverse keren van de wethouder gehoord: hoe eerder hoe beter. Dan houden we ook de tekorten zo laag mogelijk. Ik kom nu op het amendement dat wij inderdaad zullen gaan indienen. Dank aan de heer Machielse dat hij ons er nog aan herinnerde, maar dat was eigenlijk niet nodig, want het stond met grote letters op papier. Wij gaan inderdaad een amendement indienen en dat is volgens de strekking, zoals ik in de eerste termijn heb uitgelegd. We

willen gaan voor 750 sociale huurwoningen te bouwen op Wilderszijde. Als er 3.000 woningen komen, dan is dat dus netjes 25%. Als het er maar 2.700 zijn, dan is het een hoger percentage, ergens tussen de 25 en 30%. Dat gaat onze inzet zijn voor het raadsdebat. Daar wil ik het voor nu bij laten, dank u wel.

De heer Duk, GL: Inderdaad zitten er in de 7% die ik eerder noemde ook parkeerboxen, zoals de wethouder aangaf. Dat betekent dus dat er nog minder sociaal bereikbare koopwoningen zijn dan die 7%. In dit plan zullen er helaas weer geen nieuwe bij komen. Een scenario 1 en 2 terugvalopties opnemen vraagt om een scenario nul met 30% sociaal. Ik heb de woorden van de wethouder gehoord als hij vraagt om niet te duwen aan het bouwwerk van de opbouw van woningtypen. Die oproep wil ik inwilligen door kort te stellen enkel de terugvaloptie weg te nemen en niet met een scenario nul te komen. Ik kan me vinden in de woorden van de wethouder in de reactie op Rotta en hoor graag in de toekomst een vervolg daarop. Dank u wel.

De heer Muis, D66: Wethouder, hartelijk dank voor de uitgebreide antwoorden. Wij begrijpen ook dat de beïnvloedingsmogelijkheden om op de exploitatietekorten te besparen beperkt zijn. Mijn reactie richting mevrouw Verhoef was ook helder. De financiën zullen we later ongetwijfeld nog gaan bespreken. Fijn, dat de wethouder aangeeft dat de raad wordt betrokken bij het stedenbouwkundig en landschappelijk kwaliteitsplan. Ik was nog een klein vraagje vergeten in mijn eerste termijn en dat betreft plan Waal. Plan Waal maakt onderdeel uit van de Polderwijk en plan Waal is nu al wel in ontwikkeling. Dus ik vroeg me af of plan Waal hiermee leidend is voor de structuur en het karakter van de hele Polderwijk? Dank u wel.

De heer Hofman, CU: Wat ons betreft geen aanvulling meer op hetgeen we in de eerste termijn gezegd of gevraagd hebben. Ook geen amendementen te verwachten vanuit onze zijde, maar dat het een besprekstuk wordt, staat volgens mij al vast nu de PvdA dat wel gaat doen. Maar wat ons betreft nog steeds een prima plan.

De heer Jumelet, WIJ: Fijn dat de wethouder toegezegd heeft om maandelijks te rapporteren aan de commissie. Heel waardevol om het proces goed te kunnen volgen. Wij zullen overigens geen amendementen indienen, we wachten andere amendementen graag af. Dank u wel.

De heer Van Harn, CDA: Ik heb het niet genoemd in mijn eerste termijn, maar ook vanuit de CDA-fractie alle complimenten en voor de kwaliteit en het zorgvuldige proces waarin dit masterplan in hoofdlijnen tot stand is gekomen. Ik dank ook de wethouder voor de duidelijke toelichting, die hij heeft gegeven. Wat betreft een amendement m.b.t. de terugvaloptie, dat zal ik zeker overwegen en voorleggen aan mijn fractie. Dank u wel.

De heer Machielse, VVD: Er is al veel gezegd, maar ook ik wil de wethouder bedanken voor de uitgebreide beantwoording. Fijn dat ook op deze tijd van de dag de wethouder de tijd nam om mij wat bij te brengen over parkeerplaatsen en gastparkeren en dergelijke. Dus ik zal op dat punt de planvorming afwachten en op dit moment geen verdere actie ondernemen. Dat geldt in meer of mindere mate ook voor de derde weg. Die gaat ons nauw aan het hart, al gaat het maar om calamiteiten en dergelijke, maar we zullen het bestemmingsplan afwachten en t.z.t. de onderzoeken. Eén punt blijft voor ons echt nog wel staan en dat gaat over de sociale koop. Het is niet zozeer een vraag aan de wethouder, maar een vraag die ik aan mijn fractie zal voorleggen, hoe we daar verder mee willen gaan, omdat dat voor ons wel een omissie in het plan is. Dank u wel. Dan wil ik tot slot memoreren / bedanken dat voor een allereerste pittige discussie in de commissie ruimte onze nieuwe wethouder het naar mijn mening uitstekend heeft gedaan. Dank u wel.

De heer Blonk, L3B: Ik wil even terug komen op een technisch punt op blz. 56, waar mijns inziens een verkeerde tabel staat. Dat moet de tabel zijn die overeenkomt met scenario 1 BZK. Ik zal daarover van de week nog contact hebben met de wethouder, maar in principe denk ik dat ik daar een amendement van technische aard moet indienen om dat in overeenstemming te brengen in het masterplan met scenario 1. Tot slot, eigenlijk moet ik dat bij de raad doen, maar ik doe het hier: ik wens het college en de ambtelijke organisatie veel succes met de verdere ontwikkeling van het geheel, zeker met de aanvraag voor de subsidie woningbouwimpuls, maar ook voor de verdere ontwikkeling van het masterplan. Ik heb er alle vertrouwen in, dat dat zeker zal gaan gebeuren. Dank u wel.

Beantwoording college

Wethouder Van den Beukel: Er zijn vragen mij gesteld. De heer Blonk geeft aan te willen helpen om blz.56 te corrigeren en in lijn te brengen met het juiste scenario. Ik heb het hier voor me, hoe het wel met elkaar in lijn is. Scenario 1 is die tabel. Het is opportuun om het via de ordentelijke weg, via de

griffie, u van de juiste informatie te voorzien, zodat de expertopinie, dat die twee met elkaar rijmen, bij u komt te liggen. Volgens mij hoeft er niets geamendeerd te worden. De vraag van de heer Muis was: is plan Waal nu leidend voor de procedure van Polderwijk? Het is eigenlijk andersom. Het masterplan is leidend ook voor plan Waal. De ontwikkelaar daarin is akkoord en bekend en meegenomen in de ontwikkeling van het masterplan. Dus het is keurig met elkaar in lijn. We zijn er heel blij mee, dat het geen rariteit is binnen het geheel van Wilderszijde. Nog over de idee van GL om de terugvaloptie te schrappen. Het staat de raad vrij om moties in te dienen. Ik wil er wel op wijzen, dat de terugvaloptie als zodanig geen onderdeel uitmaakt van het raadsvoorstel. Wat dat betreft is het de vraag wat u er feitelijk mee bereikt voor ons handelen. Dat wilde ik daar slechts over opmerken. Dat was het wat betreft de tweede termijn.

De voorzitter: Amendementen zijn in aantocht, dus dat gaan we zien in de raadsvergadering van juni. Dank een ieder voor zijn inbreng. Ik zit naar de klok te kijken, het is vijf over twaalf en we hebben nog actualiteiten uit het college.

7a. Actualiteiten uit het college

De heer Blonk, L3B: In de notitie staat de HSL co-realisatie. Er staat: als het besluitvormingsproces en de verdere engineering niet tot oponthoud leiden, wordt eind dit jaar gestart met de voorbereidende werkzaamheden voor het plaatsen van de schermen. Echt concreet is dit niet, laat staan dat er een tijdsplanning aan hangt. Vraag aan wethouder Fortuyn: wanneer start nu aannemer echt met de bouw van die schermen? Is daar duidelijkheid over. Wethouder Fortuyn: Goedenavond, of goedemorgen, net hoe je het bekijkt. Deze verslaggeving geeft aan, dat er twee zaken aan de orde zijn. Dat er nog overleg is met de staatssecretaris over het budgettaire vraagstuk. En er zijn wat technische hobbels te nemen. Belangrijk is te melden, dat zowel de stichting als het ministerie als ProRail als InfraSpeed op een uitstekende manier op dit moment een plan van aanpak hebben, wat op draagvlak kan rekenen, ook bij de stichting. Echter, er zijn nog een paar onzekerheden. We willen wel aan de slag, iedereen, zowel InfraSpeed, ProRail, het ministerie en de stichting zeker ook, maar ook voor de inwoners van Lansingerland. Iedereen ziet de urgentie. Wat we gaan doen is in ieder geval het laaghangend fruit beet pakken. Wat is het laaghangend fruit? Dat we van de zomer al met de raildempers beginnen, want dat geeft toch ook wel een reductie. Dat is een eerste actie. Daarna gaan we kijken of we in de loop van dit jaar de panelen absorberend kunnen maken en kijken we ook naar de aanvangswerkzaamheden rondom het dicht zetten van sommige open ruimtes. En daar waar nog een hobbel te nemen is, de 5 meterschermen en de wijze waarop we dat voor elkaar krijgen. Het is heel technisch, want er moet een mock-up gemaakt worden en nog een aantal dingen. Wij verwachten deze zomer de raildempers, het absorberend maken van de schermen en het dicht zetten aan het eind van dit jaar doorlopend in 2021. Vervolgens ook de oplagen, de 5 meterschermen of alternatieven, om die aansluitend te kunnen maken. Ja, er gaat gewerkt worden aan geluidsmaatregelen. Aldus. De heer Blonk: Akkoord.

Wethouder Fortuyn: Er was nog een vraag gesteld door GL over de zonnepanelen bij station Lansingerland Zoetermeer. Daar heb ik navraag naar laten doen en daar wil ik graag even antwoord op geven met uw permissie. Half juni aanstaande zijn de ontwerpen voor de kappen van de zonnepanelen gereed om aan het bureau van de spoorbouwmeester besproken te gaan worden. Je bedenkt het niet, maar er is een spoorbouwmeester, die zich bezig houdt met welstand vanuit stationsoogpunt. Die moet het ontwerp goedkeuren, maar we gaan er wel van uit, dat dat gaat gebeuren. Dan kan het ontwerp definitief gemaakt worden. Als die ontwerpen definitief zijn, dan zal de projectleider van de gemeenschappelijke regeling het naar de raden sturen, zodat zij kennis kunnen nemen van het ontwerp. Dat gaat bij elkaar om ongeveer een halve mega Watt. Ze komen op park & ride op de noordzijde, kap boven Randstadrail perron en een nieuw te realiseren fietsenstalling aan de zuidzijde. Daarmee kunnen we ook de fietsers van Wilderszijde faciliteren om hun fiets daar te stallen, maar daar willen we ook zonnepanelen op plaatsen. Dus wat dat betreft loopt het allemaal op dit moment in ontwerp, in goedkeuring en uitvoering. We verwachten dat we ongeveer eind van dit jaar dit gerealiseerd kunnen hebben. De heer Duk: Ik begreep, dat in de voorwaarde voor subsidie van die zonnepanelen was opgenomen dat het voor 2019 gebouwd moest worden. Ik voorzie dat het nu mogelijkwerijs net begin 2021 wordt. Gaat dat gevolgen daarvoor hebben? Wethouder Fortuyn: Ik heb daar geen signalen over ontvangen, dat die subsidie daarmee onder druk kan komen te staan. Sowieso zitten op zonnepanelen altijd wel een subsidierelatie. Jaarlijks is dat een soort verlenging. Ik verwacht niet dat dit een probleem geeft. Ik heb het op mijn eigen bedrijf ook gebouwd en ik heb het ook gewoon gekregen, dat was ook nog iets te laat. Daarbij komt ook, dat zonnepanelen moeilijk te krijgen zijn op dit moment i.v.m. de lockdown die we achter de rug hebben. Ik ga er niet van uit, dat het een probleem is.

Wethouder Fortuyn: We hebben via D66 een discussie gehad rondom het afvalbrengstation. De update is dat wij op dit moment door een aantal maatregelen, n.a.v. het gesprek dat wij in de raad gehad hebben, stappen zetten. We halen inderdaad de inwoners, die alleen groen komen brengen, uit de wachtrij.

Tegelijkertijd is er een versoepeling van de coronamaatregelen per 1 juni ingegaan. Daar hebben we ook met Renewi op geacteerd. In plaats van 5 auto's kunnen we nu 10 auto's op het afvalbrengstation opvangen. Dat heeft er in ieder geval toe geleid dat doordeweeks misschien 2 of 3 auto's in de wachtrij staan, maar dat is acceptabel. Op de zaterdagen is het iets meer, dan kan de wachttijd oplopen tot 20 minuten. Dat blijven we monitoren, maar we denken dat we op deze manier al een aardige stap gezet hebben. We verwachten dat het nog verder af gaat nemen en dat we dan ook de verkeersregelaars kunnen afschakelen. Dit zijn mijn laatste mededelingen. De heer Muis: Dank voor de toelichting.

7b. Actualiteiten uit de commissie

Geen opmerkingen.

7c. Verbonden partijen

Geen opmerkingen.

8. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: Ik heb begrepen dat de rondvragen van de heer Duk, Jumelet en Alsemgeest eventueel schriftelijk afgedaan kunnen worden. Dat lijkt me zeer verstandig, gelet op het tijdstip waarop we zijn aangekomen. Echter, ik zit met één punt. Dat is de vraag van L3B, want die moet mijns inziens toch op zeer korte termijn beantwoord worden, aangezien in de raad van juni op het bestemmingsplan Noordeindseweg teruggekomen moet worden.

Mevrouw Zwinkel, L3B: Tijdens de vergadering van de commissie ruimte van 2 juni bleek de zienswijze van de provincie niet bij de stukken van het bestemmingsplan Noordeindseweg 268 te zijn gevoegd. Ook zijn deze zienswijzen niet ambtelijk beoordeeld. Op mijn vraag waarom deze zienswijzen niet bij de stukken is gevoegd, kreeg ik het antwoord van wethouder Arends dat de zienswijze door de provincie is ingetrokken via een mailwisseling tussen ambtenaren van de gemeente en de provincie. Graag wijs ik de wethouder erop, dat de zienswijze is ingediend door Gedeputeerde Staten verzonden aan de gemeenteraad van Lansingerland. De zienswijze is door Gedeputeerde Staten door middel van een tweede schrijven aan de raad niet ingetrokken. Vraag aan de wethouder: graag alsnog de zienswijzen bij het raadsvoorstel voegen, voorzien van de ambtelijke beoordeling. Indien de Gedeputeerde Staten de raad een brief stuurt, waarin wordt aangegeven dat de zienswijze van 21 april 2020 wordt ingetrokken deze brief dan graag bij het raadsvoorstel voegen. Dank u.

Wethouder Arends: We hebben contact opgenomen met de provincie. Er komt een formele intrekkingbrief ter bevestiging en aanvulling op de ambtelijke e-mail. Deze week krijgen we te horen wanneer we die brief kunnen verwachten. We gaan er vooralsnog van uit, dat we de brief tijdig hebben en zorgen dat de brief bij de stukken geplaatst kan worden voor u als commissie en als raad. Daarmee is ook een ambtelijke beoordeling niet nodig. Dank u wel. Mevrouw Zwinkel: We wachten het af of het op tijd is voor de raad. Wethouder Arends: Stel dat het niet op tijd is, de formele intrekking, dan zorgen we er alsnog voor dat er een ambtelijke beoordeling wordt toegevoegd voor u als raad.

De voorzitter, om 00.20 uur (9 juni 2020): Het is nu bijna tien voor half één. Ik dank u allen voor uw inzet, de beantwoordingen en uw uithoudingsvermogen, want het vergt nogal het e.e.a. van ons. Het is ochtend, maar welterusten. We zien elkaar vast weer in dit gremium terug. Bedankt. (De commissieleden wensen elkaar digitaal een fijne avond.)